

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

**ΣΧΟΛΗ : ΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ & ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ**

**ΘΕΜΑ: ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ – ASPIS BANK/Τ-BANK
ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ-ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ**

**ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΠΑΤΗΝΙΩΤΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΠΑΠΑΜΑΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ**

A.M.: 2006041

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο
ΧΡΗΜΑ

1.1 Χρήμα.....	5
1.2 Ουσιαστικά χαρακτηριστικά του χρήματος.....	5
1.2.1 Αποδεκτό μέσω συναλλαγών – ανταλλαγής.....	6
1.2.2 Μέτρο υπολογισμού των οικονομικών αξιών.....	6
1.2.3 Αγοραστική δύναμη του κατόχου.....	6
1.3 Ορισμός χρήματος – Συνολική προσφορά χρήματος.....	7
1.4 Νομικά ζητήματα.....	8
1.5 Πίστωση ως χρήμα.....	9
1.6 Ιστορία του χρήματος.....	9

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο
ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

2.1 Ιστορία της Τράπεζας της Ελλάδος.....	12
2.2 Αρμοδιότητες στο πλαίσιο του Ευρωσυστήματος.....	14
2.2.1 Νομισματική πολιτική.....	14
2.2.2 Συνάλλαγμα και συναλλαγματικά διαθέσιμα.....	14
2.2.3 Συστήματα πληρωμών και διακανονισμού.....	14
2.2.4 Χρηματοπιστωτική σταθερότητα.....	15
2.2.5 Στατιστικά στοιχεία.....	15
2.2.6 Τραπεζογραμμάτια και κέρματα.....	16
2.3 Αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος.....	16
2.3.1 Εποπτεία.....	16
2.3.2 Συστήματα πληρωμών και διακανονισμού χρεογράφων.....	17
2.3.3 Συναλλαγματικά διαθέσιμα.....	18
2.3.4 Ταμίας και εντολοδόχος του δημοσίου.....	18
2.3.5 Στατιστικά στοιχεία.....	18
2.3.6 Έρευνα και δημοσιεύσεις.....	19
2.4 Η ανασυγκρότηση και η νομισματική επιτροπή.....	20
2.5 Κατάργηση νομισματικής επιτροπής και η πορεία της δραχμής.....	21
2.6 Οργάνωση.....	22
2.7 Οργανόγραμμα.....	23
2.8 Διοίκηση – αποφασιστικά όργανα της ΤτΕ.....	24
2.8.1 Γενική Συνέλευση.....	24
2.8.2 Γενικό Συμβούλιο.....	25
2.8.3 Συμβούλιο Νομισματικής Επιτροπής.....	25
2.8.4 Διοικητές – Υποδιοικητές.....	26
2.8.5 Επιτροπή τραπεζικών και πιστωτικών θεμάτων.....	26
2.9 Συστήματα πληρωμών και διακανονισμού.....	27
2.9.1 Συστήματα μεγάλων πληρωμών.....	28
2.9.2 Συστήματα πληρωμών λιανικής.....	28
2.9.3 Συστήματα διακανονισμού χρεογράφων.....	28

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ASPIS BANK/T-BANK

3.1	Σύντομο ιστορικό.....	29
3.2	Καταστήματα.....	31
3.3	Ισολογισμός – Αποτελέσματα χρήσης 2007-2008-2009.....	32
3.4	Καταθετικά – Επενδυτικά προϊόντα.....	34
3.4.1	ASPIS BANK/T-BANK Professional.....	35
3.4.2	ASPIS BANK/T-BANK Business.....	35
3.4.3	ASPIS BANK/T-BANK Benefit.....	35
3.4.4	ASPIS BANK/T-BANK Φωτοβολταικά.....	35
3.5	Καταναλωτική πίστη.....	36
3.6	Καταναλωτικά δάνεια.....	37
3.6.1	Καταναλωτικό δάνειο/ Ευέλικτη δόση.....	37
3.6.2	Καταναλωτικό δάνειο/ Συγκέντρωση οφειλών.....	38
3.6.3	Καταναλωτικό δάνειο/ Μεγάλων αγορών.....	38
3.6.4	Καταναλωτικό δάνειο/ Μισθωτών.....	39
3.6.5	Καταναλωτικό δάνειο/ Σπουδών.....	40
3.7	Στεγαστική πίστη.....	41
3.8	Καταναλωτικά δάνεια.....	42
3.8.1	Στεγαστικά δάνεια ASPIS BANK/T-BANK.....	42
3.8.2	Στεγαστικά δάνεια για ιδιώτες.....	42
3.9	Επιχειρηματικά δάνεια ASPIS BANK/T-BANK.....	42
3.9.1	Επιχειρηματικά δάνεια/ Δυνατότητα υπερανάληψης.....	43
3.9.2	Επιχειρηματικά δάνεια/ Επαγγελματικός εξοπλισμός.....	44
3.9.3	Επαγγελματικά δάνεια/ Επαγγελματική στέγη.....	45
3.10	Πιστωτικές κάρτες.....	46
3.10.1	T Classic Visa.....	47
3.10.2	Debit Visa.....	48
3.10.3	T Gold Visa.....	49
3.10.4	T One MasterCardStandards.....	50
3.11	e-banking.....	51
3.12	Διαχείριση διαθεσίμων.....	51
3.13	Δίκτυο ATM.....	52
3.14	Διαχείριση κινδύνων.....	53
3.14.1	Κίνδυνος αγοράς.....	54
3.14.2	Πιστωτικός κίνδυνος.....	54
3.14.3	Λειτουργικός κίνδυνος.....	55
3.14.4	Κίνδυνος ρευστότητας.....	56
3.15	Πληροφορική και τεχνολογία.....	56
3.16	Εταιρική κοινωνική ευθύνη.....	60

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ

4.1	Προφίλ.....	62
4.2	Πανελλήνια Τράπεζα – DZ BANK.....	62
4.3	Ισολογισμός – Αποτελέσματα χρήσης 2007-2008-2009.....	64
4.4	Όμιλος συνεταιριστικών τραπεζών.....	65

4.5	Ιδιώτες-Καταθέσεις.....	66
4.5.1	Λογαριασμός ταμιευτηρίου.....	66
4.5.2	Λογαριασμός όψεως.....	67
4.5.3	Λογαριασμός τρεχούμενος.....	67
4.6	Ιδιώτες – δάνεια.....	68
4.6.1	Προσωπικά – καταναλωτικά δάνεια.....	68
4.6.2	Στεγαστικά – επισκευαστικά δάνεια.....	68
4.7	Ιδιώτες – κάρτες.....	69
4.7.1	Χρεωστικές κάρτες.....	69
4.7.2	Πιστωτικές κάρτες.....	70
4.8	Επιχειρησιακές κάρτες.....	72
4.9	Συνταξιοδοτικά.....	73
4.9.1	Πανελλήνια ολοκληρωμένη σύνταξη.....	73
4.9.2	Λειτουργία του προγράμματος.....	74
4.10	Επιχειρήσεις Leasing.....	75

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

5.1	Ορισμός της κρίσης.....	77
5.2	Συνοπτική ανάλυση της οικονομικής κρίσης.....	77
5.3	Αναδρομή στις πρόσφατες κρίσεις.....	78
5.4	Αίτια της οικονομικής κρίσης.....	80
5.5	Επιπτώσεις της οικονομική κρίσης στην Ελλάδα.....	80
5.6	Καταναλωτική συμπεριφορά κατά της κρίσης.....	81
5.7	Παράγοντες που επηρεάζουν την καταναλωτική συμπεριφορά.....	81
5.8	Διεθνής κρίση.....	82
5.9	Η αιτία της κρίσεως.....	83
5.10	Η εμφάνιση της κρίσεως.....	84
5.11	Η εξέλιξη της κρίσεως.....	85
5.12	Η ανάκαμψη από τη Διεθνή οικονομική κρίση.....	87
5.13	Πόσο θα διαρκέσει η οικονομική κρίση.....	87
5.14	Πως επηρεάζει η κρίση τις επιχειρήσεις αλλά και τους καταναλωτές.....	88
5.15	Αποτελέσματα της οικονομικής κρίσης στην κοινωνία.....	88
5.16	Ηθική και οικονομία.....	91
5.17	Διεθνής κρίση στην Ελλάδα.....	92
5.18	Τα μέτρα για την ανάκαμψη.....	93
5.19	Κίνδυνος εκφυλισμού των μέτρων – στήριξης.....	95
5.20	Το αντίκτυπο της οικονομικής κρίσης απέναντι στην Πανελλήνια Τράπεζα και της ASPIS BANK/T-BANK.....	97

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ

6.1	Συγχωνεύσεις.....	99
6.2	Λόγοι που επιβάλλουν τις συγχωνεύσεις.....	99
6.3	Κίνητρα του αγοραστή.....	99
6.4	Κίνητρα του πωλητή.....	101
6.5	Κατευθύνσεις – οδηγίες για επιτυχή συγχώνευση.....	101

6.6 Εξαγορές και συγχωνεύσεις ελληνικών τραπεζών.....	102
6.7 Συνέπειες στην ελληνική οικονομία.....	103
6.8 Το μέλλον των μικρών και μεσαίων τραπεζών.....	105
6.9 Ο ρόλος των τραπεζών.....	106
6.10 Φιλική συγχώνευση Εθνικής Τράπεζας – ALPHA BANK.....	109
6.11 Στρατηγικά πλεονεκτήματα συγχώνευσης.....	109
6.11.1 Η μεγαλύτερη τράπεζα στην Ελλάδα.....	109
6.11.2 Ηγετική θέση στη Ν.Α. Ευρώπη.....	109
6.11.3 Ισχυρή κεφαλαιακή βάση.....	109
6.11.4 Βελτίωση της ρευστότητας.....	110
6.11.5 Διεθνής αναγνωρισιμότητα.....	110
6.11.6 Ευρύτερα οφέλη.....	110
6.12 Δημιουργία αξίας.....	110
6.13 Προτεινόμενοι όροι της συγχώνευσης.....	111
6.14 Δημόσια πρόταση Πειραιώς για ΑΤΕ – ΤΤ.....	113
6.15 Η αντίδραση της κυβέρνησης.....	114
6.16 Τα «αγκάθια» της συγχώνευσης.....	115
6.17 Συγχώνευση ASPIS BANK/T-BANK.....	117

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ – ASPIS BANK/T-BANK

7.1 Ομοιότητες – διαφορές Πανελλήνιας Τράπεζας – ASPIS BANK/T-BANK...	119
7.2 Πλεονεκτήματα – μειονεκτήματα συγχώνευσης Πανελλήνιας Τράπεζας – ASPIS BANK/T-BANK.....	121

ΧΡΗΜΑ

1.1 Χρήμα είναι οποιοδήποτε εμπορεύσιμο αγαθό ή υπηρεσία που χρησιμοποιείται από μια κοινωνία ως υποκατάστατο αξίας, ένα μέσο ανταλλαγής, και μια μονάδα υπολογισμού. Δεδομένου ότι οι ανάγκες προκύπτουν φυσικά, οι κοινωνίες δημιουργούν ένα συναλλακτικό μέσο όταν δεν υπάρχει κανένα. Σε άλλες περιπτώσεις, μια κεντρική αρχή δημιουργεί ένα συναλλακτικό μέσο, αυτή είναι συχνότερα η περίπτωση στις σύγχρονες κοινωνίες με τα χαρτονομίσματα.

Η αξία των χρημάτων προκύπτει κατά ένα μέρος από τη χρησιμότητά του ως μέσο ανταλλαγής εντούτοις η χρησιμότητά του ως μέσου ανταλλαγής εξαρτάται από την αναγνώριση της αγοραστικής του αξίας. Ως εκ τούτου αυτές οι δύο πτυχές των χρημάτων είναι αλληλοεξαρτώμενες.

Τα προϊόντα ήταν η πρώτη μορφή χρημάτων που εμφανίστηκαν. Στο πλαίσιο ενός συστήματος χρημάτων - προϊόντων, το αντικείμενο που χρησιμοποιείται ως χρήμα έχει την αξία έμφυτη. Υιοθετείται συνήθως για να απλοποιήσει τις συναλλαγές σε μια οικονομία ανταλλαγής, κατά συνέπεια λειτουργεί πρώτα ως μέσο ανταλλαγής.

Αρχίζει ως «αποθήκη» αξίας, δεδομένου ότι οι κάτοχοι των φθαρτών αγαθών μπορούν εύκολα να τους μετατρέψουν σε ανθεκτικά χρήματα. Στις σύγχρονες οικονομίες, τα χρήματα προϊόντων έχουν χρησιμοποιηθεί επίσης ως μονάδα απολογισμού. Τα στηριγμένα σε χρυσό νομίσματα είναι μια κοινή μορφή χρημάτων.

Τα χρήματα Fiat (χρήματα εξουσιοδότησης) είναι μια σχετικά σύγχρονη εφεύρεση. Μια κεντρική αρχή δημιουργεί ένα νέο αντικείμενο χρημάτων που έχει την ελάχιστη εγγενή αξία. Η χρήση του κοινού των χρημάτων υπάρχει μόνο επειδή η κεντρική αρχή εξουσιοδοτεί την αποδοχή των χρημάτων κάτω από την ποινική ρήτρα του νόμου. Σε περιπτώσεις όπου το κοινό χάνει την πίστη στα χρήματα εξουσιοδότησης, υπάρχουν λίγα μια κεντρική αρχή μπορούν να κάνουν για να αποτρέψουν την υιοθέτηση άλλων χρημάτων και αντικειμένων από την κοινωνία.

1.2 Ουσιαστικά χαρακτηριστικά του χρήματος

Το Χρήμα επιτελεί τις τρεις ακόλουθες βασικές λειτουργίες:

1.2.1 Αποτελεί γενικά αποδεκτό μέσο συναλλαγών - ανταλλαγής

Ένα αντικείμενο είναι σε ζήτηση πρώτιστα για τη χρήση του στην ανταλλαγή και για τη δυνατότητά του να χρησιμοποιείται στο εμπόριο για να ανταλλάσσει άλλα πράγματα -- τότε έχει αυτήν την ιδιότητα. Αυτό το χαρακτηριστικό επιτρέπει στα χρήματα να είναι πρότυπα αναβεβλημένης πληρωμής, π.χ., ένα εργαλείο για την πληρωμή των χρεών.

1.2.2. Μέτρο υπολογισμού των οικονομικών αξιών

Όταν η αξία ενός αγαθού χρησιμοποιείται συχνά για να μετρήσει ή να συγκρίνει την αξία άλλων αγαθών ή όπου η αξία του χρησιμοποιείται για να ονομάσει τα χρέη έπειτα λειτουργεί ως μονάδα απολογισμού.

Ένα χρέος δεν μπορεί να χρησιμεύσει ως μονάδα απολογισμού επειδή η αξία της διευκρινίζεται σε σύγκριση με κάποια εξωτερική αξία αναφοράς, κάποια πραγματική μονάδα απολογισμού που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τακτοποίηση του χρέους.

Παραδείγματος χάριν, εάν σε κάποιο πολιτισμό οι άνθρωποι τείνουν για να μετρήσουν την αξία των πραγμάτων σε σχέση με τις αίγες έπειτα θα θεωρούσαμε τις αίγες ως κυρίαρχη μονάδα του απολογισμού σε εκείνο τον πολιτισμό. Π.χ. μπορούμε να πούμε ότι σήμερα ένα άλογο αξίζει 10 αίγες και μια καλή καλύβα αξίζει 45 αίγες.

1.2.3 Τέλος, διασφαλίζει την αγοραστική δύναμη του κατόχου του.

Όταν ένα αντικείμενο αγοράζεται πρώτιστα για να αποθηκεύει την αξία για το μελλοντικό εμπόριο έπειτα χρησιμοποιείται ως «αποθήκη» αξίας. Παραδείγματος χάριν, ένα πριονιστήριο να διατηρήσει μια αποθήκη ξυλείας που έχει αγοραστική αξία. Επίσης να κρατήσει ένα κουτί μετρητών που έχει κάποια χρήματα που κρατούν αγοραστική αξία. Και οι δύο θα αντιπροσώπευαν μια «αποθήκη» της αξίας επειδή μέσω του εμπορίου μπορούν να μετατραπούν σοβαρά σε άλλα αγαθά σε κάποια

μελλοντική ημερομηνία. Τα περισσότερα μη-φθαρτά αγαθά έχουν αυτήν την ιδιότητα.

Πολλά αγαθά έχουν μερικά από τα χαρακτηριστικά που περιγράφονται ανωτέρω. Εντούτοις κανένα αγαθό δεν είναι χρήματα εκτός αν μπορεί να ικανοποιήσει και τα τρία κριτήρια.

1.3 Σύγχρονος ορισμός του χρήματος - συνολική προσφορά χρήματος

Το χρήμα είναι ένα από τα κεντρικότερα θέματα που μελετώνται στα οικονομικά και διαμορφώνουν την πιο αδιάσειστη σύνδεσή του με τη χρηματοδότηση. Το σύνολο των χρημάτων σε μια οικονομία έχει επιπτώσεις άμεσα στον πληθωρισμό και τα επιτόκια και ως εκ τούτου επηρεάζει ιδιαίτερος. Μια νομισματική κρίση μπορεί να έχει πολύ σημαντικά οικονομικά αποτελέσματα, ιδιαίτερα εάν οδηγεί στη νομισματική αποτυχία και την υιοθέτηση μιας πολύ λιγότερο αποδοτικής οικονομίας ανταλλαγών. Αυτό συνέβη στη Ρωσία (παραδείγματος χάριν) κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '90.

Τα σύγχρονα οικονομικά αντιμετωπίζουν επίσης μια δυσκολία στην απόφαση του τι ακριβώς είναι χρήμα.

Έχουν υπάρξει πολλά ιστορικά επιχειρήματα σχετικά με το συνδυασμό λειτουργιών του χρήματος, μερικοί υποστηρίζουν ότι χρειάζονται περισσότερο διαχωρισμό και ότι μια ενιαία μονάδα είναι ανεπαρκής να τους εξετάσει όλους. Αυτά τα επιχειρήματα καλύπτονται στο οικονομικό κεφάλαιο που είναι ένας γενικότερος όρος για όλα τα ρευστά μέσα.

Για τους παραπάνω λόγους έχουν επανειλημμένα υιοθετηθεί σαν χρήμα, εδώ και πολλές χιλιετίες, στις περισσότερες κοινωνίες ο χρυσός και ο άργυρος. Αλλά από τα μέσα του 20ου αιώνα περίπου, έχει παραμερισθεί ο ιστορικός ρόλος των πολυτίμων μετάλλων σαν χρήμα σε όφελος του "fiat money" (βλέπε παραπάνω) που σημαίνει (χαρτο)νόμισμα χωρίς το ανάλογο απόθεμα χρυσού ή αργύρου.

Η συνολική διαθέσιμη ποσότητα χρήματος σε μία οικονομία για κάθε χρήση ονομάζεται "χρηματικό απόθεμα" - *money supply* (**M**).

Η "**M**" απαρτίζεται από τέσσερα κλιμακωτά υπο μεγέθη:

* Το **M0** (σύνολο χαρτονομισμάτων, κερμάτων και λογαριασμοί της κεντρικής τράπεζας μετατρέψιμοι σε νόμισμα)

* Το **M1** (**M0** + λογαριασμοί όψεως και τρεχούμενοι)

* Το **M2** (**M1** + λογαριασμοί ταμιευτηρίου και μεγάλες καταθέσεις άνω των \$100.000)

* Το **M3** (**M2** + άλλοι λογαριασμοί εξωτερικού και καταθέσεις σε ευρώ/δολάρια)

1.4 Νομικά Ζητήματα

Η πολύ συχνή και ευρεία χρήση των χαρτονομισμάτων προκειμένου να εξασφαλίζει την απαραίτητη ασφάλεια των συναλλαγών υπόκεινται σε αρκετά σχολαστικές και λεπτομερείς νομικές διατυπώσεις.

Έτσι πλέον προκειμένου να υπάρχει διαφάνεια και ασφάλεια (δηλαδή για κάθε χαρτονόμισμα να υπάρχει αντίκρουσμα - εξασφάλιση ότι η απαίτηση μπορεί να εκπληρωθεί άμεσα), τα χαρτονομίσματα τα εκδίδει αποκλειστικά η Κεντρική Τράπεζα μίας χώρας. Απαγορεύεται αυστηρά η έκδοση χαρτονομισμάτων από άλλες τράπεζες ή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και φυσικά από άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα. Επιπλέον απαγορεύεται αυστηρά η παραχάραξη χαρτονομίσματος δηλαδή η παράνομη κατασκευή πλαστού χρήματος (το οποίο φυσικά δεν έχει αντίκρουσμα ούτε αγοραστική δύναμη).

Η αποδοχή του νομίσματος που εκδίδεται σε μία χώρα είναι αναγκαστική από όλους τους φορείς και συναλλασόμενους μέσα σε αυτή τη χώρα, ενώ απαγορεύεται η συνύπαρξη άλλων νομισμάτων στις εγχώριες συναλλαγές (η διατήρηση άλλων νομισμάτων δεν απαγορεύεται εφόσον επιτρέπει συναλλαγές με άλλες χώρες).

1.5 Πίστωση ως χρήμα

Η πίστωση συχνά και αόριστα αναφέρεται ως χρήμα. Εντούτοις η πίστωση ικανοποιεί μόνο τα κριτήρια ένα και τρία των ανωτέρω κριτηρίων "ουσιαστικών χαρακτηριστικών των χρημάτων". Η πίστωση αποτυγχάνει εντελώς το κριτήριο αριθμός δύο. Ως εκ τούτου για να είμαστε απολύτως ακριβείς, πίστωση είναι ένα υποκατάστατο χρημάτων και όχι κανονικά χρήματα.

Αυτή η διάκριση μεταξύ των χρημάτων και της πίστωσης προκαλεί σύγχυση στις συζητήσεις περί νομισματικής θεωρίας. Ως όροι, η πίστωση και τα χρήματα χρησιμοποιούνται συχνά εναλλακτικά. Ακόμη και στα οικονομικά η πίστωση αναφέρεται συχνά ως χρήματα. Παραδείγματος χάριν οι καταθέσεις τραπεζών συμπεριλαμβάνονται γενικά στα αθροίσματα του εθνικού ευρύ ανεφοδιασμού χρημάτων. Εντούτοις οποιαδήποτε λεπτομερής μελέτη της νομισματικής θεωρίας πρέπει να αναγνωρίσει την κατάλληλη διάκριση μεταξύ των χρημάτων και της πίστωσης.

1.6 Ιστορία του Χρήματος

Η εμφάνιση του χρήματος

Κατά τις συναλλαγές τους στην αρχαιότητα οι άνθρωποι είχαν καθιερώσει το ανταλλακτικό σύστημα βάσει του οποίου ο παραγωγός ενός προϊόντος αντάλλαζε τα επιπλέον προϊόντα με προϊόντα άλλου παραγωγού. Η μέθοδος της ανταλλαγής αγαθών χρονολογείται σε τουλάχιστον 100.000 χρόνια πριν, αν και δεν υπάρχει κανένα ιστορικό στοιχείο που να αποδεικνύει την ύπαρξη μιας κοινωνίας ή οικονομίας που βασίζονταν μόνο στη μέθοδο αυτή.

Πολλοί πολιτισμοί σε όλο τον κόσμο ανέπτυξαν τελικά τη χρήση χρημάτων των οποίων η αξία βασίζονταν στην αξία του υλικού από το οποίο ήταν φτιαγμένα. Ο σίγλος ή σέκελ ήταν αρχικά μια μονάδα χρήματος αλλά και μονάδα βάρους. Η πρώτη χρήση του όρου προήλθε από τη Μεσοποταμία γύρω στο 3000 π.Χ. Κοινωνίες στην Αμερική, την Ασία, την Αφρική και την Αυστραλία άρχισαν να χρησιμοποιούν όστρακα ως χρήμα. Πολλά αντικείμενα έχουν χρησιμοποιηθεί ως χρήματα, από τα

φυσικά λιγιστά πολύτιμα μέταλλα έως κοχύλια και από τσιγάρα έως τα εξ ολοκλήρου τεχνητά χρήματα όπως τα χαρτονομίσματα. Τα πρώτα νομίσματα κατασκευάστηκαν αρχικά από χαλκό, κατόπιν από σίδηρο και αυτό επειδή ο χαλκός και ο σίδηρος ήταν ισχυρά υλικά που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή όπλων. Η χρηματική αξία των νομισμάτων προέκυπτε από την αξία του μετάλλου από το οποίο ήταν κατασκευασμένο.

Ο Βασιλιάς Φείδων του Άργους, το 700 π.Χ. περίπου, άλλαξε τα νομίσματα από το σίδηρο σε ένα μάλλον άχρηστο και διακοσμητικό μέταλλο, το ασήμι, και, σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, αφιέρωσε μερικά από τα νομίσματα σιδήρου που έμειναν (που ήταν στην πραγματικότητα ράβδοι σιδήρου) στο ναό της Ήρας. Ο βασιλιάς Φείδων έπλασε τα ασημένια νομίσματα στην Αίγινα, στο ναό της θεάς της φρόνησης και του πολέμου Αθηνάς Αφαιάς, και χάραξε τα νομίσματα με μια Χελώνα, η οποία χρησιμοποιείται μέχρι σήμερα ως σύμβολο της κεφαλαιοκρατίας. Τα νομίσματα Χελώνες έγιναν αποδεκτά ευρέως και χρησιμοποιήθηκαν ως διεθνές μέσο ανταλλαγής μέχρι τις ημέρες του Πελοποννησιακού Πολέμου, όταν η Αθηναϊκή δραχμή τα αντικατέστησε. Σύμφωνα με τον Ηρόδοτο Τα πρώτα χρυσά νομίσματα στην ιστορία εκδόθηκαν από το Λύδιο βασιλιά Κροίσο, γύρω στο 650 – 600 π.Χ. Σύμφωνα με ένα μύθο, ο Δίας τιμώρησε την Ήρα και την έδωσε την με μια χρυσή αλυσίδα μεταξύ ουρανού και γης. Η Ήρα, με τη βοήθεια του Ηφαίστου, έσπασε τη χρυσή αλυσίδα και απελευθερώθηκε. Λέγεται ότι όλος ο χρυσός που βρίσκεται στη γη προέρχεται από τα κομμάτια αυτής της χρυσής αλυσίδας, που έπεσαν από τον ουρανό. Ίσως λόγω αυτού του μύθο, ο χρυσός χρησιμοποιήθηκε στην αρχαία Ελλάδα μόνο στους ναούς, τάφους και κοσμήματα και δεν υπάρχει οποιοδήποτε αρχαίο ελληνικό χρυσό νόμισμα, μέχρι περίπου το 390 π.Χ., όταν ο Έλληνας βασιλιάς Φίλιππος ο 2ος της Μακεδονίας εξέδωσε τα πρώτα χρυσά νομίσματα. Σύμφωνα με άλλο μύθο, οι εφευρέτες των χρημάτων ήταν η Δημοδίκη (ή Ερμοδίκη) από την Κύμη (σύζυγος του Μίδα), ο Λύκος (γιος του Πανδίου του 2ου και πρόγονος των Λυκίων) και ο Εριχθόνιος, από τη Λυδία ή τη Νάξο.

Η εξέλιξη του χρήματος

Η μέθοδος της χρήσης νομισμάτων, ως χρήμα, με βάση την αξία του υλικού από το οποίο ήταν φτιαγμένα τελικά εξελίχθη στη μέθοδο του αντιπροσωπευτικού χρήματος. Αυτό συνέβη επειδή οι έμποροι χρυσού και αργύρου ή οι τράπεζες άρχισαν να εκδίδουν αποδείξεις στους καταθέτες – εξαργυρώσιμες με χρήματα ουσιαστικής αξίας - τα οποία είχαν κατατεθεί. Τελικά, αυτές οι αποδείξεις έγιναν ευρέως αποδεκτές ως μέσο πληρωμής και ξεκίνησαν να χρησιμοποιούνται ως χρήμα.

Τα χάρτινα χρήματα ή τραπεζογραμμάτια χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά στην Κίνα, κατά τη διάρκεια της Δυναστείας των Σονγκ. Αυτά τα τραπεζογραμμάτια, γνωστά ως "Jiaozi" εξελίχθηκαν από χρεόγραφο που είχαν χρησιμοποιηθεί από τον 7ο αιώνα μ.Χ., ωστόσο, δεν είχαν σταματήσει τη χρήση των νομισμάτων ουσιαστικής αξίας. Στην Ευρώπη τα πρώτα τραπεζογραμμάτια εξεδόθησαν από τη Stockholms Banco το 1661 και χρησιμοποιήθηκαν παράλληλα με κέρματα.

Η ευκολία των συναλλαγών που παρείχε η έκδοση των τραπεζογραμματίων από τις τράπεζες καθιέρωσε τα χαρτονομίσματα σε ευρεία και κοινώς αποδεκτή συναλλακτική πρακτική. Μ' αυτό το νομισματικό σύστημα, όπου το μέσο συναλλαγής είναι χαρτιά, τα οποία μπορούν να μετατραπούν σε προκαθορισμένες, σταθερές ποσότητες χρυσού, αντικαταστάθηκε η χρήση των χρυσών νομισμάτων ως χρήματος μεταξύ του 17ου και 19ου αιώνα στην Ευρώπη. Αυτά τα πιστοποιητικά χρυσού νομιμοποιήθηκαν ως χρήμα και η ρευστοποίησή τους σε χρυσό αποθαρρύνθηκε. Στις αρχές του 20ου αιώνα όλες σχεδόν οι χώρες υιοθέτησαν αυτό το σύστημα όπου για τα πιστοποιητικά που εξέδιδαν, υπήρχε προκαθορισμένη ποσότητα χρυσού προς εξαργύρωση.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

2.1 Η Ιστορία της Τράπεζας της Ελλάδος

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι η κεντρική εκδοτική τράπεζα της χώρας. Ιδρύθηκε το 1927, βάσει ενός Παραρτήματος του Πρωτοκόλλου της Γενεύης της 15ης Σεπτεμβρίου, λίγα χρόνια μετά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο και τη Μικρασιατική Καταστροφή, και άρχισε να λειτουργεί τον Μάιο του 1928. Έχει συσταθεί με την μορφή Ανωνύμου Εταιρείας. Στα 80 χρόνια της ιστορίας της γνώρισε 16 Διοικητές, σε τρεις εκ των οποίων έχει απονεμηθεί ο τίτλος του Επίτιμου Διοικητή, και 27 Υποδιοικητές.

Οι εργασίες της ξεκίνησαν στις 14 Μαΐου 1928, με πρώτο Διοικητή τον Αλέξανδρο Διομήδη, οπότε καθορίστηκε και το έμβλημά της. Οι επέτειοι των 25 ετών, με Διοικητή τον Γεώργιο Μαντζαβίνο, και των 50 ετών, με Διοικητή τον Ξενοφώντα Ζολώτα, εορτάστηκαν με λαμπρές τελετές. Η επέτειος των 75 ετών βρίσκει την Τράπεζα μέλος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, με Διοικητή τον Νικόλαο Χ. Γκαργκάνα. Ως έδρα της ορίζεται από το καταστατικό της η Αθήνα, ενώ διατηρεί 18 υποκαταστήματα, 38 πρακτορεία και 8 θυρίδες σε όλη την Ελλάδα.

Η Τράπεζα στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτήριο επί της οδού Ελευθερίου Βενιζέλου (Πανεπιστημίου) 21, απέναντι από τα τρία ιστορικά κτήρια της Ακαδημίας, του Πανεπιστημίου και της Βιβλιοθήκης, στο κέντρο της πρωτεύουσας. Δεδομένου ότι κανένα από τα προσχέδια που υποβλήθηκαν στον σχετικό διαγωνισμό που προκηρύχθηκε το 1929 δεν βραβεύθηκε, η Τράπεζα ανέθεσε στους Κ. Παπαδάκη και Ν. Ζουμπουλίδη να προτείνουν νέα προσχέδια τα οποία και εγκρίθηκαν το 1932. Η θεμελίωση του κτηρίου έγινε το 1933 και τα εγκαίνιά του το 1938, με Διοικητή και στις δύο περιπτώσεις τον Εμμανουήλ Τσουδερό. Τη χρονιά εκείνη εκδόθηκε και

σχετικό λεύκωμα με φωτογραφίες του νέου κτηρίου. Η ανάγκη μεταστέγασης ορισμένων Διευθύνσεων και υπηρεσιών της Τράπεζας επέβαλε τη χρήση (2004) και δεύτερου κτηρίου στην οδό Αμερικής 3. Το νεόδμητο κτήριο στην οδό Αμερικής 3, που εγκαινιάστηκε στις 28 Ιανουαρίου 2004, αποτελείται από 6 υπόγειους ορόφους, πρώτο και δεύτερο ισόγειο και οκτώ υπέργειους ορόφους, συνολικής επιφάνειας 13.279 μ².

Στο κτήριο αυτό στεγάζονται οι Διευθύνσεις Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος και Εσωτερικής Επιθεώρησης, καθώς και το Κέντρο Επιμόρφωσης Προσωπικού. Στο πρώτο και δεύτερο ισόγειο προβλέπεται να λειτουργήσει εντός του 2009 το Μουσείο της Τράπεζας της Ελλάδος. Στους χώρους αυτούς, και με την ευκαιρία των εγκαινίων, φιλοξενήθηκε έκθεση έργων του ζωγράφου Μιχαήλ Αξελού από τη συλλογή που δώρησε στην Τράπεζα η κόρη του καλλιτέχνη κυρία Άννα Αξελού-Κοντομάτη.

Η πρόταση για τη δημιουργία της κεντρικής τράπεζας έγινε από την Κοινωνία των Εθνών προκειμένου να στηριχθούν οι προσπάθειες της ελληνικής κυβέρνησης να αντιμετωπίσει τα σοβαρά οικονομικά και δημοσιονομικά προβλήματα της εποχής. Μέχρι την ίδρυση της Τράπεζας της Ελλάδος, τις λειτουργίες κεντρικής τράπεζας ασκούσε η μεγαλύτερη εμπορική τράπεζα της χώρας, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία είχε ιδρυθεί το 1841 και βαθμιαία είχε αποκτήσει μονοπώλιο επί του εκδοτικού προνομίου. Σύμφωνα με την Κοινωνία των Εθνών, στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος υπήρχε ασυμβίβαστο για την άσκηση δημόσιας εξουσίας, όπως η έκδοση του χαρτονομίσματος, παράλληλα με τη δραστηριότητα εμπορικής τράπεζας. Στη νέα, κεντρική, τράπεζα μεταβιβάστηκαν από την Εθνική Τράπεζα στοιχεία ενεργητικού (κυρίως χρυσός και ομόλογα του Δημοσίου) και παθητικού (το εκδοθέν χαρτονόμισμα και ιδίως οι καταθέσεις του Δημοσίου).

Η Τράπεζα της Ελλάδος άρχισε τη λειτουργία της τον Μάιο του 1928 με προσωπικό 500 ατόμων. Στη συνέχεια, η Τράπεζα άνοιξε έναν αριθμό πρακτορείων και υποκαταστημάτων κυρίως για την τροφοδότηση των τοπικών αγορών σε χαρτονόμισμα και για τη διενέργεια πληρωμών ή/και εισπράξεων για λογαριασμό του Δημοσίου. Στις 4 Απριλίου 1938 η έδρα της Τράπεζας μεταφέρθηκε στη σημερινή της θέση. Το Πρωτόκολλο της Γενεύης καθόρισε, επίσης, το περιεχόμενο της δραχμής σε χρυσό και όρισε ότι η δραχμή θα ακολουθούσε τον Κανόνα Χρυσού-Συναλλάγματος. Σύμφωνα μάλιστα με το Άρθρο 4 του αρχικού Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος

"κύριον καθήκον της Τράπεζης είναι η εξασφάλισις της σταθερότητος της εις χρυσόν αξίας των γραμματίων αυτής. Προς τον σκοπόν τούτον θα ρυθμίξη, εντός των ορίων του Καταστατικού αυτής, την κυκλοφορίαν και την πίστιν εν Ελλάδι".

2.2 Αρμοδιότητες στο πλαίσιο του Ευρωσυστήματος

2.2.1 Νομισματική Πολιτική

Συμμετέχει στη χάραξη της ενιαίας νομισματικής πολιτικής της ζώνης του ευρώ και την εφαρμόζει στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ). Η Τράπεζα διενεργεί πράξεις νομισματικής πολιτικής κατά τις οποίες κυρίως παρέχει ρευστότητα στα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα (πράξεις κύριας και πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης). Επίσης, παρέχει πάγιες διευκολύνσεις οριακής χρηματοδότησης και αποδοχής καταθέσεων στα πιστωτικά ιδρύματα για τη χορήγηση και απορρόφηση ρευστότητας, αντιστοίχως. Τέλος, διατηρεί τους λογαριασμούς στους οποίους κατατίθενται τα ελάχιστα αποθεματικά από τις τράπεζες που δραστηριοποιούνται στη χώρα.

2.2.2 Συνάλλαγμα και συναλλαγματικά διαθέσιμα

Η Τράπεζα της Ελλάδος διαχειρίζεται για λογαριασμό της ΕΚΤ μέρος των σε συνάλλαγμα και χρυσό διαθέσιμων της τελευταίας, σύμφωνα με τις οδηγίες της ΕΚΤ.

2.2.3 Συστήματα πληρωμών και διακανονισμού

Η Τράπεζα της Ελλάδος ασκεί την επίβλεψη των συστημάτων και των μέσων πληρωμών, με σκοπό τη διασφάλιση της σταθερότητας, της αξιοπιστίας και της αποδοτικότητάς τους. Για την αποτελεσματικότερη άσκηση των καθηκόντων της σε ό,τι αφορά τα συστήματα πληρωμών, η Τράπεζα της Ελλάδος παρακολουθεί τις εξελίξεις στο θεσμικό πλαίσιο και τις υποδομές μεταφοράς κεφαλαίων διεθνώς, συγκεντρώνει, επεξεργάζεται και αναλύει στατιστικά στοιχεία για τις πληρωμές, καταρτίζει στατιστικά δελτία, διερευνά τις δυνατότητες βελτίωσης των μεθόδων για την αντιμετώπιση των κινδύνων που συνδέονται με τα συστήματα πληρωμών και τη λειτουργία των υποδομών, και τις αναθεωρεί εάν αυτό κρίνεται σκόπιμο.

Η Τράπεζα της Ελλάδος από τις 19 Μαΐου 2008 συμμετέχει στο Target2, το νέο διευρωπαϊκό σύστημα ταχείας μεταφοράς κεφαλαίων και διακανονισμού σε συνεχή χρόνο, που χρησιμοποιείται κυρίως για τις μεταφορές κεφαλαίων μεγάλης αξίας μεταξύ τραπεζών και για τη διεξαγωγή πληρωμών που συνδέονται με την άσκηση της νομισματικής πολιτικής. Η Τράπεζα της Ελλάδος έχει την επιχειρησιακή ευθύνη της ελληνικής συνιστώσας του συστήματος. Το έργο της Τράπεζας της Ελλάδος επικεντρώνεται, μεταξύ άλλων, στην παρακολούθηση της ροής των πληρωμών και των αναγκών σε ενδοημερήσια ρευστότητα και στη συγκέντρωση και επεξεργασία στοιχείων που αφορούν τη διαχείριση του συστήματος.

2.2.4 Χρηματοπιστωτική Σταθερότητα

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι αρμόδια για την παρακολούθηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, η οποία αποβλέπει στον εντοπισμό των παραγόντων που θα μπορούσαν να προκαλέσουν αστάθεια του χρηματοπιστωτικού συστήματος της χώρας και αξιολογεί το βαθμό ανθεκτικότητάς του.

Προωθεί ρυθμίσεις για τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και την αποτελεσματική διαχείριση χρηματοπιστωτικών κρίσεων, σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες αρχές της χώρας.

Παρακολουθεί τους τραπεζικούς κινδύνους, αναλύει τις εξελίξεις που τους επηρεάζουν και διαμορφώνει προτάσεις για τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Παρακολουθεί επίσης τις εξελίξεις στις ασφαλιστικές και επενδυτικές εταιρίες, καθώς και στους Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων που δεν εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

2.2.5 Στατιστικά Στοιχεία

Η συλλογή στατιστικών στοιχείων από νομισματικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (NXI), δηλαδή τις τράπεζες και τα αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθεσίμων αποτελεί επίσης πολύ σημαντικό καθήκον της Τράπεζας. Η Τράπεζα της Ελλάδος συλλέγει στοιχεία για τα τραπεζικά επιτόκια καθώς και στοιχεία που απαρτίζουν τη νομισματική στατιστική (δάνεια, καταθέσεις και λοιπά στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού των NXI). Τα στοιχεία αυτά αποστέλλονται στην ΕΚΤ και συνεκτιμώνται στον υπολογισμό του μέσου ύψους των τραπεζικών επιτοκίων στη ζώνη του ευρώ και

στην κατάρτιση των συγκεντρωτικών νομισματικών και πιστωτικών μεγεθών. Τα μεγέθη αυτά παρακολουθούνται στο πλαίσιο της νομισματικής ανάλυσης του Ευρωσυστήματος και η διαμόρφωσή τους επηρεάζει άμεσα τις αποφάσεις νομισματικής πολιτικής.

2.2.6 Τραπεζογραμμάτια και κέρματα

Η Τράπεζα της Ελλάδος εκδίδει τραπεζογραμμάτια ευρώ, τα οποία κυκλοφορούν ως νόμιμο χρήμα, μετά από έγκριση της ΕΚΤ, και είναι αρμόδια για την κυκλοφορία και διαχείριση των τραπεζογραμμάτων και κερμάτων ευρώ στην Ελλάδα. Φροντίζει για την προμήθεια των αναγκαίων ποσοτήτων ανά αξία, είτε από το Ίδρυμα Εκτύπωσης Τραπεζογραμμάτων και Αξιών (ΙΕΤΑ) είτε από διασυννοριακές χρηματοπιστωτικές, καθώς και για την ασφαλή αποθήκευση, διακίνηση και την επανακυκλοφορία ή την καταστροφή τους. Ακόμη, μεριμνά για τη διασφάλιση απρόσκοπτων συναλλαγών στην αγορά και τον ομαλό εφοδιασμό των πιστωτικών ιδρυμάτων σε όλη την επικράτεια με τις εκάστοτε αναγκαίες ποσότητες τραπεζογραμμάτων και κερμάτων ευρώ, μέσω του δικτύου της Τράπεζας της Ελλάδος. Η Τράπεζα της Ελλάδος επεξεργάζεται και ελέγχει με μηχανές υψηλής τεχνολογίας το σύνολο των τραπεζογραμμάτων και κερμάτων που συγκεντρώνονται από τις συναλλαγές ή κατατίθενται από τα πιστωτικά ιδρύματα διασφαλίζοντας τόσο την ποιότητα των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμάτων όσο και τη γνησιότητά τους. Οι εργασίες αυτές εκτελούνται σε όλο το δίκτυο των καταστημάτων της Τράπεζας, αλλά κυρίως στις σύγχρονες εγκαταστάσεις του Κέντρου Επεξεργασίας και Διακίνησης Χρηματικού που λειτουργεί από το 2006 στην Αθήνα (Χαλάνδρι).

2.3 Άλλες Αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος

2.3.1 Εποπτεία

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι αρμόδια για την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων, καθώς και ορισμένων κατηγοριών επιχειρήσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα της οικονομίας. Η εποπτεία ασκείται με βάση το νέο πλαίσιο της Βασιλείας II, όπως έχει ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία, καθώς και με κανόνες που μπορεί να θεσπί-

ζει η Τράπεζα της Ελλάδος, κυρίως για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας, τον έλεγχο της εν γένει φερεγγυότητας, της ρευστότητας, της κεφαλαιακής επάρκειας και της συγκέντρωσης κινδύνων των εποπτευόμενων ιδρυμάτων, της επάρκειας και αποτελεσματικότητας της εταιρικής διακυβέρνησης και των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, περιλαμβανομένων των διαδικασιών για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Η Τράπεζα της Ελλάδος καθορίζει επίσης κανόνες για τη διαφάνεια και σαφήνεια των όρων των συναλλαγών. Η αρμοδιότητα της εποπτείας περιλαμβάνει την παρακολούθηση της εφαρμογής του σχετικού θεσμικού πλαισίου και τη δυνατότητα λήψης διορθωτικών μέτρων και επιβολής διοικητικών κυρώσεων, περιλαμβανομένης της ανάκλησης της άδειας λειτουργίας των εποπτευόμενων ιδρυμάτων.

2.3.2 Συστήματα πληρωμών και διακανονισμού χρεογράφων

Η Τράπεζα της Ελλάδος έχει:

(α) την ευθύνη για τη διαχείριση και τη λειτουργία του Συστήματος Παρακολούθησης Συναλλαγών επί Τίτλων με Λογιστική Μορφή (Άυλοι Τίτλοι). Πρόκειται ουσιαστικά για το Σύστημα στο οποίο διακανονίζονται όλες οι συναλλαγές που αφορούν ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου τόσο στην πρωτογενή όσο και στη δευτερογενή αγορά.

(β) αναλάβει τον ταμειακό διακανονισμό των συναλλαγών επί τίτλων του Χρηματιστηρίου Αξιών και του Χρηματιστηρίου Παραγώγων Αθηνών με σκοπό τον αξιόπιστο, ασφαλή και οριστικό διακανονισμό των συναλλαγών αυτών. Έτσι, όλες οι απαραίτητες χρεώσεις και πιστώσεις κεφαλαίων για το διακανονισμό των χρηματιστηριακών συναλλαγών πραγματοποιούνται μέσω των λογαριασμών των εμπλεκόμενων φορέων που τηρούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος.

(γ) την ευθύνη της λειτουργίας της Ηλεκτρονικής Δευτερογενούς Αγοράς Τίτλων (ΗΔΑΤ). Πρόκειται για την οργανωμένη δευτερογενή αγορά για τους τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου. Ιδρύθηκε με στόχο τη δημιουργία μιας συγκροτημένης και αποτελεσματικής αγοράς η οποία είναι σε θέση να διασφαλίσει διαφάνεια στη διαμόρφωση των τιμών και μεγαλύτερη ρευστότητα.

(δ) Η επίβλεψη των συστημάτων πληρωμών ασκείται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

2.3.3 Συναλλαγματικά διαθέσιμα

Η Τράπεζα της Ελλάδος κατέχει και διαχειρίζεται τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της χώρας, στα οποία περιλαμβάνονται τα σε συνάλλαγμα και χρυσό διαθέσιμα της Τράπεζας της Ελλάδος και του Ελληνικού Δημοσίου, με στόχο:

τη διάθεση των αναγκαίων κεφαλαίων για τη συμμετοχή της χώρας σε διεθνείς οργανισμούς (π.χ. το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο) και τη διαχείριση συναλλαγών του Ελληνικού Δημοσίου σε ξένα νομίσματα, και την εξασφάλιση της απαιτούμενης ετοιμότητας της Τράπεζας της Ελλάδος, στα πλαίσια του Ευρωσυστήματος, για την παροχή πρόσθετης ρευστότητας σε συνάλλαγμα προς την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, σε περίπτωση που καταστεί αναγκαία η παρέμβασή της στις αγορές συναλλάγματος

2.3.4 Ταμίας και εντολοδόχος του Δημοσίου

Η Τράπεζα της Ελλάδος διατηρεί τρεχούμενους και προθεσμιακούς λογαριασμούς του Ελληνικού Δημοσίου και Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) σε ευρώ και συνάλλαγμα, αφενός για την ικανοποίηση εγχώριων αναγκών και αφετέρου για την εξυπηρέτηση του εξωτερικού χρέους. Επίσης, εκτελεί εντολές πληρωμών και εισπράξεων του Ελληνικού Δημοσίου και ΝΠΔΔ που συνδέονται με ξένους αντισυμβαλλομένους και παρέχει διαμεσολαβητικές υπηρεσίες για τις χρηματοοικονομικές δραστηριότητές τους στον διεθνή χώρο.

2.3.5 Στατιστικά Στοιχεία

Παράλληλα, η Τράπεζα καταρτίζει και δημοσιεύει τα νομισματικά και πιστωτικά μεγέθη που αφορούν την ελληνική οικονομία καθώς και τα μέσα επιτόκια που τα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα εφαρμόζουν στις διάφορες κατηγορίες καταθέσεων και χορηγήσεων. Η Τράπεζα της Ελλάδος, εκτός από τη συγκέντρωση των στοιχείων της νομισματικής στατιστικής, καταρτίζει το ισοζύγιο πληρωμών και τους χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς της χώρας και, γενικότερα, συλλέγει και δημοσιεύει στο «Στατιστικό Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας» στοιχεία που αφορούν στην ελληνική οικονομία. Επιπλέον, διενεργεί εξειδικευμένες στατιστικές έρευνες για θέματα σχετικά με τις αρμοδιότητές της (π.χ. έρευνες για το βαθμό χρέωσης των ελληνικών νοικοκυριών).

Η συλλογή στατιστικών στοιχείων αποβλέπει τόσο στην κάλυψη των αναγκών της ίδιας της Τράπεζας για στατιστική πληροφόρηση όσο και στην εκπλήρωση των σχετικών υποχρεώσεών της προς την ΕΚΤ και άλλους διεθνείς οργανισμούς, αλλά και στην πληροφόρηση του κοινού και των ερευνητών στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Ειδικότερα, τα στοιχεία - πέραν της νομισματικής στατιστικής - που συγκεντρώνει και καταρτίζει η Τράπεζα της Ελλάδος αφορούν τις παρακάτω τέσσερις κατηγορίες:

- i. Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού των επιχειρήσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα της οικονομίας και στοιχεία των αγορών κεφαλαίων.
- ii. Ισοζύγιο πληρωμών και διεθνής επενδυτική θέση της Ελλάδος.
- iii. Χρηματοπιστωτικοί λογαριασμοί της χώρας, με βάση τη μεθοδολογία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών 1995.
- iv. Γενικά στοιχεία για την Ελληνική Οικονομία.

2.3.6 Έρευνα και Δημοσιεύσεις (δημοσίευση εκθέσεων και διεξαγωγή ερευνητικού έργου)

Στους σκοπούς της Τράπεζας της Ελλάδος περιλαμβάνεται η παρακολούθηση και ανάλυση της οικονομικής συγκυρίας και της νομισματικής πολιτικής. Για τον σκοπό αυτό δημοσιεύεται, κάθε χρόνο στα τέλη Απριλίου, η Έκθεση του Διοικητή για την ελληνική οικονομία, προκειμένου να δώσει μια αντικειμενική και ολοκληρωμένη πληροφόρηση ως προς τις οικονομικές επιδόσεις και προοπτικές της ελληνικής οικονομίας. Επιπλέον, ετησίως δημοσιεύονται δύο εκθέσεις για τη νομισματική πολιτική, η Ετήσια Έκθεση για τη Νομισματική Πολιτική το Φεβρουάριο και η Ενδιάμεση Έκθεση για τη Νομισματική Πολιτική τον Οκτώβριο, που υποβάλλονται στη Βουλή και στο Υπουργικό Συμβούλιο και περιγράφουν τη νομισματική πολιτική και τις οικονομικές εξελίξεις στην Ελλάδα και στη ζώνη του ευρώ.

Τα βασικά οικονομικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο παρουσιάζονται στο Στατιστικό Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας και στο Δελτίο Περιφερειακής Οικονομικής Συγκυρίας Μακεδονίας-Θράκης, τα οποία δημοσιεύονται σε μηνιαία βάση. Τα δύο αυτά στατιστικά δελτία παρουσιάζουν τις βραχυχρόνιες και μακροχρόνιες οικονομικές εξελίξεις βάσει των πιο πρόσφατων διαθέσιμων στοιχείων, με σκοπό να δώσουν μια ολοκληρωμένη εικόνα των οικονομικών εξελίξεων της Ελλάδας σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Οι ερευνητές της Τράπεζας της Ελλάδος πραγματοποιούν καινοτόμο έρευνα για να προαγάγουν την κατανόηση της επιστημονικής κοινότητας και του ευρύτερου κοινού σε θέματα νομισματικής πολιτικής, εθνικής και περιφερειακής ανάπτυξης, οικονομίας των αγορών και εποπτικής πολιτικής. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα διοργανώνει εξειδικευμένα επιμορφωτικά σεμινάρια, ημερίδες και επιστημονικά συνέδρια. Έλληνες και ξένοι ερευνητές επισκέπτονται τακτικά την Τράπεζα της Ελλάδος, πραγματοποιούν διαλέξεις και συνεργάζονται με τους ερευνητές της Τράπεζας. Οι ερευνητικές εργασίες δημοσιεύονται σε ηλεκτρονική μορφή στον ιστοχώρο της Τράπεζας της Ελλάδος, σε έντυπη μορφή στο Οικονομικό Δελτίο της Τράπεζας της Ελλάδος το οποίο δημοσιεύεται δύο φορές τον χρόνο και στην ερευνητική σειρά «Δοκίμια Εργασίας της Τράπεζας της Ελλάδος» (Bank of Greece Working Papers).

Ιστορική Αναδρομή

2.4 Ο ΠΟΛΕΜΟΣ, Η ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΑΙ Η ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, ο Διοικητής της Τράπεζας ακολούθησε την Ελληνική Κυβέρνηση στην εξορία. Το απόθεμα σε χρυσό της Τράπεζας μεταφέρθηκε πρώτα στη Νότια Αφρική και ύστερα στο Λονδίνο. Μετά το τέλος του Πολέμου, η οικονομία εν γένει και ιδιαίτερα το χρηματοπιστωτικό σύστημα βρίσκονταν σε έντονα αποδιοργανωμένη κατάσταση. Το 1945 το κόστος ζωής εικοσαπλασιάστηκε ενώ η βιομηχανική παραγωγή βρισκόταν στο ένα τρίτο του προπολεμικού της επιπέδου και οι τραπεζικές καταθέσεις στο ένα τριακοστό του επιπέδου που καταγραφόταν το 1939. Η κατάσταση αυτή, υπό τις συνθήκες κρίσης της εποχής, κρίθηκε ότι απαιτούσε στενή συνεργασία μεταξύ της Κεντρικής Τράπεζας και των Κυβερνήσεων. Τη συνεργασία αυτή θεσμοποίησε η δημιουργία, το 1946, της Νομισματικής Επιτροπής. Η Επιτροπή περιλάμβανε τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας ως πρόεδρο, τέσσερεις άλλους Υπουργούς και τον Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος. Η θέση της Τράπεζας της Ελλάδος ήταν σημαντική, καθώς η Τράπεζα είχε την ευθύνη σχεδιασμού και πρότασης μέτρων πολιτικής που, κατά κανόνα, υιοθετούνταν από την Επιτροπή.

2.5 Η ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΔΡΑΧΜΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΣΙ ΤΟΥ ΕΝΣ

Το 1982 η Νομισματική Επιτροπή καταργήθηκε και οι περισσότερες των αρμοδιοτήτων της μεταβιβάστηκαν στην Τράπεζα της Ελλάδος (Νόμος 1266/1982).

Όμως το περίπλοκο σύστημα άμεσων ελέγχων και πιστωτικών κανόνων, αν και κατ'επανάληψη τροποποιήθηκε, παρέμεινε σε ισχύ μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του '80. Υπό το σχήμα αυτό υιοθετήθηκε μια προσέγγιση σε δύο επίπεδα σύμφωνα με τα οποία η Κυβέρνηση είχε την ευθύνη χάραξης της γενικής οικονομικής πολιτικής, ενώ η Τράπεζα της Ελλάδος ασκούσε τη νομισματική και συναλλαγματική πολιτική μέσα στα όρια του Καταστατικού της.

Ο ρόλος της Τράπεζας της Ελλάδος άλλαξε και πάλι στα τέλη της δεκαετίας του '80, με τις κινήσεις ελευθέρωσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Μέχρι την ένταξη της Ελλάδας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ) την 1.1.2001, η Τράπεζα της Ελλάδος ήλεγχε τη ρευστότητα έμμεσα, κυρίως με πράξεις ανοιχτής αγοράς, και με τη μεταβολή των επίσημων επιτοκίων και των απαιτήσεων τήρησης αποθεματικών. Το πλαίσιο της νομισματικής πολιτικής τροποποιήθηκε το 1998 μετά την ένταξη της δραχμής στον Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών (ΜΣΙ) του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος (ΕΝΣ) και την έμφαση που δινόταν στη σταθερότητα της ισοτιμίας στον μηχανισμό αυτό. Η ισοτιμία της δραχμής αποτελούσε ενδιάμεσο στόχο νομισματικής πολιτικής ενώ τα νομισματικά και πιστωτικά μεγέθη παρακολουθούνταν ως δείκτες.

Από το 1994, η Τράπεζα της Ελλάδος δεν χρηματοδοτεί πλέον καθ' οιονδήποτε τρόπο τον δημόσιο τομέα. Άλλη μετατροπή πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 1994: παλαιότερα η Τράπεζα της Ελλάδος δεχόταν καταθέσεις από οργανισμούς του δημόσιου τομέα (κυρίως Ασφαλιστικά Ταμεία) και χρησιμοποιούσε τα κεφάλαια αυτά για την αγορά κρατικών χρεογράφων που τηρούνταν σε λογαριασμούς της Τράπεζας. Μετά την απαγόρευση της νομισματικής χρηματοδότησης, η Τράπεζα σήμερα ενεργεί τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου κρατικών χρεογράφων που ανήκουν απευθείας στους οργανισμούς του δημόσιου τομέα.

2.6 Οργάνωση

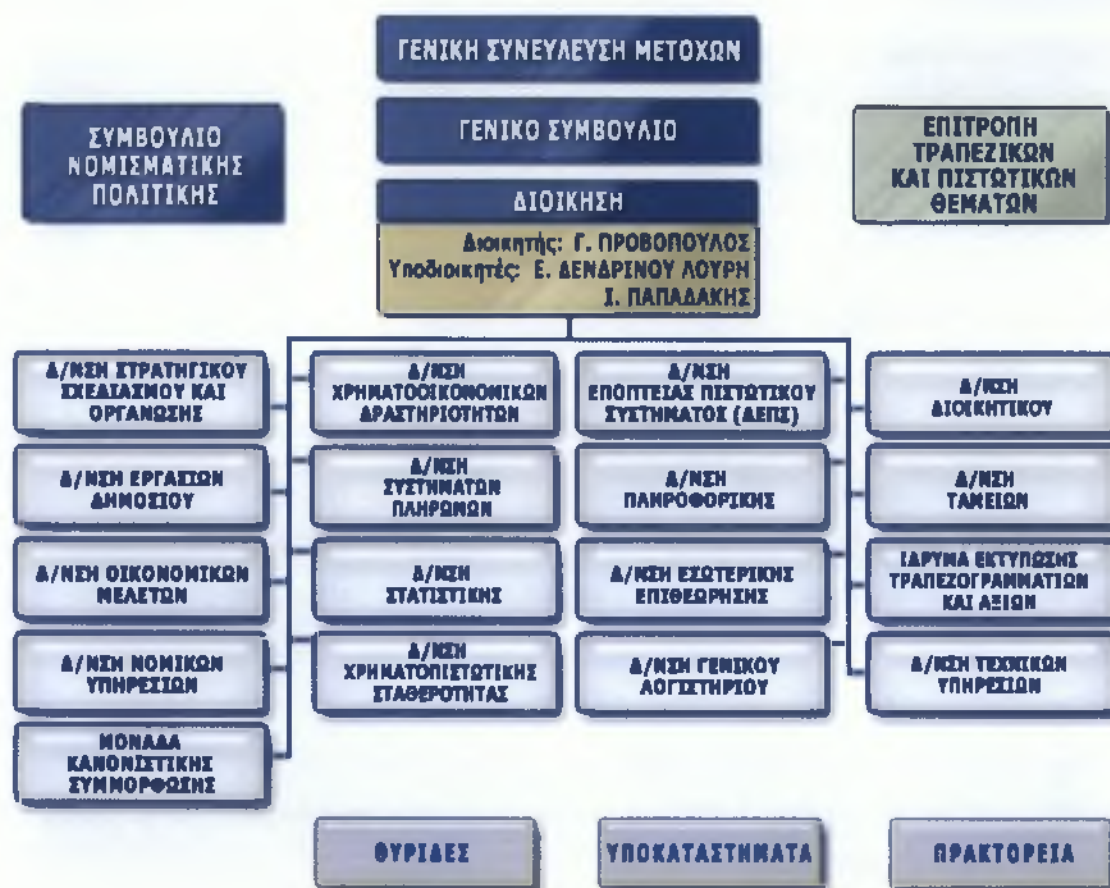
Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει αναλυτικές πληροφορίες για τη Διοίκηση της Τράπεζας και τα Αποφασιστικά Όργανα, την οργανωτική της δομή (Οργανόγραμμα) και τις Εγκαταστάσεις της.

Στην ενότητα **Διοίκηση-Αποφασιστικά Όργανα** της Τράπεζας γίνεται αναφορά στα κύρια όργανα λήψεως αποφάσεών της: Γενική Συνέλευση, Γενικό Συμβούλιο, Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής, ο Διοικητής και οι Υποδιοικητές, και Επιτροπή Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων.

Στο **Οργανόγραμμα** απεικονίζεται η οργανωτική δομή της Τράπεζας με τα όργανα λήψεως αποφάσεων και με τις Διευθύνσεις της, όπου γίνεται συνοπτική αναφορά στο έργο κάθε Διεύθυνσης, αναφέρονται οι υπηρεσιακές της μονάδες (Τομείς, Τμήματα κ.λπ.), καθώς και τα στοιχεία επικοινωνίας. Επίσης, παρουσιάζονται τα Υποκαταστήματα, οι Θυρίδες και τα Πρακτορεία της Τράπεζας με τις διευθύνσεις και τα στοιχεία επικοινωνίας.

Στις **Εγκαταστάσεις** γίνεται αναλυτική παρουσίαση των Διευθύνσεων και Υπηρεσιακών Μονάδων που υπάρχουν τόσο στο Κεντρικό Κατάστημα όσο και στην υπόλοιπη Ελλάδα. Επίσης, δίνονται αναλυτικές οδηγίες πρόσβασης στα κτήρια στα οποία στεγάζεται το Κεντρικό Κατάστημα στην Αττική.

2.7 Οργανόγραμμα

2.8 Διοίκηση-Αποφασιστικά Όργανα της Τράπεζας της Ελλάδος

Γενική Συνέλευση

Γενικό Συμβούλιο

Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής

Διοικητής - Υποδιοικητές

Επιτροπή Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων

2.8.1 Γενική Συνέλευση

Η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο της Τράπεζας, εκπροσωπεί το σύνολο των μετόχων και οι αποφάσεις της υποχρεώνουν όλους τους μετόχους. Συνέρχεται μια φορά κατ' έτος, όχι αργότερα από το μήνα Απρίλιο, και είναι μόνη αρμοδία να αποφασίζει περί του τρόπου διεξαγωγής των εργασιών της καθώς και επί των ακόλουθων θεμάτων:

- Έγκρισης της Ετήσιας Έκθεσης, έγκρισης του Ισολογισμού και καταβολών σε αποθεματικά και άλλα ειδικά κεφάλαια, προσδιορισμού του μερίσματος και εν γένει διάθεσης των καθαρών κερδών.
- Εκλογής ή ανάκλησης των μελών του Γενικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών και καθορισμού των αμοιβών τους.
- Απαλλαγής των μελών του Γενικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών από κάθε προσωπική ευθύνη.
- Προτάσεων τροποποίησης του Καταστατικού οι οποίες στη συνέχεια υποβάλλονται στη Βουλή διά της Κυβέρνησης.
- Προτάσεων που υποβάλλονται από το Γενικό Συμβούλιο επί παντός άλλου θέματος.

Αρχή Σελίδας

2.8.2 Γενικό Συμβούλιο

Το Γενικό Συμβούλιο αποτελείται από το Διοικητή, τους δύο Υποδιοικητές, τα λοιπά (τρία) μέλη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής και έξι Συμβούλους. Είναι επιφορτισμένο με τη γενική διαχείριση των υποθέσεων της Τράπεζας, υπεύθυνο προς τη Γενική Συνέλευση, λαμβάνει δε αποφάσεις και ασκεί εξουσία, εντός των ορίων του Καταστατικού, επί θεμάτων που δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης ή του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής ή του Διοικητή.

Πίνακας Μελών Γενικού Συμβουλίου

2.8.3 Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής

Άρθρο Καταστατικού 35Α

Το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής είναι αρμόδιο:

να εφαρμόζει τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) σχετικά με την άσκηση της νομισματικής και συναλλαγματικής πολιτικής, να αναλύει τις οικονομικές και νομισματικές εξελίξεις και να εξετάζει την επίδραση της νομισματικής πολιτικής που χαράσσεται στο πλαίσιο του Ευρωσυστήματος, να αποφασίζει επί θεμάτων που αφορούν τη λειτουργία των συστημάτων πληρωμών και των συστημάτων διαπραγματεύσεως, διακανονισμού και εκκαθάρισης εξωχρηματιστηριακών συναλλαγών επί χρηματοπιστωτικών μέσων, καθώς και τη θέση σε κυκλοφορία των τραπεζογραμματίων ευρώ.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του που σχετίζονται με το Ευρωσύστημα, το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής ενεργεί σύμφωνα τις κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες της ΕΚΤ.

Στο Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής συμμετέχουν:

ο Διοικητής της Τράπεζας ως πρόεδρος,

οι δύο Υποδιοικητές,

τρία μέλη που διορίζονται με εξαετή θητεία, με Προεδρικό Διάταγμα, μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από γνώμη του Διοικητή

2.8.4 Διοικητής – Υποδιοικητές

Ο Διοικητής και οι δύο Υποδιοικητές διορίζονται με Προεδρικό Διάταγμα με εξαετή θητεία. Ο Διοικητής προεδρεύει των συνεδριάσεων του Γενικού Συμβουλίου και του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής, εκπροσωπεί την Τράπεζα ενώπιον των δικαστικών αρχών, ασκεί διαρκή έλεγχο επί της διαχείρισεως του ενεργητικού και των γενικών εργασιών της Τράπεζας και λαμβάνει αποφάσεις επί παντός θέματος που δεν επιφυλάσσεται ειδικά στο Γενικό Συμβούλιο ή το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής ούτε διέπεται από κανονισμούς οι οποίοι εκδίδονται από τα Συμβούλια αυτά, μετέχει δε στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Με εξαίρεση θέματα που ανατίθενται στο Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής, ο Διοικητής αποφασίζει επί των λοιπών θεμάτων που εμπίπτουν στα καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ). Επίσης, ασκεί τις αρμοδιότητες, κυρίως εποπτικές, της πρώην Νομισματικής Επιτροπής, οι οποίες, μετά την κατάργηση αυτής, περιήλθαν στην Τράπεζα της Ελλάδος με το άρθρο. 1 του ν.1266/1982 (ήδη και άρθρο 55Α του Καταστατικού - βλέπε παρακάτω). Ο Διοικητής δύναται να αναθέτει οποιοδήποτε από τα καθήκοντά του στους Υποδιοικητές.

Ο αρχαιότερος Υποδιοικητής αναπληρώνει το Διοικητή, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του, σε όλη την έκταση των καθηκόντων του.

Διοικητής: Γεώργιος Α. Προβόπουλος

Υποδιοικητές: Ελένη Δενδρινού-Λουρή, Ιωάννης Παπαδάκης

2.8.5 Επιτροπή Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων (ΕΤΠΘ)

Οι εποπτικές αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος ασκούνται, όπως ρητά προβλέπεται από το άρθρο 55Α του Καταστατικού της και το άρθρο 25 του ν.3601/2007, με Πράξεις του Διοικητή της ή εξουσιοδοτημένων από αυτόν οργάνων.

Στο πλαίσιο αυτό, με Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος (ΠΔ/ΤΕ 336/29.2.1984, όπως ισχύει) έχουν ανατεθεί στην Επιτροπή Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων οι ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Η, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων που ανήκουν στην Τράπεζα της Ελλάδος βάσει των διατάξεων του Καταστατικού της και του ν.3601/2007, όπως ισχύουν, ή έχουν περιέλθει σε αυτήν με το άρθρο 1 του ν.1266/1982, όπως ισχύει, έκδοση αποφάσεων, περιλαμβανομένων ιδίως εκείνων που αφορούν την ίδρυση και τους όρους λειτουργίας και την άσκηση των εργασιών των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, καθώς και τη λήψη μέτρων και την επιβολή κυρώσεων και προστίμων σε νομικά και φυσικά πρόσωπα.

β) Η, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 2 του α.ν.1611/1950, όπως ισχύει, έκδοση ειδικής εγκριτικής απόφασης για την αποδέσμευση διαθεσίμων των κατά την έννοια του άρθρου 1 του ως άνω νόμου δημοσίων οργανισμών (προς παροχή δανείων ή διενέργεια επενδύσεων οι οποίες δεν πληρούν τους προβλεπόμενους από ειδικές διατάξεις της νομοθεσίας περί επενδύσεων δημοσίων οργανισμούς όρους), εξαιρουμένων των φορέων που υπάγονται στον ν.3586/2007.

Ο Διοικητής διατηρεί το δικαίωμα να ασκεί με Πράξεις του τις αρμοδιότητες που έχουν ανατεθεί στην Επιτροπή Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων με την ΠΔ/ΤΕ 336/29.2.1984, όπως ισχύει.

2.9 Συστήματα Πληρωμών και Διακανονισμού

Η Τράπεζα της Ελλάδος έχει σαφείς αρμοδιότητες στον τομέα των συστημάτων πληρωμών σύμφωνα με το Καταστατικό της, το οποίο έχει εναρμονιστεί με το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Στο πλαίσιο αυτό, δύναται να θέτει κανόνες λειτουργίας και να επιβλέπει συστήματα πληρωμών και συστήματα εκκαθάρισης εξωχρηματοπιστηριακών συναλλαγών, με στόχο την αποτελεσματικότητα και αξιοπιστία τους και ιδίως τον περιορισμό του συστημικού κινδύνου και την ενίσχυση του ανταγωνισμού. Επίσης, να διαχειρίζεται τέτοια συστήματα, επιφυλασσομένων των διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.

Τα συστήματα πληρωμών και διακανονισμού χρεογράφων παρουσιάζονται εδώ στις εξής κατηγορίες:

2.9.1 Σύστημα Μεγάλων Πληρωμών (TARGET2)

Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι ο διαχειριστής της ελληνικής συνιστώσας του συστήματος πληρωμών μεγάλης αξίας σε πραγματικό χρόνο TARGET2.

2.9.2 Συστήματα Πληρωμών Λιανικής

Διατραπεζικό Σύστημα ΔΙΑΣ: ιδιωτικό σύστημα πολυμερούς συμψηφισμού πληρωμών μικρής αξίας.

Γραφείο Συμψηφισμού Αθηνών (ΓΣΑ) : σύστημα πολυμερούς συμψηφισμού επιταγών, το οποίο λειτουργεί στις εγκαταστάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος και στελεχώνεται από υπαλλήλους της.

2.9.3 Συστήματα Διακανονισμού Χρεογράφων

Σύστημα Παρακολούθησης Συναλλαγών επί Τίτλων με Λογιστική Μορφή: σύστημα διακανονισμού συναλλαγών επί τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου, διαχειριστής του οποίου είναι η Τράπεζα της Ελλάδος.

Συστήματα διακανονισμού συναλλαγών του Χρηματιστηρίου Αθηνών: μονάδες της "Ελληνικά Χρηματιστήρια ΑΕ", οι οποίες πραγματοποιούν την εκκαθάριση και τον διακανονισμό των συναλλαγών στις αγορές τίτλων και παραγώγων του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

ASPIS BANK – T-BANK

3.1 ASPIS BANK/T-BANK (Σύντομο Ιστορικό)

1992: Ίδρυση της ASPIS ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ Α.Ε., Της 1^{ης} ιδιωτικής Στεγαστικής Τράπεζας στην Ελλάδα.

1998: Εισαγωγή των μετοχών της Τράπεζας για διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

2001: Μετατροπή της Τράπεζας από ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ σε ΕΜΠΟΡΙΚΗ και δραστηριοποίηση της σε όλο το φάσμα των τραπεζικών εργασιών.

2002: Εξαγορά του δικτύου Λιανικής Τραπεζικής (17 κατ/τα και ενεργητικού περίπου 300€ εκατ.) της ABN AMRO BANK στην Ελλάδα καθώς και των εταιριών ABN AMRO Χρηματοδοτικής Μίσθωσης Α.Ε. και ABN AMRO Α.Ε. Μεσιτείας Ασφαλίσεων, οι οποίες μετονομάστηκαν σε ASPIS Α.Ε. Χρηματοδοτικής Μίσθωσης και ASPIS Α.Ε. Μεσιτείας Ασφαλίσεων αντίστοιχα.

2003: Η ASPIS BANK/T-BANK πραγματοποίησε την 1^η τιτλοποίηση στην Ελλάδα, μέρους του χαρτοφυλακίου στεγαστικών δανείων της, ύψους 250€ εκατ., τα οποία εκχώρησε στην εταιρία Ειδικού Σκοπού. Εξαγορά της αλλοδαπής Τράπεζας Standard Chartered Grindlays χαρτοφυλάκιο. Απορρόφηση της κατά 100% θυγατρικής της εταιρίας, ΑΣΠΙΣ Α.Χ.Ε.Π.Ε.Υ. Ίδρυση της ASPIS Α.Ε. Λειτουργικών Μισθώσεων (ASPIS CREDIT Α.Ε.) θυγατρικής της ASPIS Α.Ε. Χρηματοδοτικής Μίσθωσης (ASPIS LEASING Α.Ε.).

2004: Η ASPIS BANK/ T-BANK κερδίζει το Διεθνές Βραβείο για την πλέον Καινοτόμο Τιτλοποίηση (the most Innovative Asset-Backed Deal). Ολοκλήρωση της συγχώνευσης εταιριών ASPIS Α.Ε.Δ.Α.Κ. και ABN AMRO Α.Ε.Δ.Α.Κ. και δημιου-

ργία της ASPIS INTERNATIONAL A.E.Δ.Α.Κ. με σκοπό την κοινή δραστηριοποίηση στη διαχείριση χαρτοφυλακίων (Asset Management) στην Ελλάδα.

2005: Έκδοση ομολογιακού δανείου μειωμένης εξασφάλισης (Lower Tier II) ύψους 50€ εκατ. Εγκατάσταση και λειτουργία του νέου ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος Finacle Core, σε αντικατάσταση του υφισταμένου πληροφοριακού συστήματος της Τράπεζας.

2008: Αλλαγή του επιχειρηματικού μοντέλου ανάπτυξης, με τα τραπεζικά κατάστημα να εστιάζουν σε δραστηριότητες Λιανικής Τραπεζικής και τα νεοσυσταθέντα Επιχειρηματικά Κέντρα να εστιάζουν σε δραστηριότητες τραπεζικής μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Αλλαγές σε επίπεδο οργανωτικής δομής και οργανωτικού σχήματος, το οποίο ενισχύθηκε με νέα πρόσωπα με πολύχρονη παρουσία στον τραπεζικό χώρο.

2009: Αλλαγή ονόματος της ASPIS BANK σε T-BANK σύμφωνα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της τράπεζας. Βασικός μέτοχος είναι με 32,9% το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο το οποίο αποτελεί και την πηγή της νέας επωνυμίας.

3.2 ASPIS BANK/ T-BANK : ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

2008: 80 καταστήματα πανελλαδικά

- 41 καταστήματα στην Αθήνα
- 8 καταστήματα στην Θεσσαλονίκη
- 10 καταστήματα στην Βόρειο Ελλάδα
- 10 καταστήματα στην Κεντρική Ελλάδα
- 5 καταστήματα στην Πελοπόννησο
- 3 καταστήματα στην Κρήτη
- 1 κατάστημα στην Κέρκυρα
- 1 κατάστημα στην Μυτιλήνη

2009: 87 καταστήματα πανελλαδικά

- +5 καταστήματα στην Αθήνα (δηλ. 46 καταστήματα)
- +1 κατάστημα στην Θεσσαλονίκη (δηλ. 9 καταστήματα)
- +1 κατάστημα στην Πάτρα (δηλ. 6 καταστήματα)

3.3 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ 2007-2008-2009

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ Τ BANK Α.Ε

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2009
ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ	52.396.000	50.157.000	48.989.000
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΩΝ	89.836.000	93.778.000	99.505.000
ΜΕΙΟΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	37.440.000	43.621.000	50.516.000
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ	30.492.000	30.549.000	30.549.000
ΚΡΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	34.231.000	25.330.000	419.858.000
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ	473.786.000	237.424.000	157.202.000
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ (ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ)	2.043.186.000	1.968.506.000	1.875.729.000
ΚΕΦ.-ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΤΗΝ ΚΕΝΤΡ. ΤΡΑΠΕΖΑ	93.119.000	79.323.000	90.591.000
ΛΟΙΠΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	43.456.000	68.806.000	136.588.000
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.770.666.000	2.460.095.000	2.759.500.000
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	197.780.000	136.468.000	55.786.000
ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	173.614.000	173.614.000	38.438.000
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	19.783.000	13.628.000	157.931.000
ΚΕΡΔΗ ΕΙΣ ΝΕΟΝ – ΖΗΜΙΕΣ	4.383.000	50.774.000	140.583.000
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	3.456.000	9.018.000	7.585.000
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	201.660.000	156.183.000	323.919.000
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΕΛΑΤΕΣ (ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ)	2.190.797.000	1.977.907.000	1.832.830.000
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ	140.510.000	141.496.000	508.941.000
ΛΟΙΠΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	36.463.000	39.023.000	30.440.000
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	2.770.666.000	2.460.095.000	2.759.500.000

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ

	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2009
ΕΣΟΔΑ	131.859.000	151.881.000	103.700.000
ΚΟΣΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	82.920.000	119.178.000	87.344.000
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	48.939.000	32.703.000	16.356.000
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	33.627.000	24.185.000	10.687.000
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	66.612.000	108.044.000	119.936.000
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ	15.954.000	51.156.000	92.893.000
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	0	5.737.000	4.932.000
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ	5.316.000	6.529.000	7.162.000
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΤΟΣ	10.638.000	63.422.000	104.987.000
ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	7.626.000	11.197.000	15.178.000

Η αρνητική συγκυρία που διαμορφώθηκε στις διεθνείς αγορές δεν πρόκειται να ανακόψει την αναπτυξιακή πορεία της ASPIS BANK / T-BANK καθώς ο στρατηγικός σχεδιασμός έχει ήδη αναπροσαρμοστεί προκειμένου η Τράπεζα να βελτιώσει την αποδοτικότητα της και να εκμεταλλευθεί τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται. Η ανάπτυξη θα προέρθει κυρίως μέσω της Καταναλωτικής Πίστης και της χρηματοδότησης Επαγγελματιών και Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων. Η διείσδυση σε αυτές τις αγορές θα επιτευχθεί και με την αυξανόμενη χρήση των εναλλακτικών δικτύων πώλησης και της περαιτέρω αξιοποίησης των συνεργιών μεταξύ της Τράπεζας και των ασφαλιστικών εταιριών του Ομίλου. Το πρόγραμμα εξορθολογισμού των λειτουργικών δαπανών της Τράπεζας έχει στόχο να εξοικονομηθούν άνω των € 3 εκατ. ετησίως, μέσω της βέλτιστης αξιοποίησης του υφιστάμενου ανθρώπινου δυναμικού για κάλυψη των αναγκών αλλά και την μεταστέγαση κεντρικών υπηρεσιών της Τράπεζας και Καταστημάτων σε ιδιόκτητα ή χαμηλού κόστους ακίνητα, με ταυτόχρονη μείωση των λοιπών λειτουργικών δαπανών. Κατά το 2009 η Τράπεζα θα ενισχυθεί και κεφαλαιακά. Αυτό αναμένεται να επιτευχθεί μέσω της εγκεκριμένης από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 του Ν.3723/2008 μέχρι του ποσού των € 90 εκατ. με έκδοση εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών, τις οποίες θα αναλάβει το Ελληνικό Δημόσιο, αλλά παράλληλα εξετάζεται η υλοποίηση αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου με μετρητά υπέρ των παλαιών Μετόχων.

Για την διασφάλιση της υψηλής ρευστότητας υπάρχει συνεχής ενίσχυση της καταθετικής βάσης με έμφαση στην προσέλκυση καταθέσεων από το ευρύ κοινό διασφαλίζοντας μεγαλύτερη διασπορά. Ήδη τα πρώτα αποτελέσματα έγιναν ορατά καθώς η καταθετική βάση το πρώτο δίμηνο 2009 αυξήθηκε κατά € 180 εκατ. ή 9% σε σχέση με το τέλος του 2008. Η υλοποίηση της στρατηγικής ανάπτυξης της Τράπεζας θα συνεχιστεί με αμείωτη ένταση και θα υπάρξουν συνεχείς ενέργειες βάσει της βέλτιστης πρακτικής επιτυχημένων διεθνών τραπεζών.

Προϊόντα ASPIS BANK / T-BANK

3.4 Καταθετικά και Επενδυτικά Προϊόντα

Η προσωρινή κατ' ουσία διακοπή της λειτουργίας της διατραπεζικής αγοράς το δ' τρίμηνο 2008 και οι συνθήκες ρευστότητας που διαμορφώθηκαν στην αγορά, ώθησαν τις Τράπεζες στην παροχή υψηλών αποδόσεων για την άντληση κεφαλαίων μεσοχρόνιας διάρκειας. Το γεγονός αυτό είχε ως αποτέλεσμα να παρατηρηθεί σημαντική μετακίνηση αποταμιεύσεων προς τις προθεσμιακές κυρίως καταθέσεις, ενώ επλήγησαν οι καταθέσεις όψεως και ταμειυτηρίου. Η άντληση καταθετικών κεφαλαίων υπήρξε μια από τις κύριες προτεραιότητες για την ASPIS BANK- T BANK στη διάρκεια του 2008. Η έμφαση που δόθηκε μέσω της δημιουργίας νέων προϊόντων, των ενεργειών marketing και της εντατικοποίησης των σταυροειδών πωλήσεων, είχε ως αποτέλεσμα τη συγκράτηση των υπολοίπων καταθέσεων (λογαριασμοί όψεως, ταμειυτηρίου, προθεσμίας).

Με αιχμή τα ανταγωνιστικά επιτόκια αλλά και το ιδιαίτερα υψηλό επίπεδο συμπληρωματικών παροχών, οι καταθετικοί λογαριασμοί της Τράπεζας κέρδισαν την προτίμηση των πελατών σε ένα σκληρό και άκρως ανταγωνιστικό περιβάλλον, όπως αυτό διαμορφώθηκε ιδιαίτερα το β' εξάμηνο του έτους.

Η σημαντική αύξηση του πελατολογίου με νέες συνεργασίες, όπως με δήμους και άλλες δημόσιες υπηρεσίες, για την ανάληψη της μισθοδοσίας των υπαλλήλων τους, έδωσαν ώθηση στην διαμόρφωση του αποτελέσματος. Επιπλέον, στην διαμόρφωση των υπολοίπων συνέβαλε ο εμπλουτισμός των καταθετικών προϊόντων της Τράπεζας με τα εξής νέα προϊόντα:

3.4.1. ASPIS BANK/T-BANK Professional: Πρόκειται για υψηλότοκο λογαριασμό όψεως σχεδιασμένο να καλύπτει τις ανάγκες του σύγχρονου ελεύθερου επαγγελματία. Με κλιμακούμενο επιτόκιο που φθάνει στο 3,5% και συμπληρωματικές παροχές δωρεάν συναλλαγών, ο **ASPIS Professional** γίνεται ένα ισχυρό εργαλείο στα χέρια του ελεύθερου επαγγελματία, ενώ παράλληλα του παρέχει τη δυνατότητα αποταμίευσης.

3.4.2. ASPIS Business: Λογαριασμός όψεως αποκλειστικά για εταιρίες, δίνει στον πελάτη τη δυνατότητα να καλύπτει τις καθημερινές του ανάγκες και να παρακολουθεί τις ταμιακές του ροές με ένα ευέλικτο τραπεζικό προϊόν, το οποίο συνδυάζει πλήθος ανταγωνιστικών παροχών και υψηλό επιτόκιο που φθάνει μέχρι και 2%.

3.4.3. ASPIS Benefit: Λογαριασμός ταμειοτηρίου για οικονομικούς μετανάστες, με υψηλό επιτόκιο 3,5% για τα πρώτα € 15.000 και δωρεάν εμβάσματα για την αποστολή χρημάτων σε χώρες του εξωτερικού.

Η επανατοποθέτηση στην αγορά του προθεσμιακού λογαριασμού ASPIS Advantage, ο οποίος προσέφερε στο β' εξάμηνο του έτους ελκυστικά επιτόκια με προκαταβολή των τόκων, είχε ως αποτέλεσμα την προσέλκυση πλήθους νέων πελατών και την προσέλκυση νέων καταθέσεων.

3.4.4. ASPIS BANK/T Bank: Νέο δάνειο για φωτοβολταϊκά στη στέγη

Πρόκειται για το προϊόν με την ονομασία “Τ Φωτοβολταϊκές Λύσεις”, το οποίο χρηματοδοτεί την αγορά και εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων από ιδιώτες.

Συγκεκριμένα, με το πρόγραμμα αυτό ο πελάτης έχει τη δυνατότητα να προχωρήσει στην αγορά και εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων στην στέγη ή την ταράτσα του σπιτιού του, επένδυση που μπορεί να του εξασφαλίσει ένα σημαντικό ετήσιο εισόδημα.

Η χρηματοδότηση γίνεται μέσω τοκοχρεωλυτικού δάνειου και καλύπτει έως και το 100% του κόστους αγοράς και εγκατάστασης των Φωτοβολταϊκών συστημάτων καθώς επίσης και το κόστος σύνδεσης ΔΕΗ, με διάρκεια αποπληρωμής έως και 20 έτη.

3.5. Καταναλωτική Πίστη

Το 2008 χαρακτηρίστηκε από την επιβράδυνση της πιστωτικής επέκτασης στην Καταναλωτική Πίστη, με τα συνολικά υπόλοιπα των καταναλωτικών δανείων στην εγχώρια αγορά να καταγράφουν αύξηση της τάξεως του 14% (στις 31.12.2008) έναντι 20% το προηγούμενο έτος.

Σε αυτό το δύσκολο περιβάλλον, η ASPIS BANK/ T-BANK κατόρθωσε να επιτύχει αύξηση των υπολοίπων στα καταναλωτικά δάνεια κατά 19%, που κινήθηκε καθ' όλη τη διάρκεια του έτους σε υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με την ελληνική αγορά, με αποτέλεσμα να αυξήσει το μερίδιό της στην Καταναλωτική Πίστη. Η δυναμική ανάπτυξης της Τράπεζας στην Καταναλωτική Πίστη αναδεικνύεται από το γεγονός ότι η αύξηση των νέων εκταμιεύσεων ήταν μεγαλύτερη κατά 20% σε σχέση με το 2007, με διαρκή μέριμνα της Τράπεζας για τη διατήρηση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου. Ιδιαίτερη συμβολή στην επίτευξη των ικανοποιητικών αποτελεσμάτων είχε αφενός η τοποθέτηση στην αγορά της νέας γενιάς καταναλωτικών δανείων και αφετέρου η επιτυχής προώθηση τους από τα κανάλια πωλήσεων. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της περαιτέρω ενίσχυσης της ανταγωνιστικής θέσης και αύξησης του μεριδίου αγοράς, η Τράπεζα προχώρησε το 2008 στον επανασχεδιασμό των υφιστάμενων καταναλωτικών δανείων - με τρόπο ώστε να αξιοποιούν τις δυνατότητες και τις ευελιξίες που παρέχει το νέο μηχανογραφικό σύστημα της Τράπεζας, προσφέροντας ευρεία ποικιλία προϊόντων προς κάλυψη όλων των πιθανών αναγκών που μπορεί να προκύψουν στον πελάτη (αγορά καταναλωτικών ή διαρκών αγαθών, υπηρεσιών, ή/ και την κάλυψη προσωπικών αναγκών όπως σπουδές, έξοδα τοκετού, οφειλές προς το Δημόσιο κ.λ.π.). Τα νέα καταναλωτικά δάνεια της Τράπεζας διαφοροποιούνται σε σχέση με το παρελθόν και τον ανταγωνισμό, ως προς την ευελιξία που προσφέρουν στους πελάτες στον προγραμματισμό του δανείου και στη διαμόρφωση της δόσης, παρέχοντας στους κατόχους των δανείων:

Δυνατότητα αύξησης ή μείωσης του ποσού καταβολής της μηνιαίας δόσης ή / και αναβολής πληρωμής μηνιαίων δόσεων όποτε επιθυμούν.

Μείωση του επιτοκίου με επιστροφή 10% των τόκων ως επιβράβευση στους πελάτες που είναι συνεπείς στην αποπληρωμή όλων των δόσεων του καταναλωτικού τους δανείου, μέχρι τη φυσική αποπληρωμή του.

Το 2009, η ASPIS BANK/ T-BANK θα συνεχίσει τη στρατηγική της αύξησης του μεριδίου αγοράς και της ποιοτικής αναβάθμισης του χαρτοφυλακίου των καταναλωτικών δανείων, με:

Την περαιτέρω ανάπτυξη εναλλακτικών δικτύων πώλησης.

Την προώθηση προγραμμάτων μεταφοράς ενήμερων υπολοίπων καταναλωτικών δανείων από άλλες Τράπεζες.

Προγράμματα προώθησης σταυροειδών πωλήσεων σε υφιστάμενους πελάτες της Τράπεζας με καλή πιστοληπτική ικανότητα και αποδεδειγμένα καλή συμπεριφορά αποπληρωμής των οφειλών τους.

3.6. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ ASPIS BANK /T-BANK

Πλεονεκτήματα Καταναλωτικών Δανείων:

α) Χαμηλό επιτόκιο με βάση το προνομιακό επιτόκιο καταναλωτικής πίστης

β) Επιστροφή του 10% των ετήσιων τόκων.

γ) Ευχέρεια αύξησης ή μείωσης της δόσης.

δ) Αναβολή πληρωμής έως και δύο δόσεων το χρόνο.

ε) Μεγάλη διάρκεια αποπληρωμής έως και 8 χρόνια

3.6.1. Καταναλωτικό Δάνειο/ Ευέλικτη Δόση

Η T Bank σχεδίασε το δάνειο που σας προσφέρει εύκολα και γρήγορα από 1.500€ έως 30.000€, για την κάλυψη έκτακτων ή προγραμματισμένων προσωπικών αναγκών και ευελιξία στην διαμόρφωση της μηνιαίας δόσης . Αποπληρώστε το δάνειο σας με μηνιαίες ισόποσες δόσεις, ή επωφεληθείτε κάνοντας χρήση των ευελιξιών που σας παρέχονται, όπως:

α) Αύξηση ή μείωση του ποσού της μηνιαίας σας δόσης με αλλαγή της διάρκειας του δανείου σας.

β) Αναβολή πληρωμής έως και δύο δόσεων(μεμονωμένες ή συνεχόμενες) το χρόνο με δυνατότητα επιμήκυνσης της διάρκειας του δανείου.

γ) Πρόωρη μερική ή ολική αποπληρωμή κεφαλαίου με ελεύθερες καταβολές, χωρίς καμία επιβάρυνση κατά τη διάρκεια του κυμαινόμενου επιτοκίου.

Επιπλέον παροχές

α) T VISA, με δωρεάν συνδρομή για τον πρώτο χρόνο.

β) Έγκριση μέσα σε 1 μέρα.

γ) Δωρεάν αυτόματη χρέωση λογαριασμού καταθέσεων.

δ) Αναλυτική ενημέρωση για την πορεία του δανείου σας μέσω του online banking και του phone banking της Τράπεζας.

ε) Χρήση όλων των δικτύων της Τράπεζας για την πληρωμή της ελάχιστης δόσης.

3.6.2. Καταναλωτικό Δάνειο/ Συγκέντρωση Οφειλών

Ποσό Δανείου: Μεταξύ 1.500 € και 30.000 €

Διάρκεια Δανείου: Έως και 96 μήνες

Επιτόκιο Δανείου: Προνομιακό επιτόκιο 8,50%* σταθερό για το πρώτο έτος και 9%* κυμαινόμενο συν περιθώριο πελάτη από 0%* έως 5%* για την υπόλοιπη διάρκεια του δανείου.

Παροχές: 10% επιστροφή ετήσιων τόκων ευελιξία στη διαμόρφωση της δόσης.

3.6.3 Καταναλωτικό Δάνειο/ Μεγάλων Αγορών

Ποσό Δανείου: Μεταξύ 3000€ και 50.000€

Διάρκεια Δανείου: Έως και 96 μήνες με δυνατότητα αύξησης σε 10 χρόνια εφόσον παρέχεται εμπράγματα εξασφάλιση

Επιτόκιο Δανείου: Κυμαίνεται 9%* + περιθώριο πελάτη κυμαινόμενο από 1%* έως 3%* ανάλογα με την συμμετοχή σας στην αγορά του αγαθού.

Παροχές: 10% επιστροφή ετήσιων τόκων ευελιξία στη διαμόρφωση της δόσης.

Σκοπός Δανείου

Χρηματοδότηση εξόδων για μεγάλες αγορές, όπως π.χ. αυτοκινήτου, σκάφους, επίπλωσης, ηλεκτρικών ειδών, αγορά και εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος κ.λπ.

3.6.4. Καταναλωτικό Δάνειο/ Μισθωτών

Ποσό Δανείου: Το ποσό του δανείου μπορεί να είναι έως και 5πλάσιο του μικτού ατομικού ή οικογενειακού εισοδήματος εφόσον και τα δύο μέλη της οικογένειας είναι μισθωτοί με ελάχιστο ποσό τα 3.000€ και μέγιστο τα 30.000€

Διάρκεια Δανείου: Έως και 96 μήνες.

Επιτόκιο Δανείου: Έως και 96 μήνες.

Παροχές: 10% επιστροφή ετήσιων τόκων ευελιξία στη διαμόρφωση της δόσης.

Σκοπός Δανείου

Σκοπός του δανείου αυτού είναι η κάλυψη έκτακτων ή προγραμματισμένων προσωπικών σας αναγκών, χωρίς την απαίτηση δικαιολογητικών

Επιτόκιο Δανείου για Ιδιωτικούς υπαλλήλους: Προνομιακό (κυμαινόμενο) 9%* + περιθώριο πελάτη . Έκπτωση στο περιθώριο πελάτη 0,50%.

Επιτόκιο Δανείου για Δημοσίους υπαλλήλους και Συνταξιούχους: Προνομιακό (κυμαινόμενο) 9%* + περιθώριο πελάτη. Έκπτωση 1% στο περιθώριο πελάτη.

Ευελιξία στην διαμόρφωση της μηνιαίας δόσης

- α) Αύξηση ή μείωση του ποσού της μηνιαίας σας δόσης με αλλαγή της διάρκειας του δανείου σας.
- β) Αναβολή πληρωμής έως και δύο δόσεων(μεμονωμένες ή συνεχόμενες) το χρόνο με δυνατότητα επιμήκυνσης της διάρκειας του δανείου.
- γ) Πρόωρη μερική ή ολική αποπληρωμή κεφαλαίου με ελεύθερες καταβολές, χωρίς καμία επιβάρυνση κατά τη διάρκεια του κυμαινόμενου επιτοκίου.

3.6.5. Καταναλωτικό Δάνειο/ Σπουδών

Η χρηματοδότηση των σπουδών γίνεται τώρα εύκολη υπόθεση με το νέο σπουδαστικό δάνειο της T Bank! Το σπουδαστικό δάνειο που, σε συνδυασμό με τα υπόλοιπα προϊόντα του προγράμματος T Σπουδών, βοηθά να καλύψει τις αυξημένες ανάγκες της φοιτητικής ζωής με τον πιο απλό τρόπο.

Ποσό Δανείου: Μεταξύ 1.500€ και 15.000€

Διάρκεια Δανείου: Έως και 60 μήνες

Επιτόκιο Δανείου: Ιδιαίτερα χαμηλό επιτόκιο 9,6%* κυμαινόμενο για όλη τη διάρκεια του δανείου.

Παροχές: 10% επιστροφή ετήσιων τόκων ευελιξία στη διαμόρφωση της δόσης.

Σκοπός Δανείου

Το δάνειο απευθύνεται στους σπουδαστές /φοιτητές στην Ελλάδα και το εξωτερικό, σε ΑΕΙ, ΤΕΙ, ΙΕΚ, ΤΕΕ κλπ.

Πρόσθετα Πλεονεκτήματα

Α) 50% έκπτωση στα έξοδα των καταναλωτικών δανείων.

Β) Σπουδαστικό ταμειυτήριο με τόκο από το 1^ο €

Γ) **T College VISA** με προνομιακό επιτόκιο αγορών 14,55%, δωρεάν συνδρομή εφόσον εκδίδεται σαν πρόσθετη κάρτα και δωρεάν χρήση στα ATM των T Bank και ALPHA BANK για αναλήψεις μετρητών από τον καταθετικό σας λογαριασμό

Δ) Απαλλαγή από έξοδα εμβασμάτων μέσω του T Online Banking

Ε) T Debit VISA για αναλήψεις, καταθέσεις στα ATM στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Επιπλέον Παροχές:

A) Έγκριση μέσα σε 1 μέρα.

B) Δωρεάν αυτόματη χρέωση λογαριασμού καταθέσεων.

Γ) Αναλυτική ενημέρωση για την πορεία του δανείου σας μέσω του online banking και του phone banking της Τράπεζας.

3.7. Στεγαστική Πίστη

Το 2008 χαρακτηρίστηκε από την επιβράδυνση της πιστωτικής επέκτασης στη Στεγαστική Πίστη, ιδιαίτερα το β' εξάμηνο του έτους, με τα συνολικά υπόλοιπα των στεγαστικών δανείων να καταγράφουν αύξηση σε ετήσια βάση της τάξεως του 12% (στις 31.12.2008) έναντι 21% το προηγούμενο έτος.

Σε αυτό το δύσκολο περιβάλλον για το διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα, την παγκόσμια και την ελληνική οικονομία, που χαρακτηρίστηκε από την αύξηση του κόστους άντλησης ρευστότητας και κατ' επέκταση την συμπίεση των προϊόντικών περιθωρίων, η ASPIS BANK/ T-BANK επικέντρωσε την στρατηγική της στην επιλεκτική χορήγηση δανείων σε νέους πελάτες, με στόχο τη διατήρηση των υπολοίπων του στεγαστικού χαρτοφυλακίου. Με βάση την ανοδική τάση των επιτοκίων τη χρονιά που πέρασε και τη στροφή των δανειοληπτών προς σταθερά επιτόκια, η Τράπεζα εισήγαγε στην αγορά πρόγραμμα προνομιακού επιτοκίου σταθερό για 1 ή 2 έτη, που προσφέρεται στον πελάτη με μορφή επιδότησης επιτοκίου ως επιβράβευση του δανειολήπτη για την τήρηση των όρων της σύμβασης και την εμπρόθεσμη εξυπηρέτηση των δόσεων του δανείου. Παράλληλα, στην κατεύθυνση της συνεχούς βελτίωσης του επιπέδου εξυπηρέτησης των πελατών δόθηκε έμφαση στην ταχεία εκταμίευση των δανείων και στην αποτελεσματική ανταπόκριση στα αιτήματα των πελατών για αλλαγές ή αναχρηματοδοτήσεις στεγαστικών προγραμμάτων.

3.8. ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ ASPIS BANK/T-BANK

3.8.1. Στεγαστικά δάνεια για Ιδιώτες

1. Τα Στεγαστικά δάνεια θα προσφέρονται εφεξής με κυμαινόμενο επιτόκιο, με βάση το Ευρίβορ 3μήνου + περιθώριο πελάτη με βάση το Ποσοστό Χρηματοδότης από 3,90% έως 4,50%.
2. Η διάρκεια αποπληρωμής του Στεγαστικού δανείου για Ιδιώτες εφεξής κυμαίνεται από 5 έως 35 έτη.
3. Καταργείται η διάθεση του Στεγαστικού δανείου με κυμαινόμενο επιτόκιο το οποίο βασίζεται στο Προνομιακό Επιτόκιο Στεγαστικής Πίστης (ΠΕΣ) + περιθώριο πελάτη.

3.8.2. Στεγαστικά δάνεια για Ελεύθερους Επαγγελματίες και Επιχειρήσεις

1. Τα Δάνεια Επαγγελματικής ή Επιχειρηματικής Στέγης θα προσφέρονται εφεξής με κυμαινόμενο επιτόκιο με βάση το Ευρίβορ 3μήνου + περιθώριο πελάτη με βάση το Ποσοστό Χρηματοδότης από 5% έως 7,50%.
2. Καταργείται η διάθεση του Δανείου Επαγγελματικής ή Επιχειρηματικής Στέγης με κυμαινόμενο επιτόκιο, το οποίο βασίζεται στο Βασικό Επιτόκιο Επαγγελματικού ή Επιχειρηματικού Ακινήτου (ΒΕΕΑ) + περιθώριο πελάτη.

3.9. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ ASPIS BANK/T-BANK

Η T Bank στηρίζει τις μικρές επιχειρήσεις και τους ελεύθερους επαγγελματίες, προσφέρει μία ολοκληρωμένη δέσμη προϊόντων και υπηρεσιών για την κάλυψη κάθε δραστηριότητας.

Ο ελεύθερος επαγγελματίας ή επιχείρηση με ετήσιο κύκλο εργασιών έως και € 2.500.000, η T Bank προσφέρει προϊόντα και υπηρεσίες που σας διευκολύνουν στην κάλυψη των επαγγελματικών σας αναγκών. Έτσι σας δίνεται η δυνατότητα:

- Να γίνετε ιδιοκτήτες του εργασιακού σας χώρου. Πληρώνοντας μηνιαίες δόσεις στην T Bank αποταμιεύετε τα έξοδα του ενοικίου και σε μερικά χρόνια εξασφαλίζετε τη δική σας επαγγελματική στέγη.

- Να αγοράσετε εξοπλισμό (έπιπλα, μηχανήματα, εργαστηριακό εξοπλισμό κ.λπ.) για την επιχείρηση, το γραφείο ή το ιατρείο σας.
- Να πραγματοποιήσετε τις επισκευές που το κατάστημα ή το γραφείο σας έχουν ανάγκη, ακόμη και αν δεν είστε ιδιοκτήτης.
- Να επεκταθείτε σε νέους χώρους για να καλύψτε τις νέες αυξημένες ανάγκες σας.

3.9.1. Επιχειρηματικά Δάνεια/ Δυνατότητα Υπερανάληψης

Για τη διευκόλυνση των καθημερινών συναλλαγών και την ενίσχυση της οικονομικής ρευστότητας, η T Bank προσφέρει τη δυνατότητα υπερανάληψης στους λογαριασμούς όψεως της επιχείρησης.

Σκοπός

Η κάλυψη έκτακτων και επαναλαμβανόμενων αναγκών σας μέσω της χορήγηση ορίου υπερανάληψης στους ευέλικτους λογαριασμούς όψεως της Τράπεζας μας.

Μέσω του χρεωστικού ορίου που προσφέρουμε στους λογαριασμούς όψεως της επιχείρησης σας, θα μπορείτε να αντιμετωπίζετε οποιαδήποτε επαγγελματική σας ανάγκη ανά πάσα στιγμή, καθώς ο λογαριασμός θα σας προσφέρει «μαξιλάρι ασφάλειας».

Όροι

Προσφέρεται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε όλους τους κλάδους της οικονομίας, έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών έως και € 2.500.000 και έχουν δραστηριότητα τουλάχιστον 1 έτος.

Επίσης, χορηγείται σε ελεύθερους επαγγελματίες (πχ. ιατρούς, οδοντιάτρους, φαρμακοποιούς, συμβολαιογράφους, κλπ) που έχουν δραστηριότητα τουλάχιστον 1 έτος.

Ποσό Ορίου : Από € 6.000 έως και € 50.000.

Διάρκεια: Αόριστη διάρκεια, με ετήσια αναθεώρηση.

Επιτόκιο: Από 5,9%* κυμαινόμενο προσαρμοσμένο στο προφίλ του εκάστοτε πελάτη.

3.9.2. Επιχειρηματικά Δάνεια/ Επαγγελματικός Εξοπλισμός

Ποσό Δανείου: Από 15.000€ έως 300.000€.

Διάρκεια Δανείου: Έως και 12 έτη.

Επιτόκιο Δανείου: Κυμαινόμενο επιτόκιο που μπορεί να ξεκινήσει από 5,9%* προσαρμοσμένο στο προφίλ του εκάστοτε πελάτη

Σκοπός Δανείου

Το δάνειο καλύπτει τις ανάγκες σας για αγορά νέου μηχανολογικού εξοπλισμού (μηχανήματα που σχετίζονται άμεσα με την παραγωγική διαδικασία), καθώς και λοιπού εξοπλισμού (έπιπλα, κλιματιστικά, μηχανήματα γραφείου, ιατρικός εξοπλισμός) κ.α.

Οροι Δανείου

Το δάνειο προσφέρεται σε υφιστάμενες ή νεοϊδρυθείσες επιχειρήσεις (Ατομικές Α.Ε. - Ο.Ε. - Ε.Ε. - Μονοπρόσωπες Ε.Π.Ε.) που δραστηριοποιούνται σε όλους τους κλάδους της οικονομίας (Βιοτεχνία - Εμπόριο - Υπηρεσίες).

Επίσης, χορηγείται σε επιστήμονες (πχ. ιατρούς, οδοντιάτρους, φαρμακοποιούς, συμβολαιογράφους, κλπ) αλλά και όλους τους ελεύθερους επαγγελματίες που δεν έχουν συστήσει εταιρεία, παρά ασκούν ελεύθερο επάγγελμα.

Τρόποι Εξόφλησης

Η T Bank σας παρέχει πολλαπλές ευελιξίες στην αποπληρωμή του δανείου σας:

- Περίοδο χάριτος έως και 12 μήνες
- Δυνατότητα προπληρωμής δόσεων με επιλογή τη μείωση της διάρκειας του δανείου ή του ύψους των μελλοντικών δόσεων

3.9.3. Επαγγελματικά Δάνεια/ Επαγγελματική Στέγη

Ποσό Δανείου: Μεταξύ 30.000€ και 600.000€

Διάρκεια Δανείου: Έως και 20 Έτη

Επιτόκιο Δανείου: Κυμαινόμενο επιτόκιο με βάση το Euribor 3m + περιθώριο πελάτη

Σκοπός Δανείου

Το δάνειο σας προσφέρει καλύψει όλων των επιχειρηματικών σας αναγκών που αφορούν την επαγγελματική σας στέγη

- Αγορά οικοπέδου
- Αγορά έτοιμης ή υπό ανέγερση επιχειρηματικής στέγης
- Αποπεράτωση επιχειρηματικής στέγης
- Ανακαίνιση επιχειρηματικής στέγης (βελτιώσεις – προσθήκες – επισκευές).

Όροι Δανείου

Το δάνειο προσφέρεται σε επιχειρήσεις (Ατομικές – Α.Ε. - Ο.Ε. - Ε.Ε. – Μονο-πρόσωπες Ε.Π.Ε.) που δραστηριοποιούνται σε όλους τους κλάδους της οικονομίας (Βιοτεχνία - Εμπόριο - Υπηρεσίες) και έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών έως και € 2.500.000 που τηρούν βιβλία Α' ή Β' ή Γ' κατηγορίας και έχουν δραστηριότητα τουλάχιστον 2 έτη (τουλάχιστον δύο δωδεκάμηνες κλεισμένες χρήσεις).

Επίσης, χορηγείται σε επιστήμονες (πχ. ιατρούς, οδοντιάτρους, φαρμακοποιούς, συμβολαιογράφους, κλπ) αλλά και όλους τους ελεύθερους επαγγελματίες που δεν έχουν συστήσει εταιρεία, παρά ασκούν ελεύθερο επάγγελμα.

3.10. Πιστωτικές Κάρτες

Το 2008 τα υπόλοιπα πιστωτικών καρτών της ASPIS BANK- T-BANK αυξήθηκαν με ρυθμό 22%, σημαντικά υψηλότερο της αγοράς (31.12.2008: 9%) με αποτέλεσμα να ενισχυθεί περαιτέρω η θέση και το μερίδιο της Τράπεζας στην αγορά των πιστωτικών καρτών. Η δυναμική ανάπτυξης της Τράπεζας στις πιστωτικές κάρτες αναδεικνύεται από το γεγονός ότι σε όλα τα βασικά μεγέθη του χαρτοφυλακίου διατηρήθηκε η αυξητική τάση των προηγούμενων ετών. Συγκεκριμένα, οι εισερχόμενες αιτήσεις αυξήθηκαν με ρυθμό 26%, που δηλώνει έμπρακτα την έντονη πελατειακή ροή προς τις πιστωτικές κάρτες της Τράπεζας, με αποτέλεσμα οι ενεργές κάρτες να αυξηθούν 28% σε σχέση με το 2007. Μέσα από τα ποικίλα προωθητικά προγράμματα προώθησης και κύριο άξονα το πρόγραμμα επιβράβευσης ASPIS 5% ανταμοιβή, αυξήθηκε ο συνολικός όγκος συναλλαγών του πελατολογίου πιστωτικών καρτών της Τράπεζας κατά 59% με ταυτόχρονη αύξηση του τζίρου συναλλαγών κατά 49%. Θεωρώντας ότι οι κάρτες αποτελούν για τους πελάτες εργαλείο οικονομικής διαχείρισης, η Τράπεζα εστίασε τις ενέργειές της σε δύο βασικούς άξονες:

Στην προώθηση του προγράμματος επιβράβευσης ASPIS 5% ανταμοιβή, με στόχο την παροχή κινήτρου για την χρησιμοποίηση των πιστωτικών καρτών της Τράπεζας έναντι των μετρητών ή άλλων καρτών του ανταγωνισμού. Στη δημιουργία προγραμμάτων για την εύκολη, άνετη και ασφαλή διεκπεραίωση των συναλλαγών (αυξήσεις πιστωτικών ορίων σε επιλεγμένους πελάτες, ανταγωνιστικό επιτόκιο μεταφοράς ενήμερων υπολοίπων από άλλες κάρτες, εισαγωγή τεχνολογίας chip, κ.α.).

Το 2008 έγιναν όλες οι απαραίτητες ενέργειες και ξεκίνησε η σταδιακή μετατροπή των πιστωτικών καρτών της Τράπεζας σε τεχνολογία chip, με παράλληλη αναβάθμιση όλων των τερματικών μηχανών POS της Τράπεζας. Επίσης, το 2008 εμπλουτίστηκαν οι υπηρεσίες που προσφέρει η Τράπεζα σε συστήματα πληρωμών, με την τοποθέτηση στην αγορά του προϊόντος ASPIS Προεξόφληση Άτοκων Δόσεων από χρήση πιστωτικών καρτών VISA. Το προϊόν θεωρείται ως συμπληρωματικό της ήδη προσφερόμενης υπηρεσίας στις συνεργαζόμενες με την Τράπεζα επιχειρήσεις για την αποδοχή και διαχείριση συναλλαγών πιστωτικών καρτών VISA με τοποθέτηση τερματικής μηχανής EFT/POS. Στο πλαίσιο της διατήρησης της δυναμικής ανάπτυξης σε όλους τους τομείς που σχετίζονται με το πλαστικό χρήμα και της βελτίωσης της εξυπηρέτησης των πελατών, η Τράπεζα στοχεύει εντός του 2009 να επεκτείνει την τεχνολογία chip σε όλη την γκάμα καρτών της Τράπεζας. Για την περαιτέρω ενίσχυ-

ση της ανταγωνιστικής της θέσης και την αύξηση του μεριδίου της στην αγορά, η Τράπεζα έχει υλοποιήσει και θα εισάγει εντός του 2009 στην αγορά, νέες πιστωτικές κάρτες με καινοτόμα και πρωτοπόρα χαρακτηριστικά σε συνεργασία με την MasterCard.

3.10.1. T Classic VISA

Η T Classic VISA είναι μια ευέλικτη πιστωτική κάρτα σχεδιασμένη να την χρησιμοποιήσετε παντού στην Ελλάδα και το εξωτερικό, για τις καθημερινές αγορές, στα super market, στα πρατήρια βενζίνης και για τα δώρα, για τη διασκέδαση και τις διακοπές, και όφελος από το T VISA Πρόγραμμα 30% Επιστροφή Τόκων

Προσφέρετε το προνομιακό επιτόκιο μεταφοράς υπολοίπου 7% για έναν ολόκληρο χρόνο. Όλες οι κάρτες υποστηρίζουν τις αγορές στην Ελλάδα και το Εξωτερικό, καθώς και τις αναλήψεις μετρητών στις Τράπεζες, με το σήμα VISA. Παρέχετε **Δωρεάν** σε 24ωρη βάση, 7 ημέρες στην εβδομάδα, την Υπηρεσία Έγκαιρης Ειδοποίησης σε περίπτωση κακόβουλης χρήσης της κάρτας. Με τον τρόπο αυτό, οι συναλλαγές σε όλο τον κόσμο με την πιστωτική κάρτα είναι ακόμα πιο ασφαλείς.

Προσφέρετε μέχρι και 50 ημέρες άτοκη περίοδο για την εξόφληση του λογαριασμού και των αγορών. Ακόμα και όταν δεν γίνεται χρήση των πιστωτικών προνομίων που προσφέρει, με την T Classic VISA υπάρχει όφελος από τις προσφορές των άτοκων δόσεων (3-12 μήνες) από τα συνεργαζόμενα καταστήματα

3.10.2. Debit VISA

Τώρα η T Bank δίνει τη δυνατότητα να χρησιμοποιείτε μια μόνο κάρτα – την T D VISA.

Η T Debit VISA είναι μια χρεωστική κάρτα, χωρίς συνδρομή και τόκους, που φροντίζει οι συναλλαγές, σε όλο τον κόσμο να εξοφλούνται με χρέωση του Τραπεζικού λογαριασμού.

Με την T Debit VISA η καθημερινή ζωή αποκτά ευελιξία, ελευθερία κινήσεων και ξενοιασιά στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Με την T Debit VISA δεν χρειάζεται πια να υπάρχουν μετρητά. Χρησιμοποιείτε για τις αγορές σε εμπορικά καταστήματα, supermarket, πρατήρια βενζίνης, εστιατόρια, κτλ. όπου γίνονται αποδεκτές κάρτες με το σήμα VISA & VISA Electron. Εφόσον υπάρχει επαρκές υπόλοιπο στο λογαριασμό, οι αγορές στην Ελλάδα και τις χώρες της Ευρωζώνης δεν επιβαρύνονται με επιπλέον έξοδα ή τόκους.

Η T Debit VISA είναι το κλειδί για πρόσβαση στον καταθετικό λογαριασμό όπου και αν βρίσκεστε, για να κάνετε όλες τις αγορές χωρίς επιβάρυνση.

***Προϋπόθεση:** άνοιγμα καταθετικού λογαριασμού T Bank. **Σημείωση:** Για αγορές και αναλήψεις μετρητών εκτός Ευρωζώνης, υπάρχει επιβάρυνση 1,5% για μετατροπή συναλλάγματος.

3.10.3. T Gold VISA

Η T Gold VISA με τεχνολογία chip είναι μια ξεχωριστή κάρτα που καλύπτει τις επιθυμίες στην Ελλάδα και το εξωτερικό ακολουθώντας πιστά κάθε δραστηριότητα. Παρέχοντας επιπλέον ασφάλεια, μπορείτε να πραγματοποιείτε οποιαδήποτε συναλλαγή, οπουδήποτε, ελαχιστοποιώντας την πιθανότητα απάτης. Η T Gold VISA με ενσωματωμένο chip, είναι το ασφαλές καθημερινό εργαλείο ακόμα και για την μικρότερη συναλλαγή!

Με την T Gold VISA, ισχύουν τα εξής:

- Παγκόσμια αναγνώριση και αποδοχή.
- Αγορές σε όλα τα καταστήματα με το σήμα VISA στην Ελλάδα & το εξωτερικό.
- Αναλήψεις μετρητών, εντός του πιστωτικού σας ορίου από οποιαδήποτε Τράπεζα στον κόσμο με το σήμα VISA.

Όφελος από τα υψηλά πιστωτικά όρια που προσφέρονται μέσω της T Gold VISA, για τις αγορές, τις αναλήψεις μετρητών καθώς και το μειωμένο επιτόκιο αγορών για να μεγιστοποιείτε το κέρδος. Επίσης, γνωρίστε το προνομιακό επιτόκιο για τη μεταφορά υπολοίπου από άλλες κάρτες στην T BANK, την πληρωμή ασφαλιστρών και την αυτόματη εξόφληση μέσω τραπεζικών λογαριασμών.

3.10.4. T One MasterCard Standards

Η ASPIS BANK/ T-BANK καλωσορίζει στον κόσμο της T One MasterCard Standard. Η μία και μοναδική κάρτα που προσαρμόζεται στις απαιτήσεις. Η T Bank σε συνεργασία με την MasterCard Europe δημιούργησαν την T One MasterCard Standard, με ενσωματωμένη την τεχνολογία της έξυπνης κάρτας “chip”, μια νέα πρωτοποριακή πιστωτική κάρτα, με ευέλικτα και εξατομικευμένα χαρακτηριστικά.

Η T One MasterCard Standard είναι η κάρτα που προσαρμόζεται στις απαιτήσεις, αφού δίνει την δυνατότητα στον πελάτη να επιλέξει τα χαρακτηριστικά που επιθυμεί να έχει η κάρτα και να τα αλλάζει όποτε θέλει και όσο συχνά θέλει.

Μπορεί να επιλέξει ανάμεσα σε περισσότερους από 7,000 συνδυασμούς και επιπλέον να τους αλλάζει όποτε και όσο συχνά επιθυμεί. Συγκεκριμένα διαμορφώνει τα χαρακτηριστικά της κάρτας επιλέγοντας:

1. Το επιτόκιο και τη συνδρομή που επιθυμεί.
2. Το πρόγραμμα επιβράβευσης που ταιριάζει στις καταναλωτικές του συνήθειες.
3. Το ελάχιστο ποσό που επιθυμεί να καταβάλλει.
4. Την ημερομηνία πληρωμής που τον εξυπηρετεί.
5. Το σχέδιο της κάρτας που τον αντιπροσωπεύει.

3.11. e-banking

Από την αρχή του 2008, η Διεύθυνση Εναλλακτικών Δικτύων, αρμόδια για την ηλεκτρονική τραπεζική ιδιωτών και εταιριών, ενοποίησε κύριες λειτουργικές δραστηριότητες με στόχο την επίτευξη οικονομιών κλίμακας και τη βελτίωση της παροχής υπηρεσιών. Τα αποτελέσματα της χρήσης, της υποστήριξης πελατών, καθώς και της πολύπλευρης κάλυψης των αναγκών τους, υπήρξαν εντυπωσιακά, με υψηλότερα ποσοστά αύξησης, άνω του 54%, σε ενεργούς πελάτες και 32% αύξηση της χρήσης των υπηρεσιών της ηλεκτρονικής τραπεζικής, σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Οι πελάτες της ASPIS BANK/ T-BANK, μέσω της υπηρεσίας e-banking, μπορούν να πραγματοποιούν σχεδόν όλες τις τραπεζικές συναλλαγές τους και να λαμβάνουν ενημέρωση για την κίνηση των λογαριασμών τους. Κατά το 2008 και στο πλαίσιο της συνεχούς βελτίωσης των προσφερόμενων υπηρεσιών του e-banking, η Τράπεζα παρέχει στους πελάτες της, τη δυνατότητα ηλεκτρονικής αίτησης χορήγησης βιβλιαρίου επιταγών καθώς και ενημέρωση των πελατών με προσωποποιημένα μηνύματα. Επίσης, προστέθηκαν νέες υπηρεσίες πληρωμών για την είσπραξη οφειλών μέσω πάγιων εντολών ή και άμεσων πληρωμών για 27 επιπλέον εταιρίες.

Το 2009 ολοκληρώθηκε και ενσωματώθηκε το σύστημα Ηλεκτρονικής Τραπεζικής παρακολούθησης των κινήσεων των πιστωτικών καρτών, καθώς και η μεταφορά κεφαλαίων σε χώρες της ευρωζώνης. Παράλληλα, εξετάζεται η υλοποίηση νέων καινοτόμων ηλεκτρονικών υπηρεσιών.

3.12 Διαχείριση Διαθεσίμων

Το 2008 πραγματοποιήθηκαν σημαντικές εξελίξεις και ανακατατάξεις οι οποίες άλλαξαν τη δομή του παγκόσμιου χρηματοπιστωτικού συστήματος. Αρκετές κύριες και αναδυόμενες οικονομίες εισήλθαν επισήμως σε ύφεση (μηδενική ανάπτυξη, αυξανόμενη ανεργία, αυξανόμενα ελλείμματα, αποπληθωρισμός, μείωση εισροών κεφαλαίων). Σε αυτό το εξαιρετικά αρνητικό περιβάλλον η διατραπεζική αγορά χαρακτηρίστηκε από πρωτοφανή στενότητα αντανακλώνοντας όχι μόνο το φόβο αλλά και την αμφιβολία ως προς την αποτελεσματικότητα των ήδη ληφθέντων μέτρων από τις Κεντρικές Τράπεζες οι οποίες προέβησαν σε δραστικές μειώσεις επιτοκίων.

Πρωταρχικός στόχος της Διεύθυνσης Διαχείρισης Διαθεσίμων ήταν η διατήρηση της ρευστότητας σε επίπεδα που να επιτρέπει την ομαλή λειτουργία της ASPIS BANK-

ΓΤ-BANK. Σε αυτό το έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον, η Τράπεζα κατάφερε, σε συνεργασία με το Δίκτυο Καταστημάτων, να σταθεροποιήσει την πελατειακή της βάση ενώ παράλληλα διασφάλισε την συνεργασία της με άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Οι αγορές χρήματος χαρακτηρίστηκαν από υψηλά επιτόκια στις καταθέσεις που οδήγησαν σε ανάλογα υψηλά επιτόκια χορηγήσεων για τη διατήρηση της κερδοφορίας. Στις αγορές συναλλάγματος η έλλειψη εμπιστοσύνης στην αμερικανική οικονομία και κατά συνέπεια στο δολάριο οδήγησε τις ισοτιμίες των νομισμάτων με το δολάριο, σε πρωτοφανή υψηλά επίπεδα. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων «στοιχημάτισε» στην αδυναμία του δολαρίου και κατάφερε να πετύχει ικανοποιητικά κέρδη.

Τέλος, σε ένα αρνητικό κλίμα εταιρικών νέων και μειούμενων επιτοκίων, η αγορά κυβερνητικών ομολόγων υπήρξε το ασφαλές καταφύγιο της Διεύθυνσης Διαχείρισης Διαθεσίμων όπου οι αποδόσεις των ομολόγων διατηρήθηκαν σε ικανοποιητικό επίπεδο.

3.13. Δίκτυο ATM

Μέσω των Αυτόματων Ταμειολογιστικών Μηχανών (Α.Τ.Μ.) διενεργείται το 41% περίπου των συναλλαγών ανάληψης μετρητών της Τράπεζας, ούτως ώστε να περιορίζεται το κόστος και ο χρόνος εξυπηρέτησης των πελατών. Για την περαιτέρω ενίσχυση της θέσης της Τράπεζας στην αγορά και την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών, κατά το 2008 πραγματοποιήθηκαν μελέτες σκοπιμότητας για αιτήματα σχετιζόμενα με την εγκατάσταση Α.Τ.Μ. εκτός Καταστημάτων. Το Δεκέμβριο του 2008 υλοποιήθηκε το έργο εκσυγχρονισμού των Α.Τ.Μ. με αντικατάσταση των παλαιών μηχανημάτων με άλλα, σύγχρονης τεχνολογίας και σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νέου περιβάλλοντος ως προς την τεχνολογία, τις τηλεπικοινωνίες και την ασφάλεια. Στον τομέα της ενίσχυσης της ασφάλειας των συναλλαγών μέσω των Α.Τ.Μ. δόθηκε μεγάλη βαρύτητα στην προσθήκη νέων βελτιωμένων μηχανισμών και συστημάτων παρακολούθησης.

3.14. Διαχείριση Κινδύνων

Η Διεύθυνση Μέτρησης Κινδύνων της ASPIS BANK / T-BANK καλείται να εξασφαλίσει, μέσω συντονισμένων ενεργειών και κατάλληλων διαδικασιών, ότι οι αρνητικές επιπτώσεις, είτε στην καθαρή θέση, είτε στα έσοδα ή στα κέρδη, από την επίδραση των πάσης φύσεως κινδύνων, προσδιορίζονται, μετρούνται σε συνεχή βάση, προλαμβάνονται και αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά. Η Διεύθυνση καλύπτει κατά βάση, τη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου αγοράς, καθώς και του λειτουργικού κινδύνου. Η Διεύθυνση Μέτρησης Κινδύνων της Τράπεζας, είναι υπεύθυνη για τη δημιουργία μοντέλων μέτρησης πιστωτικού κινδύνου και κινδύνου αγοράς. Αναπτύσσει και θέτει σε λειτουργία, ακριβή συστήματα υπολογισμού των προβλέψεων και της επάρκειας των ιδίων κεφαλαίων, ως μηχανισμών απορρόφησης και κάλυψης των μη αναμενόμενων ζημιών, με στόχο τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας των κεφαλαίων της. Πρόσφατη αξιολόγηση, από το διεθνή έγκυρο οίκο αξιολόγησης, Fitch Ratings, κατέταξε την ASPIS BANK /T-BANK στη διαβάθμιση B+ με ταυτόχρονη πιστοποίηση των συστημάτων μέτρησης κινδύνων. Η Τράπεζα, στο πλαίσιο των απαιτήσεων που ορίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, για την προσαρμογή στις νέες απαιτήσεις που ορίζει η Επιτροπή της Βασιλείας, έχει αποκτήσει σύγχρονα συστήματα μέτρησης κινδύνων και έχει αναπτύξει τις κατάλληλες υποδομές και πρακτικές που θα την οδηγήσουν στη μεγιστοποίηση της αποδοτικότητας της. Για το σκοπό αυτό, η Τράπεζα ακολουθώντας την τυποποιημένη προσέγγιση, εγκατέστησε σύγχρονο σύστημα διαχείρισης κινδύνων για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών της απαιτήσεων έναντι πιστωτικού κινδύνου, κινδύνου αγοράς και λειτουργικού κινδύνου. Η Διεύθυνση Μέτρησης Κινδύνων, έχει επίσης σημαντικό ρόλο στην εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και αναπτύσσει διαδικασίες και μοντέλα για τον υπολογισμό προβλέψεων των επισφαλών απαιτήσεων του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων της. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του Δ.Π.Χ.Π. 7, η Διεύθυνση Μέτρησης Κινδύνων, προχώρησε στην παραγωγή αναφορών, για την ορθή αποτύπωση, όλων των σημαντικών μορφών κινδύνου, που αντιμετωπίζει η Τράπεζα.

3.14.1. Κίνδυνος Αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς της Τράπεζας, προέρχεται από τις μεταβολές των παραμέτρων της αγοράς, όπως μεταβολές στο επίπεδο των επιτοκίων, των συναλλαγματικών ισοτιμιών, των τιμών μετοχών και των τιμών εμπορευμάτων. Η Τράπεζα, επεξεργάζεται, αναπτύσσει και υλοποιεί μεθόδους μέτρησης και παρακολούθησης των κινδύνων αυτής της μορφής, εφαρμόζοντας μοντέλα μέγιστης δυνητικής ζημίας (VaR) στο χαρτοφυλάκιο της. Η τιμή VaR, μεταφράζεται ως η μέγιστη δυνητική ζημία, στην αξία του χαρτοφυλακίου χρεογράφων της Τράπεζας, που μπορεί να συμβεί σε ένα καθορισμένο χρονικό διάστημα και για συγκεκριμένο επίπεδο εμπιστοσύνης. Επειδή το εφαρμοζόμενο αυτό, στατιστικό μοντέλο, δεν μπορεί να καλύψει οικονομικές ζημιές, που μπορούν να προκύψουν από εξαιρετικά ασυνήθιστα γεγονότα (extreme events), η Τράπεζα εφαρμόζει σενάρια προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (stress testing), στο χαρτοφυλάκιο χρεογράφων της. Ειδικότερα, χρησιμοποιείται η θεωρία της ακραίας τιμής (extreme value theory), προκειμένου να εξαχθούν συμπεράσματα, σχετικά με τη μεταβολή της αξίας του χαρτοφυλακίου χρεογράφων της Τράπεζας, όταν επικρατούν ακραία οικονομικά φαινόμενα. Το τμήμα κινδύνου αγοράς, παρακολουθεί τη ρευστότητα, τις θέσεις, τις συναλλαγές και την τήρηση των ορίων της Τράπεζας. Παράγει αναφορές για τη συμμόρφωση και την εφαρμογή των κανόνων που έχουν θεσπιστεί για τον έλεγχο του κινδύνου αγοράς. Παρακολουθεί σε πραγματικό χρόνο τόσο τις χρηματιστηριακές εργασίες όσο και τις εργασίες της Διεύθυνσης Διαχείρισης Διαθεσίμων (Treasury), μέσω νέων συγχρόνων μηχανογραφικών συστημάτων, ολοκληρώνοντας με αυτόν τον τρόπο το στάδιο διαμόρφωσης μιας ολοκληρωμένης εικόνας ελέγχου και αποτελεσματικής αντιμετώπισης των χρηματοοικονομικών κινδύνων.

3.14.2. Πιστωτικός Κίνδυνος

Κεντρική θέση στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας, κατέχει η αξιόπιστη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου. Ο πιστωτικός κίνδυνος, είναι ο κίνδυνος οικονομικής ζημίας της Τράπεζας, ο οποίος απορρέει από το ενδεχόμενο αδυναμίας των αντισυμβαλλομένων να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις. Οι πιστοδοτήσεις, τα εγκεκριμένα και μη ανακλητά πιστωτικά όρια, τόσο προς φυσικά πρόσωπα όσο και προς επιχειρήσεις, αποτελούν τις βασικότερες πηγές του πιστωτικού κινδύ-

νου. Επίσης, μπορεί πιστωτικός κίνδυνος να πηγάζει, σε επενδυτικές και συναλλακτικές δραστηριότητες, σε πράξεις επί παραγώγων και σε διακανονισμό χρεο-γράφων. Σκοπός της μέτρησης του πιστωτικού κινδύνου, είναι η συμβολή στην μεγιστοποίηση της κερδοφορίας της Τράπεζας, παρακολουθώντας το ύψος της αναμενόμενης και μη αναμενόμενης ζημίας. Με τη βοήθεια ιστορικών στοιχείων και πληροφοριακών συστημάτων, αναπτύσσονται, αξιολογούνται και εφαρμόζονται μαθηματικά μοντέλα, για τη βαθμολόγηση των αιτημάτων πιστοδοτήσεων. Καθορίζονται επίσης, κριτήρια έγκαιρου εντοπισμού κινδύνων, στα διάφορα δανειακά χαρτοφυλάκια και τέλος προτείνονται διορθωτικά μέσα, εφόσον κριθεί σκόπιμο. Σε ότι αφορά στα δάνεια σε ιδιώτες, έχει δημιουργηθεί και τεθεί σε λειτουργία μοντέλο βαθμολόγησης κινδύνου, στο πλαίσιο εφαρμογής ηλεκτρονικών αιτήσεων, το οποίο βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων, κατατάσσει κάθε πελάτη σε μια συγκεκριμένη κατηγορία επικινδυνότητας. Τα συστήματα αυτά, που χρησιμοποιούνται για την ορθότερη αξιολόγηση του πιστούχου, επαναξιολογούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα, και αν κριθεί απαραίτητο, τροποποιούνται. Τέλος για τα δάνεια της Επιχειρηματικής Πίστης, είναι σε λειτουργία σύστημα υπολογισμού της πιστοληπτικής ικανότητας του κάθε αιτήματος ανά πελάτη, για την κατάταξή του, σε κατηγορίες κινδύνου, λαμβάνοντας υπόψη τα οικονομικά και ποιοτικά του στοιχεία. Ειδικά για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, χρησιμοποιείται το σύστημα διαβάθμισης Credit Risk Tracker της Standard & Poor's.

3.14.3. Λειτουργικός Κίνδυνος

Λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ο οποίος ενδέχεται να προκύψει από άμεση ή έμμεση απώλεια, προερχόμενη από ακατάλληλες ή ανεπαρκείς εσωτερικές λειτουργίες, ανθρώπινο χειρισμό και υποστήριξη συστημάτων ή από εξωτερικά αίτια. Σκοπός είναι η μέτρηση της ζημίας, που προέρχεται από τους παραπάνω λόγους, όπως επίσης και η ορθή εφαρμογή σωστών διαδικασιών και ασφαλιστικών δικλείδων σε όλες τις λειτουργίες της Τράπεζας. Στο πλαίσιο αυτό, βρίσκεται σε εξέλιξη η ανάπτυξη της βάσης δεδομένων απωλειών (lossdatabase) για το λειτουργικό κίνδυνο, η οποία αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την εφαρμογή της τυποποιημένης μεθόδου (standardized approach). Στη παρούσα φάση όμως, η Τράπεζα θα εφαρμόσει την προσέγγιση του βασικού δείκτη (basic indicator approach), για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών της απαιτήσεων, έναντι του λειτουργικού κινδύνου.

3.14.4. Κίνδυνος Ρευστότητας

Κίνδυνος Ρευστότητας, ορίζεται ως ο κίνδυνος αδυναμίας που διατρέχει η Τράπεζα, να εκπληρώσει τις χρηματοοικονομικές της υποχρεώσεις, όταν αυτές καταστούν απαιτητές, λόγω έλλειψης της απαραίτητης ρευστότητας. Η φιλοσοφία της Τράπεζας, σχετικά με τη διαχείριση της ρευστότητάς της, είναι να διασφαλίσει την επαρκή ύπαρξη χρηματικών πόρων, για την κάλυψη των υποχρεώσεών της, τόσο υπό φυσιολογικές, όσο και υπό αντίξοες συνθήκες αγοράς, χωρίς να αντιμετωπίσει ζημιές ή να διακινδυνεύσει τη φήμη της. Ο κίνδυνος ρευστότητας, προκύπτει από τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της Τράπεζας και τη διαχείριση των θέσεών της. Συμπεριλαμβάνει τον κίνδυνο αδυναμίας χρηματοδότησης των υποχρεώσεων του σε συγκεκριμένες ληκτότητες, καθώς και τον κίνδυνο της αδυναμίας ρευστοποίησης, ενός περιουσιακού στοιχείου, σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Η ASPIS BANK/TBANK έχει πρόσβαση σε μια διάσπαρτη πηγή χρηματοδοτήσεων. Τα ποσά προκύπτουν από διάφορες πηγές όπως καταθέσεις και αγορές χρήματος. Η Τράπεζα προσπαθεί συνεχώς να εκτιμήσει τον κίνδυνο ρευστότητας, αναπροσαρμόζοντας τη στρατηγική της, και έχοντας πάντα ως γνώμονα, την επίτευξη των στόχων της επιχείρησης. Επίσης σε καθημερινή βάση παρακολουθούνται οι υποχρεωτικοί δείκτες ρευστότητας, «Δείκτης Ρευστών Διαθεσίμων» και «Δείκτης Ασυμφωνίας Απαιτήσεων μείον Υποχρεώσεων», όπως ορίζονται σύμφωνα με την Πράξη Διοικητού της Τράπεζας της Ελλάδος 2560/05, σε σχέση με την επάρκεια ρευστότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Λειτουργική Αναβάθμιση

3.15. Πληροφορική και Τεχνολογία

Οι κύριοι άξονες στους οποίους στηρίχθηκε η υλοποίηση του εκτεταμένου προγράμματος λειτουργικού σχεδιασμού της Τράπεζας το 2008 ήταν :

- A) Η αλλαγή του επιχειρηματικού μοντέλου της Τράπεζας.
- B) Η αναβάθμιση των υποδομών πληροφορικής και τεχνολογίας.
- Γ) Η δημιουργία ενιαίων διαδικασιών και η περαιτέρω βελτίωση των εσωτερικών ελέγχων.
- Δ) Η άμεση υποστήριξη των επιχειρησιακών μονάδων και των απαιτήσεων για ταχεία ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους, με έμφαση στην μετεξέλιξη των Καταστημάτων

της Τράπεζας σε κέντρα προώθησης και πώλησης προϊόντων σε ιδιώτες, επαγγελματίες και μικρές επιχειρήσεις.

Ειδικότερα, κατά το 2008, η Τράπεζα, με στόχο την περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών της, αποφάσισε να προχωρήσει στην αλλαγή του επιχειρηματικού μοντέλου, το οποίο πλέον στηρίζεται στην ανάπτυξη των τομέων Λιανικής Τραπεζικής και της Τραπεζικής Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων. Στο νέο επιχειρηματικό μοντέλο υπάρχει σαφής διαχωρισμός των αρμοδιοτήτων και της λειτουργίας των δύο αυτών τομέων, με τα τραπεζικά Καταστήματα να εστιάζουν σε δραστηριότητες Λιανικής Τραπεζικής και τα νεοσυσταθέντα Επιχειρηματικά Κέντρα, το πρώτο εκ των οποίων δημιουργήθηκε στο τέλος του 2008, να εστιάζουν σε δραστηριότητες Τραπεζικής Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων με ετήσιο κύκλο εργασιών από € 2 εκατ. έως € 15 εκατ. Παράλληλα, δημιουργήθηκε η ξεχωριστή υπηρεσία ASPIS Premium Banking για την εξυπηρέτηση πελατών υψηλού εισοδήματος. Η συγκεκριμένη υπηρεσία παρέχει στους πελάτες της Τράπεζας συμβουλευτικές επενδυτικές υπηρεσίες και διαθέτει όλο το φάσμα των επενδυτικών και κατ'επιλογή προϊόντων της Τράπεζας καθώς και άλλων παροχών. Ενόψει της ευρύτερης αναδιοργάνωσης της δομής και λειτουργίας της Τράπεζας και στο πλαίσιο των προσπάθειών, αφενός για την απελευθέρωση των στελεχών του Δικτύου από χρονοβόρες εργασίες, αφετέρου για την εξασφάλιση ενός, όσο το δυνατόν, υγιέστερου ενεχυριασμένου χαρτοφυλακίου μεταχρονολογημένων επιταγών, συγκροτήθηκε το 2008 το «Κέντρο Αξιολόγησης Μεταχρονολογημένων Επιταγών». Σκοπός του νέου Κέντρου είναι η αξιολόγηση των εκδοτών μεταχρονολογημένων επιταγών - από πλευράς πιστοληπτικής ικανότητας - προκειμένου οι σχετικοί τίτλοι να γίνουν αποδεκτοί σε ενέχυρο, σε ασφάλεια διαφόρων πιστοδοτήσεων της Τράπεζας. Η Διεύθυνση Οργάνωσης συνέβαλε στην ευρύτερη αναδιοργάνωση της δομής και λειτουργίας της Τράπεζας. Ειδικότερα για τον τομέα της εφαρμογής κοινής πολιτικής και διαδικασιών, εκδόθηκαν εγχειρίδια που καλύπτουν, με βάση τις βέλτιστες πρακτικές, τις βασικές περιοχές εργασιών με στόχο τη διασφάλιση λειτουργίας της Τράπεζας με ενιαίες διαδικασίες και κανόνες, ελαχιστοποιώντας τον λειτουργικό κίνδυνο. Για ακόμα μία χρονιά, σημαντικό ήταν το έργο της υποστήριξης στη δημιουργία πλήθους νέων προϊόντων αλλά και της αναβάθμισης υφιστάμενων, με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τους σύμφωνα με τις επιταγές της αγοράς και την παροχή ολοένα και καλύτερης ποιότητας στην εξυπηρέτηση των πελατών. Η Διεύθυνση Οργάνωσης συνέβαλε επίσης στην έγκαιρη και αποτελεσματική υποβολή στο Εθνικό Κτηματολόγιο,

των προβλεπόμενων δηλώσεων για την κατοχύρωση της Τράπεζας σχετικών με τα εμπράγματα δικαιώματά της. Ταυτόχρονα συμμετείχε στη διαδικασία μελέτης και συμφωνίας των όρων της Τιτλοποίησης Στεγαστικών Δανείων της Τράπεζας καθώς και στη διαδικασία εκτέλεσης του έργου σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες Διευθύνσεις της Τράπεζας. Κατά την ίδια περίοδο υποστήριξε τη λειτουργία των Μονάδων της Τράπεζας με την παροχή οδηγιών μέσω έμπειρης Ομάδας Help Desk. Επίσης, ασχολήθηκε με την παρακολούθηση του μηχανογραφικού συστήματος της Τράπεζας Finacle, στο πλαίσιο της καταγραφής, αξιολόγησης και επίλυσης των διαφόρων προβλημάτων που παρουσιάζονται από την καθημερινή του χρήση, με σκοπό τη βελτίωση των διαδικασιών ή και την τροποποίηση των υφιστάμενων παραμέτρων, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Τράπεζας και το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Επίσης, έγιναν οι απαραίτητες εργασίες για την συστηματοποίηση της παραμετροποίησης του Finacle, προκειμένου να ανταποκρίνεται πάντοτε στα καθοριζόμενα από την Τράπεζα της Ελλάδος και τις εποπτικές αρχές.

Εξίσου σημαντικά έργα πραγματοποιήθηκαν για την αναβάθμιση των υποδομών και συστημάτων Πληροφορικής και την ευθυγράμμιση της Τράπεζας με τις απαιτήσεις των εποπτικών αρχών. Τα πιο σημαντικά έργα που ξεκίνησαν ή/και υλοποιήθηκαν το 2008 είναι τα εξής:

Στο πλαίσιο της στρατηγικής της Διεύθυνσης Πληροφορικής και Τεχνολογίας για εκσυγχρονισμό της τεχνολογικής και δικτυακής υποδομής, με ταυτόχρονη μείωση του λειτουργικού κόστους, άρχισε η αναβάθμιση της δικτυακής υποδομής της Τράπεζας. Ξεκίνησε το έργο της αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού του disaster site της Τράπεζας, ώστε να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη επιχειρησιακή δραστηριότητα της Τράπεζας σε περίπτωση έκτακτου καταστροφικού γεγονότος. Αναπτύχθηκε και τέθηκε σε λειτουργία η εγκατάσταση συστήματος προστασίας από το «ξέπλυμα χρήματος» (anti money laundering), στο πλαίσιο βελτίωσης της διαδικασίας πρόληψης χρησιμοποίησης του τραπεζικού συστήματος για τη νομιμοποίηση των εσόδων από εγκληματικές ενέργειες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Ολοκληρώθηκε το έργο για την κάλυψη των απαιτήσεων του νέου πλαισίου περί κεφαλαιακής επάρκειας σύμφωνα με την Βασιλεία II. Υλοποιήθηκε η αναβάθμιση του συστήματος SWIFT της Τράπεζας. Τέθηκε σε παραγωγική λειτουργία το πρόγραμμα παραγωγής των αναγκαίων δεικτών προκειμένου να εφαρμοστούν οι οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος για την ετησίως αναπροσαρμοζόμενη αξία των υπέγγυων ακινήτων. Δημιουργήθηκε ξεχωριστή μηχανογραφική υπηρεσία για την προσωπο-

ποιημένη εξυπηρέτηση πελατείας του ASPIS Premium Banking. Επίσης, το 2008 δρομολογήθηκαν μεταξύ άλλων και τα εξής έργα για τον περαιτέρω εκσυγχρονισμό της υποδομής και των υπηρεσιών στις διάφορες επιχειρησιακές μονάδες της Τράπεζας:

Προμήθεια ειδικού συστήματος εξυπηρέτησης εισερχομένων και εξερχομένων κλήσεων για τις απαιτήσεις του Phone Banking. Κεντροποίηση των διαφόρων συστημάτων εφαρμογών στην Τράπεζα και των servers στα Καταστήματα, με στόχο την μείωση του χρόνου και του κόστους για την παρακολούθηση και την υποστήριξή τους. Δημιουργία Data Warehouse για την ad hoc ανάλυση, επεξεργασία, σύνθεση και αναφορά δεδομένων και αποτελεσμάτων. Σημαντική άνοδο κατά το 2008 παρουσίασαν οι δραστηριότητες της Διεύθυνσης Τραπεζικών Εργασιών, με στόχο την αποτελεσματικότερη υποστήριξη των εργασιών του Δικτύου και των κεντρικών υπηρεσιών της Τράπεζας. Οι εργασίες κίνησης κεφαλαίων επανασχεδιάστηκαν στο πλαίσιο του νέου κανονισμού λειτουργίας, με αποτέλεσμα την περαιτέρω διευκόλυνση της φυσικής και λογιστικής κίνησης των κεφαλαίων και την απρόσκοπτη υποστήριξη των αυξημένων εμπορικών, δανειακών και των εν γένει συναλλακτικών δραστηριοτήτων των πελατών της Τράπεζας. Ιδιαίτερα, σημειώνεται ότι, ο όγκος των επιταγών που διακινήθηκε ηλεκτρονικά κατά το 2008, μέσω του διατραπεζικού συστήματος ΔΗΣΣΕ, υπερδιπλασιάστηκε έναντι του παραδοσιακού συμψηφισμού, με αποτέλεσμα την ταχύτερη και ασφαλέστερη εκκαθάριση των επιταγών των πελατών της Τράπεζας. Παράλληλα, υιοθετήθηκαν οι νέες εφαρμογές για την online αναγγελία των ακάλυπτων επιταγών, που καθιέρωσε το σύστημα ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ. Επίσης, βελτιώθηκαν σημαντικά οι διαδικασίες διεκπεραίωσης των εισερχομένων και εξερχομένων εμβασμάτων, που διακινήθηκαν μέσω των εγχωρίων και διεθνών διατραπεζικών συστημάτων και των ανταποκριτριών Τραπεζών. Ποσοστό άνω του 95% των μηνυμάτων αυτών, διεκπεραιώθηκε, κατά το 2008, με τη διαδικασία της Αυτόματης Επεξεργασίας (STP), συμβάλλοντας ουσιαστικά στην ταχύτερη εξυπηρέτηση του πελάτη και στον περιορισμό του κόστους της συγκεκριμένης εργασίας. Η συμμετοχή της Τράπεζας στις νέες διμερείς συμφωνίες που υπογράφηκαν μεταξύ των ελληνικών τραπεζών, για εγχώριες και διασυννοριακές πληρωμές εμβασμάτων, ανεξαρτήτως συστημάτων πληρωμών, είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των επιβαρύνσεων των πελατών για την απόστολή και λήψη εμβασμάτων.

Η ASPIS BANK συμμετέχει στα νέα συστήματα λήψης και διαβίβασης εντολών πελατών μέσω των νέων συστημάτων πληρωμών σε Ευρώ (STEP1, STEP2,

TARGET1, TARGET2, SEPA) σαν έμμεσο μέλος μέσω των ανταποκριτών Τραπεζών. Με τα νέα αυτά συστήματα παρέχει στους πελάτες της αναβαθμισμένες υπηρεσίες με μείωση των εσόδων και προμηθειών σε μια διευρυμένη ενιαία αγορά που επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Προβολή και Επικοινωνία

3.16. Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Η ASPIS BANK / T-BANK αύξησε σημαντικά την παρουσία της στα ΜΜΕ κατά το έτος 2008. Η διαφημιστική προβολή ήταν σαφώς εντονότερη σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, ενώ στρατηγικά αποφασίστηκε η συνεργασία με νέους τίτλους εφημερίδων και περιοδικών και άλλων νέων μέσων που ήρθαν να καλύψουν νέες πληθυσμιακές ομάδες. Η παρουσία της Τράπεζας επικεντρώθηκε, βάσει της στρατηγικής της, περισσότερο σε προϊόντικές καμπάνιες στα ΜΜΕ, προωθητικά banners σε επιλεγμένες ιστοσελίδες στο internet, καταχωρήσεις σε εφημερίδες και περιοδικά, ενισχύοντας κατά αυτόν τον τρόπο την εικόνα της Τράπεζας και προβάλλοντας τον δυναμικό της χαρακτήρα και τα ανταγωνιστικά προϊόντα που προσφέρει στους καταναλωτές. Ταυτόχρονα, η Τράπεζα συνέχισε με επιτυχία την προβολή της εταιρικής της εικόνας μέσω των καταχωρήσεων εταιρικού χαρακτήρα σε περιοδικά εφημερίδων. Πιο αναλυτικά:

Τα στεγαστικά δάνεια της Τράπεζας είχαν έντονη παρουσία σε ειδικά έντυπα μικρών αγγελιών, εφημερίδων και περιοδικών. Τα νέα ευέλικτα καταναλωτικά δάνεια της Τράπεζας λανσαρίστηκαν δυναμικά κατά το 2008 με έντονη διαφημιστική παρουσία σε εφημερίδες, περιοδικά και στο internet. Το καινοτόμο πρόγραμμα ανταμοιβής πιστωτικών καρτών ASPIS 5% ανταμοιβή, ενισχύθηκε με ειδικά ενημερωτικά advertisements και ενέργειες sales promotion σε επιλεγμένα Καταστήματα της Τράπεζας. Επίσης, κατά το έτος 2008, συνεχίστηκε η επιτυχής προβολή του προγράμματος ανταμοιβής πιστωτικών καρτών ASPIS 5% ανταμοιβή στους αγώνες μπάσκετ της ομάδας του Παναθηναϊκού, όπου το πρόγραμμα εμφανίζονταν σε διαφημιστικά φωτιζόμενα banners περιμετρικά του γηπέδου. Έντονη παρουσία κατά τη διάρκεια του έτους υπήρξε και για το πρόγραμμα ASPIS Invest, ένα προσεκτικά δομημένο συνδυασμό κατάθεσης και επένδυσης. Κατά το β' εξάμηνο του 2008, η Τράπεζα εστίασε στη

διαφημιστική προβολή των καταθετικών της λογαριασμών, προτείνοντας στους καταναλωτές της, την προθεσμιακή κατάθεση ASPIS Advantage.

Τέλος, σημαντική παρουσία είχαν κατά το έτος 2008 και οι χρηματοδοτικές λύσεις που προσφέρει η Τράπεζα σε ελεύθερους επαγγελματίες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με διαφημιστικές καμπάνιες τόσο για τα επιχειρηματικά δάνεια της Τράπεζας αλλά και για τον νέο καταθετικό λογαριασμό όψεως ASPIS Professional που προσέφερε ένα από τα υψηλότερα κλιμακούμενα επιτόκια της αγοράς και πλήθος άλλων δωρεάν παροχών και ευκολιών. Τα τελευταία χρόνια φαίνεται να έχει τονωθεί τόσο η ατομική όσο και η συλλογική ανταπόκριση του κόσμου σε κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα, με απώτερο στόχο τη βιώσιμη ανάπτυξη. Κυρίαρχη φιλοσοφία της ASPIS BANK/T-BANK αποτελεί το αξίωμα ότι η απόδοση στην κοινωνία μέρους των κερδών, από επιχειρηματική δραστηριότητα, είναι προτεραιότητα. Το 2008, η ASPIS BANK/ T-BANK εστίασε ακόμα περισσότερο στο σχεδιασμό δράσεων που απαιτούν μακροχρόνια δέσμευση της Διοίκησης της Τράπεζας στις αρχές της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Η Τράπεζα, ανταποκρίθηκε σε πλήθος αιτημάτων που τοποθετούν σε πρωταρχική θέση, τον άνθρωπο, τον πολιτισμό καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος και την εδραίωση της οικολογικής συνείδησης.

4.1 ΠΡΟΦΙΛ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Η Πανελλήνια τράπεζα Α.Ε. ξεκίνησε την λειτουργία της το 2001, με έδρα το Χολαργό της Αττικής.

Αποτελεί την φυσική εξέλιξη του νέου ελληνικού αποκεντρωμένου και ταχύτατα αναπτυσσόμενου οικονομικού συνεταιριστικού κινήματος. Οι 14 Συνεταιριστικές Τράπεζες και οι 15 Πιστωτικοί Συνεταιρισμοί της χώρας, αφενός μεν για λόγους επίτευξης οικονομιών κλίμακας αφετέρου δε λόγω εμπορικού ανταγωνισμού, προέβησαν στην ίδρυση ενός κεντρικού και ανεξάρτητου οργανισμού. Το σύνολο των είκοσι εννέα (29) αναφερθέντων ιδρυμάτων εκπροσωπούν πάνω από 120.000 μετόχους οι οποίοι αποτελούν ταυτόχρονα την πελατειακή – συνεταιριστική τους βάση. Τα τέσσερα μεγαλύτερα ιδρύματα είναι η Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα, η Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων, η Αχαϊκή Συνεταιριστική Τράπεζα και η Συνεταιριστική Τράπεζα Δωδεκανήσου των οποίων το συνολικό ποσοστό συμμετοχής στη μετοχική σύνθεση της Πανελλήνιας ανέρχεται σε 80,9%.

Το αρχικό καταβεβλημένο μετοχικό της κεφάλαιο ανήρχετο στο ποσό των 30,2 εκατ. ευρώ. Το σημερινό καταβεβλημένο μετοχικό της κεφάλαιο, μετά την συμμετοχή και της Γερμανικής κεντρικής συνεταιριστικής τράπεζας DZ BANK AG, υπερβαίνει τα 80 εκατομμύρια ευρώ.

4.2 Πανελλήνια Τράπεζα-DZ BANK: Στρατηγική συνεργασία με πολλαπλά οφέλη

Την είσοδο της κεντρικής συνεταιριστικής τράπεζας της Γερμανίας DZ BANK στο μετοχικό κεφάλαιο της Πανελλήνιας Τράπεζας με ποσοστό συμμετοχής 10% ως στρατηγικός επενδυτής ανακοίνωσαν οι δύο πλευρές. Η υπογραφή της εν λόγω συμφωνίας θα αυξήσει τα ίδια κεφάλαια της Πανελλήνιας Τράπεζας κατά 8,5 εκατ. ευρώ, ενώ η τράπεζα θα πραγματοποιήσει αύξηση κεφαλαίου κατά 8,5 εκατ. ευρώ επιπλέον, γεγονός που θα ενισχύσει σημαντικά της κεφαλαιακή της βάση. Πρόκειται για μια μόνιμη στρατηγική συνεργασία, με την DZ BANK να εισέρχεται σε μια καινούρια γι' αυτήν αγορά, ενώ η Πανελλήνια Τράπεζα θα επωφεληθεί από την τεχνο-

γνωσία, την εκπαίδευση και όλο το Know How των διαδικασιών και προϊόντων της έμπειρης στον τομέα των συνεταιριστικών τραπεζών DZ BANK. Σύμφωνα με τον κ. Γ. Λεμπιδάκη, πρόεδρο της Πανελλήνιας Τράπεζας, η συμμετοχή της DZ BANK στην Πανελλήνια Τράπεζα έχει στρατηγικό χαρακτήρα, θα βοηθήσει ουσιαστικά στην περαιτέρω βελτίωση και ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, ενώ παράλληλα θα συνδέσει τον ελληνικό όμιλο σε διεθνές επίπεδο. Από την πλευρά του ο πρόεδρος της DZ BANK Dr Ulrich Brixner, αναφερόμενος στην απόφαση για είσοδο της DZ BANK στο μετοχικό κεφάλαιο της Πανελλήνιας Τράπεζας, τόνισε ότι ξεκινά από τον στρατηγικό στόχο για είσοδο σε αγορές με μεγάλες προοπτικές, είτε μέσα από ευρωπαϊκές συνεργασίες είτε μέσω της εγκαθίδρυσης νέων συμμαχιών.

Η BZ BANK είναι, σύμφωνα με το συνολικό ενεργητικό της, μία από τις μεγαλύτερες ευρωπαϊκές εμπορικές - συνεταιριστικές τράπεζες (5η στη Γερμανία ⁹, 24η στην Ευρώπη, 34η παγκοσμίως) και δραστηριοποιείται σε όλο το εύρος των χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων. Αποτελεί την Κεντρική Τράπεζα των Γερμανικών Συνεταιριστικών Τραπεζών, με 15.000 υποκαστήματα και πάνω από 800 δισ. ευρώ σύνολο ενεργητικού.

Η Πανελλήνια Τράπεζα, με τη σειρά της, αναπτύσσεται αυτόνομα σε όλο το φάσμα των τραπεζικών δραστηριοτήτων, με 18 υποκαταστήματα και ένα δίκτυο ομίλου που αριθμεί 133 καταστήματα. Για τη χρήση του 2004 η Πανελλήνια Τράπεζα σημείωσε αύξηση ενεργητικού κατά 54%, καταθέσεων κατά 53%, χορηγήσεων κατά 29% και κερδών κατά 154%.

4.3 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ-ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ 2007-2008-2009

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ

ΤΡΑΠΕΖΑΣ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2009
ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ	4.244	11.200	18.739
ΑΠΑΙΤ. ΑΛΛΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ	174.499	114.216	72.748
ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	51.648	41.226	39.603
ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΧΡΗΜΑΤ. ΜΕΣΑ - ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	0	0	0
ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΣΕ			
ΠΕΛΑΤΕΣ	618.352	634.281	671.536
ΑΥΛΑ ΠΑΓΙΑ ΠΕΡΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	761	834	666
ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΠΕΡΟΥΣΙΑΚΑ			
ΣΤΟΙΧΕΙΑ	6.203	6.593	5.799
ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	9.421	20.583	26.343
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	865.128	828.933	835.434
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΑΛΛΑ ΠΙΣΤ.			
ΙΔΡΥΜΑΤΑ	318.138	238.946	215.256
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΡΙΤΟΥΣ	462.621	493.894	510.234
ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ/ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	7.967	21.975	8.609
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (α)	788.726	754.815	734.099
ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	45.062	45.062	73.362
ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	36.053	34.129	33.380
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	81.115	79.191	106.742
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (Α) + (Β)	869.841	834.006	840.841

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ

	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2009
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ	20.508	19.536	23.823
ΚΑΘ. ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΜΟΙΒ. ΠΡΟΜ.	4.556	3.512	3.310
ΚΕΡΔΗ/ΖΗΜΙΕΣ ΑΠΟ ΧΡΗΜ.ΣΤΟΙΧΕΙΑ	3.653	1.778	5.336
ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣ.	2.296	2.568	3.661
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔ.	-4.089	-6.460	-13.598
ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	-10.137	-20.698	-21.860
ΚΕΡΔΗ/ΖΗΜΙΕΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	16.787	236	672
ΚΕΡΔΗ/ΖΗΜΙΕΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ			
(α)	13.763	116	499
ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ (β)	0	0	0
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ	13.763	116	499

4.4 Όμιλος Συνεταιριστικών Τραπεζών

Ο Όμιλος Συνεταιριστικών Τραπεζών (το Ελληνικό Συνεταιριστικό Τραπεζικό Περιβάλλον) αποτελείται από 16 Πιστωτικά Ιδρύματα και μια Εμπορική Τράπεζα, την Πανελλήνια Τράπεζα, και λειτουργεί μέσα από ένα Δίκτυο 200 καταστημάτων τα οποία καλύπτουν το σύνολο των περιφερειών της χώρας. Η φιλοσοφία του Ομίλου είναι η εξυπηρέτηση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και των εργαζομένων – ιδιωτών. Στόχος του Ομίλου είναι η παρουσία του σε όλους τους νομούς της χώρας και η αποτελεσματική εξυπηρέτηση του συνόλου της πελατειακής του βάσης.

Η Πανελλήνια Τράπεζα μετέχει στον Όμιλο των Συνεταιριστικών Τραπεζών ως η κεντρική τους Τράπεζα, διευκολύνοντας συντονιστικά τις Συνεταιριστικές Τράπεζες στην πρόσβασή τους στα σύγχρονα Τραπεζικά Προϊόντα και αποτελώντας τον κρίκο της λειτουργικής σύνδεσης των Συνεταιριστικών Τραπεζών συμπληρώνοντας, χωρίς να επικαλύπτει την ανάπτυξη του Συνεταιριστικού Τραπεζικού Συστήματος.

4.5 ΙΔΙΩΤΕΣ- ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

4.5.1 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ

- α) Υπολογισμός τόκου από το πρώτο Ευρώ και σύμφωνα με το ποσό της κατάθεσης.
- β) Εκτοκισμός εξαμηνιαίος.
- γ) Χωρίς Επιβαρύνσεις

- Ταμιευτήριο

Ποσό Κατάθεσης	Επιτόκιο	Σ.Ε.Π.Α. *
1 - 3.000	0.10%	0.091%
3001 - 30.000	0.25%	0.228%
30.001 – 100.000	0.50%	0.457%
100.001 και άνω	0.75%	0.686%

- Συνεταιριστικό

Ποσό Κατάθεσης	Επιτόκιο	Σ.Ε.Π.Α. *
1 - 3.000	0.10%	0.091%
3001 - 30.000	0.26%	0.237%
30.001 - 100.000	0.52%	0.475%
100.001 και άνω	0.78%	0.713%

- SUPER ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ

Ποσό Κατάθεσης	Επιτόκιο	Σ.Ε.Π.Α. *
1 ΕΥΡΩ και πάνω	2.00%	1.833%

4.5.2 Λογαριασμός Ύψεως

α) Φυσικών και Νομικών προσώπων.

β) Ύψεως

Ποσό Κατάθεσης	Επιτόκιο	Σ.Ε.Π.Α. *
1 - 3.000	0.05%	0.046%
3001 - 30.000	0.10%	0.091%
30.001 - 100.000	0.20%	0.183%
100.001 και άνω	0.35%	0.320%

4.5.3 Τρεχούμενος Λογαριασμός

Ποσό Κατάθεσης	Επιτόκιο	Σ.Ε.Π.Α. *
1 - 3.000	0.15%	0.137%
3001 - 30.000	0.25%	0.228%
30.001 - 100.000	0.45%	0.411%
100.001 και άνω	0.65%	0.594%

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η Συνολική Ετήσια Πραγματική Απόδοση (Σ.Ε.Π.Α.) υπολογίζεται με την παραδοχή όπου : Για ένα (1) έτος (365 ημέρες), το ποσό κατάθεσης και το επιτόκιο παραμένουν αμετάβλητα και δεν αναλαμβάνονται οι τόκοι του εξαμήνου. Σαν τελικό αποτέλεσμα, η Σ.Ε.Π.Α. απεικονίζεται στους εν λόγω καταθετικούς λογ/σμούς με τα παραπάνω ποσοστά, μετά την φορολόγηση των τόκων (σήμερα 10%) και τον εξαμηνιαίο ανατοκισμό. Για όλους τους παραπάνω λογαριασμούς κα-ταθέσεων ο τοκος υπολογίζεται στο διαθέσιμο υπόλοιπο κάθε ημέρας και το αντίστοιχο επιτόκιο εφαρμόζεται σε ολόκληρο το υπόλοιπο της κατάθεσης

4.6 Ιδιώτες - Δανεια

4.6.1 Προσωπικά - Καταναλωτικά Δανεία

- Ύψος Δανείου : Από: € 3.000 και άνω.
- Επιτόκιο : Κυμαινόμενο.
- Αποπληρωμή : Ισόποσες μηνιαίες τοκοχρεολυτικές δόσεις.

Στην Πανελλήνια Τράπεζα τα εξειδικευμένα μας Στελέχη είναι στη διάθεσή σας είτε για να επιλέξετε το προϊόν που καλύπτει καλύτερα τις ανάγκες σας, μέσα από ένα ευρύ φάσμα μορφών χρηματοδότησης

4.6.2 Στεγαστικά - Επισκευαστικά Δανεία

Οι χορηγήσεις στεγαστικής πίστης αφορούν φυσικά πρόσωπα.

Είδη Δανείων :

- Στεγαστικά Δάνεια σταθερού ή κυμαινόμενου επιτοκίου, με πρώτη προσημείωση επί ακινήτου.
- Επισκευαστικά Δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου, με πρώτη προσημείωση επί ακινήτου.

Σκοπός Δανείων :

- Στεγαστικά Δάνεια για αγορά κατοικίας.
- Στεγαστικά Δάνεια για αγορά οικοπέδου.
- Στεγαστικά Δάνεια για ανέγερση (αποπεράτωση) κατοικίας.
- Επισκευαστικά Δάνεια για ανακαίνιση / βελτίωση κατοικίας.

Χαρακτηριστικά Δανείων :

- Εξασφαλίσεις : Εγγραφή πρώτης προσημείωσης σε ποσοστό 120% της εμπορικής Αξίας ακινήτου.
- Τρόπος Αποπληρωμής : Καταβολή ισόποσων μηνιαίων τοκοχρεολυτικών δόσεων.
- Ασφαλιστική Κάλυψη : Υποχρεωτική ασφάλιση πυρός και σεισμού για το ακίνητο που προσημειώνεται

4.7 Πανελλήνια Τράπεζα- Ιδιώτες - Κάρτες

4.7.1 Χρεωστικές Κάρτες

Maestro Visa Electron

Τώρα για τις συναλλαγές δεν χρειάζεται να κρατάτε χρήματα στο πορτοφόλι , διότι η Πανελλήνια Τράπεζα δημιούργησε για τους πελάτες της τις Χρεωστικές κάρτες Πανελλήνια Κάρτα Visa Electron και Πανελλήνια Κάρτα Maestro με πολλές δυνατότητες:

-Ανάληψη μετρητών σε όλα τα ATMs στην Ελλάδα από τα ATMs της Πανελληνιας Τράπεζας, τα ATMs των Συνεταιριστικών Τραπεζών, τα ATMs των Τραπεζών που είναι στο δίκτυο ΔΙΑΣ και από το δίκτυο ATMs της ALPHA BANK όπου υπάρχει το σήμα Visa Electron ή Maestro.

- Ανάληψη μετρητών σε όλα τα ATMs στο εξωτερικό με απ' ευθείας σύνδεση με τον καταθετικό λογαριασμό.

- Αγορές σε όλα τα Εμπορικά Καταστήματα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό με απ' ευθείας χρέωση του καταθετικού λογαριασμού όπου υπάρχει το σήμα Visa Electron ή Maestro χωρίς πρόσθετες επιβαρύνσεις.

- Συναλλαγές όλο το 24ώρο.

- Αναλυτική ενημέρωση των συναλλαγών κάθε μήνα με μηνιαίο λογαριασμό χωρίς έξοδα αποστολής λογαριασμών.

- Ημερήσιο όριο ανάληψης μετρητών 1.500 στην Ελλάδα και 1.000 στο εξωτερικό.

- Ημερήσιο όριο αγορών 2.000.

4.7.2 Πιστωτικές Κάρτες

Mastercard Visa

- Η Πανελλήνια Τράπεζα δημιούργησε για τις πιστωτικές κάρτες Πανελλήνια Κάρτα Visa Classic και Πανελλήνια Κάρτα Mastercard που δίνουν αξία στα χρήματα.

Τώρα μπορούν να γίνουν οι αγορές σε όλα τα Εμπορικά καταστήματα, όπου και αν βρίσκεται ο πελάτης στην Ελλάδα και το εξωτερικό ή στο Internet.

-Εξυπηρέτηση σε όλα τα ATMs στην Ελλάδα και στο εξωτερικό για ανάληψη από την πιστωτική κάρτα όπου υπάρχει αντίστοιχα το σήμα Visa ή

Mastercard.

-Σύνδεση με τον καταθετικό λογαριασμό για ανάληψη στην Ελλάδα από τα ATM της Πανελληνίας Τράπεζας, από τα ATM των Τραπεζών που είναι στο δίκτυο ΔΙΑΣ και από το δίκτυο ATM της ALPHABANK.

-Αγορές με άτοκες δόσεις σε όσες επιχειρήσεις και εμπορικά καταστήματα παρέχουν προγράμματα δόσεων.

-Εξόφληση πάγιων εντολών κινητής τηλεφωνίας, συνδρομητικής τηλεόρασης, συνδρομών σε clubs και περιοδικά, ασφάλιστρων.

-Δυνατότητα εξόφλησης της ελάχιστης καταβολής ποσοστού 2% επί του συνολικού σας υπολοίπου ή ολόκληρου του συνολικού υπολοίπου με τους παρακάτω τρόπους:

α) Πληρωμή μέσω ΕΛ.ΤΑ.

β) Πληρωμή στα κατά τόπους καταστήματα της Πανελληνίας και του Ομίλου Συνεταιριστικών Τραπεζών

γ) Πληρωμή μέσω της Τραπέζας Πειραιώς στον λογαριασμό 5032012389784

δ) Πληρωμή μέσω της Εμπορικής Τράπεζας στον λογαριασμό 84632821

ε) Μέσω πάγιας εντολής για μερική ή ολική αυτόματη εξόφληση την ημερομηνία πληρωμής

ζ) Σύντομα θα υπάρχει η δυνατότητα πληρωμής και από τα ATM της Πανελληνίας Τράπεζας

-Δυνατότητα εκδόσεως έως και δύο πρόσθετων καρτών σε συγγενείς Α & Β βαθμού, με συνδρομή 11€ για κάθε πρόσθετη κάρτα με τον πρώτο χρόνο δωρεάν.

-Δυνατότητα εκδόσεως πιστωτικής κάρτας με χαμηλό πιστωτικό όριο για αγορές στο Internet με ασφάλεια.

-Με την έκδοση μίας πιστωτικής κάρτας, αυτή προσφέρεται χωρίς συνδρομή

για το 1ο έτος, ενώ από το 2ο έτος με χαμηλή συνδρομή 22€ .

-Με την ταυτόχρονη έκδοση δύο πιστωτικών καρτών, η Visa σας προσφέρεται χωρίς συνδρομή για το πρώτο έτος και η Mastercard με δωρεάν συνδρομή για πάντα.

4.8. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ- ΚΑΡΤΕΣ

Visa Business

Η Πανελλήνια Τράπεζα δημιούργησε την πιστωτική κάρτα Πανελλήνια Κάρτα Visa Business, την κάρτα εργαλείο για την επιχείρησή.

Η εταιρική αυτή πιστωτική κάρτα από την Πανελλήνια Τράπεζα απευθύνεται σε επιχειρήσεις και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την διευκόλυνση των στελεχών στα επαγγελματικά τους ταξίδια ή στις καθημερινές συναλλαγές της επιχείρησής .

-Αγορές με άτοκες δόσεις σε όσες επιχειρήσεις και εμπορικά καταστήματα παρέχουν προγράμματα δόσεων.

-Εξόφληση παγίων εντολών κινητής τηλεφωνίας, συνδρομητικής τηλεόρασης, συνδρομών σε clubs και περιοδικά, ασφάλιστρων.

-Ευκολία παρακολούθησης και χρήσης σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις όπου απαιτείται εγγύηση ποσού μέσω πιστωτικής κάρτας (γραφεία ταξιδίων, αεροπορικές εταιρείες, γραφεία ενοικίασεως αυτοκινήτου).

-Εξόφληση του συνολικού σας υπολοίπου με πάγια εντολή αυτόματης εξόφλησης έτσι ώστε το μόνο που απαιτείται από μέρους της εταιρείας σας είναι η έγκαιρη

τροφοδότηση του λογαριασμού.

-Αναλυτική ενημέρωση της εταιρείας σας ανά κάρτα και υπάλληλό σας στο τέλος κάθε μήνα με τον μηνιαίο λογαριασμό που λαμβάνετε.

4.9. Συνταξιοδοτικά/ Αποταμειευτικά

4.9.1 Πανελλήνια Ολοκληρωμένη Σύνταξη

Η Πανελλήνια Τράπεζα σε συνεργασία με την Ασφαλιστική Εταιρία Ατλαντική Ένωση δημιούργησε την Πανελλήνια Ολοκληρωμένη Σύνταξη ένα νέο πρόγραμμα που μέσα από μικρές μηνιαίες καταβολές σας εξασφαλίζει μια πρόσθετη μηνιαία σύνταξη ή ένα εγγυημένο κεφάλαιο ώστε να μπορείτε να έχετε ή να διατηρήσετε ένα εξασφαλισμένο βιοτικό επίπεδο.

Η Πανελλήνια Ολοκληρωμένη Σύνταξη σας προσφέρει:

- Ισόβια Εγγυημένη σύνταξη ή εφ'άπαξ κεφάλαιο σύμφωνα με την δική σας επιλογή.
- Προστασία από τον πληθωρισμό μέσα από την αυτόματη αναπροσαρμογή των καταβολών σας κατά 3% κάθε χρόνο.
- Εγγυημένη απόδοση κατά 3,10% (η μεγαλύτερη δυνατή εγγύηση) για όλη την διάρκεια του προγράμματος.
- Πρόσθετα μερίσματα ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς.
- Έκπτωση των καταβολών σας από το φορολογητέο εισόδημα (μέχρι 1200 ευρώ σήμερα).
- Συνέχιση του προγράμματος με Απαλλαγή από πληρωμή μηνιαίων καταβολών σε περίπτωση Μόνιμης Ολικής Ανικανότητας για εργασία.
- Πρόσθετη Ασφάλεια Ζωής.

Παραδείγματα*

Με 50 ευρώ τον μήνα

Ηλικία κατά την έναρξη του προγράμματος: 30 ετών

Διάρκεια Προγράμματος: 30 έτη

Ισόβια Μηνιαία Σύνταξη: **230 ευρώ** ή

Εφάπαξ εγγυημένο κεφάλαιο: **38.566,62 ευρώ**

Ενδεικτικά μερίσματα: **1.900,68 ευρώ**

Με 150 ευρώ τον μήνα

Ηλικία κατά την έναρξη του προγράμματος: 30 ετών

Διάρκεια προγράμματος: 35 έτη

Ισόβια Μηνιαία Σύνταξη: **1,180 ευρώ** ή

Εφάπαξ εγγυημένο κεφάλαιο: **168.108,14 ευρώ**

Ενδεικτικά μερίσματα: **9.493,79 ευρώ**

*Αφορά άτομο ανδρικού φύλλου και τα μερίσματα έχουν υπολογισθεί με ενδεικτική απόδοση 5%.

4.9.2 Λειτουργία του προγράμματος

Για όσους θέλουν να νοιώσουν σιγουριά για το μέλλον η Πανελλήνια Τράπεζα σε συνεργασία με την Ατλαντική Ένωση δημιούργησε το πρόγραμμα:

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ.

Η ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ επιτρέπει την δημιουργία ενός κεφαλαίου με μικρές μηνιαίες καταβολές. Επομένως, στην ηλικία που ο πελάτης θα αποφασίσει θα έχει ένα κεφάλαιο ή μια μηνιαία σύνταξη για μεγαλύτερη οικονομική άνεση.

ΜΗΝΙΑΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗ

Ο πελάτης αποφασίζει πόσα χρήματα θέλει να αποταμιεύσει κάθε μήνα (αρχίζοντας από 50 ευρώ) καθώς και το χρονικό διάστημα του προγράμματος με ελάχιστο τα 5 χρόνια

ΑΠΟΛΑΥΣΤΕ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.

Όταν παρέλθει ο χρόνος που έχει επιλέξει (ή και νωρίτερα αν αποφασίσει να διακόψει το πρόγραμμα μετά τον 3^ο χρόνο) θα πάρει το ποσό που έχει συγκεντρωθεί στον συνταξιοδοτικό λογαριασμό με εγγυημένο επιτόκιο 3,10% και επιπλέον μερίσματα που έχουν συγκεντρωθεί .

Θα αποφασίσει αν θέλει να πάρει το ποσό αυτό σαν εφάπαξ, ή σαν εγγυημένη σύνταξη για όλη την ζωή αν είναι τουλάχιστον πενήντα ετών στην λήξη του προγράμματος.

ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΟΦΕΛΗ

Σύμφωνα με τα ισχύοντα σήμερα τα ασφάλιστρα μέχρι ενός ορισμένου ποσού τον χρόνο απαλλάσσονται από την φορολογία βελτιώνοντας έτσι την αποδοτικότητα των καταβολών σας.

4.10 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ- LEASING

Το leasing αποτελεί μια σύγχρονη μορφή χρηματοδότησης των επιχειρήσεων για την απόκτηση κινητών ή ακινήτων, που προορίζονται για επαγγελματική χρήση, η εξόφληση της οποίας πραγματοποιείται μέσω της καταβολής συμφωνημένου μισθώματος σε προκαθορισμένα χρονικά διαστήματα.

Σε ποιους απευθύνεται το leasing ;

Δικαίωμα για leasing (ως μισθωτής) έχει οποιαδήποτε επιχείρηση ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή (ΑΕ, ΟΕ, ΕΕ, ΕΠΕ, ΜΕΠΕ, Ατομική Επιχείρηση) ή τη δραστηριότητά της όπως επίσης και κάθε ελεύθερος επαγγελματίας.

Τι χρηματοδοτείται μέσω leasing ;

Με τη μέθοδο leasing μπορεί να χρηματοδοτηθεί η αγορά κάθε κινητού ή ακινήτου που προορίζεται για επαγγελματική χρήση. Εξαιρέση αποτελούν τα πλοία και τα πλωτά μέσα αλλά και τα οικόπεδα. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε:

- Μηχανολογικός εξοπλισμός
- Εξοπλισμός γραφείων
- Αυτοκινούμενα οχήματα (φορτηγά, αυτοκίνητα, λεωφορεία)
- Μηχανήματα έργων
- Εξοπλισμός και μηχανήματα παραγωγής
- Ιατρικός εξοπλισμός και μηχανήματα
- Επαγγελματικά ακίνητα – γραφεία, καταστήματα, αποθήκες, βιομηχανικά / βιοτεχνικά κτίρια)

Γιατί leasing ;

1. Για τη φορολογική του μεταχείριση – τα μισθώματα αναγνωρίζονται ως λειτουργική δαπάνη
2. Για την ευελιξία του – διαμόρφωση tailor made προγραμμάτων σύμφωνα με τις ανάγκες της μισθώτριας επιχείρησης
3. Για τις σύντομες και απλές διαδικασίες
4. Γιατί συνήθως δεν απαιτούνται πρόσθετες εξασφαλίσεις
5. Γιατί συνήθως δεν απαιτείται ίδια συμμετοχή
6. Για τη δυνατότητα παρακολούθησης της τεχνολογικής προόδου μέσω της τακτικής ανανέωσης του εξοπλισμού
7. Για την απόκτηση πρόσθετου Κεφαλαίου κινήσεως μέσω του προϊόντος Sale & Lease Back
8. Για την αποφυγή αναπροσαρμογών ενοικίου μέσω του direct lease ακινήτου

Τι προσφέρει η Πανελλήνια Τράπεζα ;

Η Πανελλήνια Τράπεζα μέσω της Διεύθυνσής της Leasing και μέσα από ανταγωνιστικά προγράμματα, προσφέρει ολόκληρη τη γκάμα προϊόντων leasing για κάθε είδος εξοπλισμού και ακινήτων.

5.1 Ορισμός της κρίσης

Η έννοια της κρίσης, ως πολυδιάστατη, έχει αποδοθεί ποικιλοτρόπως, ακόμη και από απλούς ανθρώπους για να περιγράψουν με μια λέξη ότι αντιμετωπίζουν ένα δύσκολο πρόβλημα, ότι διανύουν μια περίοδο ανωμαλίας και αντικανονικότητας ή βρίσκονται σε κρίσιμη φάση.

Στην ελληνική γλώσσα, η λέξη κρίση προέρχεται από το ρήμα κρίνω θέλοντας να χαρακτηρίσει μια μη κανονική κατάσταση. Μια κατάσταση κρίσιμη, δύσκολη, επικίνδυνη. Συγκεκριμένα κρίση είναι μια εκτροπή από την κατάσταση της κανονικότητας και μπορεί να προσλάβει διαβαθμίσεις αντικανονικότητας από μια κατάσταση απλής διαταραχής μέχρι την κατάσταση μη ελεγχόμενων εκρηκτικών γεγονότων και την κατάσταση του χάους και του πανικού. Συνεπώς, μια κρίση εμπεριέχει μια απειλή σχετικά με τους πόρους και τους ανθρώπους, την απώλεια του ελέγχου και ορατές ή αόρατες συνέπειες στους ανθρώπους, τους πόρους και τους οργανισμούς.

5.2 Συνοπτική ανάλυση της οικονομικής κρίσης

Για να οριστεί η οικονομική κρίση χρησιμοποιούνται συνήθως οι έννοιες από τη θεωρία των οικονομικών διακυμάνσεων.

Σύμφωνα με τη θεωρία αυτή, οικονομικές διακυμάνσεις ή οικονομικοί κύκλοι είναι το φαινόμενο των επαναλαμβανόμενων διακυμάνσεων της γενικής οικονομικής δραστηριότητας, που παρατηρούνται για μια περίοδο ετών.

Μία κρίση μπορεί να αποτελείται από τέσσερα διαφορετικά και διακριτά στάδια. Ο συνήθης κύκλος ζωής μιας κρίσης ακολουθεί τα παρακάτω στάδια:

1. Στάδιο Ειαμόρφωσης της κατάστασης ή Πρόδρομων συμπτωμάτων (Prodromal crisis stage).
2. Στάδιο εκδήλωσης-κορύφωσης της κρίσης (acute crisis stage).
3. Στάδιο των επιπτώσεων (Chronic crisis stage).
4. Στάδιο επίλυσης-ομαλοποίησης (crisis resolution stage)

5.3 Μια αναδρομή στις πρόσφατες κρίσεις

Η μεγάλη κρίση του 1929 είναι το κυριότερο σημείο αναφοράς. Οι αιτίες της ήταν:

1. η ανισορροπία στην οικονομία των ΗΠΑ, η οποία προήλθε από:

α) τη σχετική υπερπαραγωγή πρώτων υλών γεωργικών προϊόντων που είχε ως αποτέλεσμα την πτώση των τιμών και μείωση της αγοραστικής δύναμης των αγροτών και

β) τις υπεραισιόδοξες βιομηχανικές επενδύσεις σε τομείς όπως η παραγωγή αυτοκινήτων και ηλεκτρικών συσκευών.

2. η ευάλωτη διεθνής οικονομία, λόγω του γεγονότος ότι:

α) η διεθνής οικονομία ήταν ήδη εξασθενημένη από τον Παγκόσμιο πόλεμο και

β) ο αμερικανικός προστατευτισμός και η εμμονή στη αποπληρωμή του συνόλου των δανείων που είχαν δοθεί στις ευρωπαϊκές χώρες επιδείνωνε ακόμη περισσότερο το πρόβλημα.

Η αλυσιδωτή κατάρρευση επιχειρήσεων και τραπεζών έφερε την παγκόσμια οικονομική ύφεση. Κατά την κρισιμότερη καμπή αυτής της κρίσης οι άνεργοι έφθασαν τα 30.000.000.

Μία ακόμη από τις σημαντικότερες κρίσεις είναι αυτή του πετρελαίου τη δεκαετία του 1970. Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '70 έκαναν την εμφάνισή τους δύο πετρελαιϊκές κρίσεις. Αυτές έφεραν στο προσκήνιο το φαινόμενο του στασιμοπληθωρισμού, δηλαδή τη συνύπαρξη πληθωρισμού και αυξημένης ανεργίας. Ως επίσημη ημερομηνία έναρξης της πρώτης κρίσης καταγράφεται η 17η Οκτωβρίου του 1973, όταν τα μέλη του ΟΑΡΕC (Οργανισμού Αραβικών Χωρών – Εξαγωγέων Πετρελαίου Οργανισμού Αραβικών Πετρελαιοπαραγωγών Κρατών) ανακοίνωσαν ότι δεν θα προμήθευαν πλέον με πετρέλαιο τις χώρες που υποστήριζαν το Ισραήλ στη διαμάχη του με τη Συρία και την Αίγυπτο. Σε αυτές τις χώρες συμπεριλαμβάνονταν οι ΗΠΑ, οι σύμμαχοι τους στη Ευτική Ευρώπη και η Ιαπωνία. Παρόλα αυτά, οι στοχευμένες χώρες ανταποκρίθηκαν βρίσκοντας νέες πρωτοβουλίες για να περιορίσουν την εξάρτησή τους από τις παραπάνω χώρες.

Έξι χρόνια μετά, το 1979, ακολούθησε η δεύτερη πετρελαιϊκή κρίση. Έκανε την εμφάνισή της στις ΗΠΑ, στον απόηχο της ιρανικής επανάστασης. Οι χώρες του ΟΡΕC για να αντιμετωπίσουν την κατάσταση, αύξησαν την παραγωγή τους και η

συνολική απώλεια έφτασε στο 4%. Υστόσο, επικράτησε ένας διαδεδομένος πανικός που ανέβασε την τιμή πολύ περισσότερο από όσο θα αναμενόταν. Αυτό ήταν αποτέλεσμα της μειωμένης ζήτησης και της υπερβολικής παραγωγής, οδηγώντας τον OPEC στο να χάσει την ενότητα του. Εξαγωγείς πετρελαίου, όπως το Μεξικό, η Νιγηρία και η Βενεζουέλα επεκτάθηκαν σημαντικά, ενώ οι ΗΠΑ και η Ευρώπη πήραν περισσότερο πετρέλαιο από το Prudhoe Bay και τη Βόρειο Θάλασσα. Στη συνέχεια, εξετάζοντας τη λεγόμενη “ασιατική” κρίση του 1998-1999, βλέπουμε ότι άγγιξε σε μεγάλο βαθμό το τραπεζικό σύστημα, ωθώντας πολλές ασιατικές τράπεζες στα πρόθυρα χρεοκοπίας. Πρόκειται εδώ για μία τοπική κρίση, γεωγραφικά περιορισμένη, κάτι που τη διαφοροποιεί πολύ από την κρίση του 1929, καθώς και από τη σημερινή.

Μία άλλη κρίση στη δεκαετία του 1990 είναι αυτή της ιαπωνικής οικονομίας, η οποία είχε αντιμετωπιστεί με μερική ή πλήρη εθνικοποίηση τραπεζών. Είχε μεγάλη διάρκεια και οδήγησε σε ύφεση, διότι η αντίδραση των ιαπωνικών αρχών έφτασε με μεγάλη καθυστέρηση. Η καθυστέρηση των παρεμβάσεων κάνει την κρίση αυτή να έχει αναλογίες με αυτήν του 1929. Εντούτοις και αυτή διαφοροποιείται τόσο από τη σημερινή όσο και από αυτήν του 1929 λόγω του τοπικού χαρακτήρα της.

Μία άλλη κρίση είναι αυτή του 2000-2001 με την έκρηξη της “φούσκας” του Internet, που προκάλεσε πτώσεις στις τιμές των μετοχών ανάλογες με εκείνες της κρίσης του 1929. Παρατηρούμε ότι η σημερινή κρίση είναι ακόμη πιο σοβαρή και πλησιέστερη σε αυτήν του 1929, καθώς αγγίζει τον πυρήνα του τραπεζικού συστήματος προκαλώντας πτωχεύσεις τραπεζών.

Όντως η σημερινή κρίση δείχνει να έχει ομοιότητες με αυτήν του 1929. Σε μόλις 3 εβδομάδες τα χρηματιστήρια έχασαν περίπου από 20% έως 25% της αξίας τους. Επίσης η κρίση του 1929 ήταν παγκόσμια, αγγίζοντας όλες τις χρηματοοικονομικές αγορές. Η σημερινή κρίση λόγω της παγκοσμιοποίησης φαίνεται να είναι ακόμη σοβαρότερη από αυτήν του 1929. Η παγκοσμιοποίηση εντείνει τη δυναμικότητα μιας χρηματοπιστωτικής κρίσης και επηρεάζει πολύ πιο γρήγορα την παγκόσμια οικονομική δραστηριότητα. Πέραν όμως της παγκοσμιοποίησης, εάν πρέπει να αποκλείσουμε μία επανάληψη της κρίσης του 1929, είναι γιατί βρισκόμαστε σε ένα διαφορετικό περιβάλλον από εκείνο της δεκαετίας του 1930.

5.4 Αίτια

Οι κυριότερες αιτίες που προκάλεσαν την εμφάνιση και ανάπτυξη της τρέχουσας οικονομικής κρίσης είναι οι εξής:

1. Υπερβολική χρήση Δανειακών Κεφαλαίων (Leverage).
2. Πλημμελής διαβάθμιση πιστοληπτικού κινδύνου (Bond Ratings).
3. Αμοιβές στελεχών στον χρηματοπιστωτικό τομέα (Bonus).
4. Κίνητρα για αλόγιστη χορήγηση στεγαστικών δανείων, ανεξάρτητα από τον πιστοληπτικό κίνδυνο των δανειοληπτών («Κεφάλαιο», Τεύχος 222, σελ. 54-60).
5. Στεγαστικά δάνεια για αγορά κατοικίας χωρίς συμμετοχή δανειολήπτη.

5.5 Επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα

Οι σημαντικότερες επιπτώσεις που είχε η εμφάνιση της οικονομικής κρίσης των ετών 2008-2009 είναι οι εξής:

- Κρίση ρευστότητας, καθώς μέσω της μη χορήγησης επαγγελματικών και καταναλωτικών δανείων, θα τεθεί πρόβλημα ρευστότητας στην αγορά και την κατανάλωση.
- Ευκολία παροχής δανείων.
- Αύξηση επιτοκίων, βραχυπρόθεσμα μείωση επενδυτικής δραστηριότητας και περιορισμός καταναλωτικής πίστης.
- Μείωση παραγωγής /μείωση κατανάλωσης/μείωση εθνικού εισοδήματος.
- Μείωση του εμπορικού ισοζυγίου.
- Δραματική πτώση της τιμής του πετρελαίου και, συνεπώς, μείωση του κόστους παραγωγής.
- Πτώση του πληθωρισμού και, συνεπώς, σε επόμενη φάση δημιουργία ζήτησης.
- Πτώση των τιμών των πρώτων υλών και συνεπακόλουθη μείωση του κόστους και του πληθωρισμού. Πτώση στις τιμές των ακινήτων και άρα ευκαιρίες για αγορές.

5.6 Καταναλωτική συμπεριφορά κατά της κρίσης

Κατά τη διάρκεια των κρίσεων παρατηρείται μια δίχως προηγούμενο αλλαγή της καταναλωτικής συμπεριφοράς. Παρατηρείται μείωση των δαπανών για αγορές, έλλειψη εμπιστοσύνης στα brand και στους θεσμούς της αγοράς και μια γενική μεταβολή των προτιμήσεων. Οι παράγοντες που οδηγούν σε αυτή τη συμπεριφορά ποικίλουν και θα αναλυθούν παρακάτω.

Όπως έχει αναλυθεί η καταναλωτική συμπεριφορά επηρεάζεται από διάφορους παράγοντες οι οποίοι την καθορίζουν απόλυτα.

Κατά τη διάρκεια των κρίσεων παρατηρείται μια αλλαγή της συμπεριφοράς του καταναλωτή. Η στροφή στις μάρκες, η μείωση των δαπανών για κατανάλωση, η επιλογή φθηνότερων προϊόντων καθώς και των υποκατάστατων.

Οι κυριότεροι από τους λογούς που οδηγούν σε αυτή την αλλαγή είναι οι παρακάτω:

α. Παρακίνηση

β. Αντίληψη, που είναι πνευματική διαδικασία της αντίληψης, γνώσης και κρίσης, η οποία δίνει την ικανότητα σε ένα άτομο να αντιληφθεί, να κατανοήσει και να εξηγήσει τον κόσμο που τον περιβάλλει.

γ. Καθοδηγητές κοινής γνώμης και ομάδες αναφοράς, που είναι τα άτομα που λόγω της θέσης ή των γνώσεων τους μπορούν και καθοδηγούν μία ομάδα ατόμων ή ένα κοινό.

δ. Μ.Μ.Ε.

ε. Άγχος/ Φόβος/ Ανησυχία

5.7 Παράγοντες που επηρεάζουν την καταναλωτική συμπεριφορά

Η καταναλωτική συμπεριφορά επηρεάζεται από τέσσερις κύριες ομάδες παραγόντων:

- Πολιτιστικοί παράγοντες
- Κοινωνικοί παράγοντες
- Εθνογραφικοί παράγοντες
- Ψυχολογικοί παράγοντες

5.8 Διεθνής οικονομική κρίση

Η κρίση ξεκίνησε μόλις άρχισε να υποχωρεί η αγορά ακινήτων στις ΗΠΑ στις αρχές του 2007. Εγινε, όμως, αντιληπτή στα χρηματιστήρια μετά τον Αύγουστο του 2007 με τις πρώτες αδυναμίες αποπληρωμής στεγαστικών δανείων. Αυτές αποκάλυψαν τα σαθρά θεμέλια της αγοράς ενυπόθηκων στεγαστικών υψηλού ρίσκου (subprimes). Τα δάνεια αυτά οι τράπεζες που ανέλεγκτα εξέδιδαν, φρόντιζαν να τα «πακετάρουν» σε σύνθετα ή δομημένα ομόλογα με τη μέθοδο της τιτλοποίησης. Μετά, τα πούλησαν στους θεσμικούς επενδυτές (ασφαλιστικές εταιρείες, ασφαλιστικά ταμεία, αμοιβαία κ.λπ.). Τη διαδικασία αυτή διευκόλυναν οι χρηματοπιστωτικές εταιρείες ασφάλισης πιστωτικών ομολόγων (CDS). Τα τελευταία προϊόντα εκδίδονταν για να καλύψουν τον κίνδυνο να χρεοκοπήσει ο εκδότης τους, έτσι ώστε να νιώθει ασφαλής αυτός που θα αγόραζε τα δομημένα ομόλογα. Πρακτικά, όμως, από το γαϊτανάκι αυτό ο πιστωτικός κίνδυνος πέρασε στο σύνολο της χρηματοπιστωτικής αγοράς. Αυτός ο φαύλος κύκλος εξηγεί και το γιατί το πρόβλημα δεν περιορίστηκε στην subprime αγορά (ύψους 1,3 τρισ.), αλλά απλώθηκε σε όλες σχεδόν τις μορφές δανείων (ύψους πολλών τρισ.). Τιτλοποιήθηκαν τα πάντα: εταιρικά δάνεια, καταναλωτικά, φοιτητικά, δημοτικά δάνεια κ.λπ. Αυτός ο λογιστικός πλούτος υπολογίζεται σε 63 τρισ. δολάρια ή περίπου όσο αξίζουν τα αγαθά και οι υπηρεσίες που παράγονται στον πλανήτη στη διάρκεια 14 μηνών (52 τρισ. δολ. ήταν το παγκόσμιο ετήσιο ΑΕΠ). Ήταν θεωρητικός αυτός πλούτος (ή μοχλευμένος, leveraged όπως λέγεται) και τροφοδοτούσε την ανάπτυξη τα προηγούμενα χρόνια. Δημιουργούσε πωλήσεις και κέρδη στις εταιρείες, μεταφράστηκε σε μόνους δισ. ευρώ για τα golden boys και τώρα χάνεται. Γι' αυτό και στα χρηματιστήρια έχουν ήδη χαθεί 28 τρισ. δολάρια σε όρους χρηματιστηριακής αξίας.

Τόσο στην Ευρώπη όσο και στις ΗΠΑ, πιάστηκαν στον ύπνο και δεν αντιλήφθηκαν εγκαίρως το μέγεθος της κρίσης. Κατά τον ισπανό επίτροπο θέμα αποχώρησης οποιασδήποτε χώρας από το ευρώ, της Ελλάδας συμπεριλαμβανομένης, δεν υφίσταται. Ωστόσο, η συμμετοχή μιας χώρας στην οικονομική και νομισματική ένωση της Ευρώπης απαιτεί στάση κυβερνητικής υπευθυνότητας. Όσον αφορά ειδικώς την Ελλάδα η δημοσιονομική κατάστασή της δεν παρέχει στην κυβέρνηση μεγάλα περιθώρια παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση της κρίσης και συνιστά αποφασιστική προώθηση των

διαρθρωτικών αλλαγών.

Η κατάσταση της ευρωπαϊκής αλλά και της παγκόσμιας οικονομίας είναι πολύ δύσκολη και σύνθετη. Για πρώτη φορά όλες οι οικονομικές ατμομηχανές της Ευρώπης είναι σε ύφεση. Ο λόγος για τον οποίο η πτώση της ανάπτυξης είναι ταυτόχρονη σε όλους είναι διότι το χρηματοοικονομικό σύστημα είναι μπλοκαρισμένο. Για να ξεμπλοκαριστεί θα πρέπει να βελτιώσουμε την εμπιστοσύνη των καταναλωτών και των αγορών. Θα πρέπει μάλιστα να το κάνουμε αυτό με διεθνώς συντονισμένο τρόπο. Και δυστυχώς δεν έχουμε ακόμη τα μέσα για έναν παγκόσμιο συντονισμό. Είμαστε στη φάση που κάνουμε το πρώτο βήμα προς αυτόν τον διεθνή συντονισμό.

Τον περασμένο χρόνο πιστεύαμε ότι η Ευρώπη θα μπορούσε να γλιτώσει, δεδομένου ότι η κρίση εμφανίστηκε στις ΗΠΑ. Ωστόσο η κρίση πέρασε τον Ατλαντικό και σήμερα βρισκόμαστε αντιμέτωποι με την ύφεση. Έχουμε υιοθετήσει μέτρα για να ξαναπάρει μπρος το ευρωπαϊκό χρηματοοικονομικό σύστημα, αλλά και μέτρα για να υποστηρίξουμε τη ζήτηση. Όσον αφορά τα μέτρα για το χρηματοοικονομικό σύστημα, προς το παρόν δεν έχουν αποδώσει και οι αγορές δεν έχουν ανακτήσει την εμπιστοσύνη τους. Υπάρχει πρόβλημα πιστώσεων στην οικονομία. Όσον αφορά τη ζήτηση, έχουμε λάβει μέτρα για την τόνωσή της. Δυστυχώς όμως πρόκειται για μέτρα τα οποία δεν μπορούν να έχουν άμεσα αποτελέσματα. Δεν μπορούν αυτά τα μέτρα να αποδώσουν σε μερικές εβδομάδες. Θα πρέπει να περιμένουμε μερικούς μήνες.

5.9 Η αιτία της Κρίσεως.

Η Διεθνής Οικονομική κρίση οφείλεται:

1. Στην κατάρρευση της αγοράς στεγαστικών δανείων υψηλού επιχειρηματικού κινδύνου και την κατάρρευση ομολόγων καλυμμένων με τα ως άνω δάνεια τα οποία αργότερα ονομάστηκαν τοξικά, σε δυο βασικά χώρες: τις Η.Π.Α. και την Μ. Βρετανία και
2. Στην κακή πορεία της οικονομίας των Η.Π.Α. λόγω του συνεχώς αυξανόμενου Δημοσίου χρέους που οφείλετο στην παθητικότητα του Εμπορικού Ισοζυγίου τους, δηλαδή στο γεγονός ότι για πολλά χρόνια οι εισαγωγές των Η.Π.Α. ήσαν μεγαλύτερες των εξαγωγών και στην παθητικότητα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, δηλαδή του συνεχώς αυξανόμενου χρέους των Η.Π.Α. προς άλλες χώρες οφειλομένου εκτός της παθητικότητας του εμπορικού ισοζυγίου.

3. Στη μεγάλη μείωση της αποταμιεύσεως των Αμερικανών η οποία έκανε αναγκαίο τον δανεισμό κεφαλαίων από άλλες χώρες για την ανάπτυξη της οικονομίας τους.
4. Στις πολύ μεγαλύτερες από κάθε άλλη χώρα δαπάνες εξοπλισμών, ώστε οι Η.Π.Α. να είναι υπερδύναμη στρατιωτική για την εξυπηρέτηση των συμφερόντων της χώρας διεθνώς. Ας σημειωθεί ότι οι δαπάνες εξοπλισμού δεν είναι παραγωγικές (δεν συμβάλλουν θετικά, αλλά αρνητικά στο εισόδημα και την ανάπτυξη της χώρας) και χάνονται γρήγορα λόγω της συνεχώς αναπτυσσόμενης πολεμικής τεχνολογίας.
5. Στη χορήγηση οικονομικών ενισχύσεων προς χώρες που εξυπηρετούσαν τα συμφέροντα των Η.Π.Α. και στους πολυδάπανους πολέμους στο Ιράκ και στο Αφγανιστάν.

Για πολλά χρόνια καμιά κυβέρνηση δεν έλαβε μέτρα για ν' απαλλαγούν οι Η.Π.Α. από το χρέος. Ο σημερινός πρόεδρος για να σώσει τις Η.Π.Α. από την κρίση κατήρτισε με τους συμβούλους του ένα μεγάλο πρόγραμμα με το οποίο το χρέος θα αυξηθεί σημαντικά.

5.10 Η Εμφάνιση της Κρίσεως.

Η κατάρρευση της αγοράς των επικίνδυνων στεγαστικών δανείων, όπως και των ομολόγων των καλυμμένων με αυτά άρχισε με την αύξηση των επιτοκίων της Κεντρικής Τραπέζης των Η.Π.Α. (από 1% τον Ιούνιο του 2004 σε 5,25% το Αύγουστο του 2006). Η αύξηση του επιτοκίου έκανε αδύνατη την πληρωμή των δόσεων των εν λόγω δανείων, η οποία οδήγησε σε κατάσχεση κατοικιών. Τα σχετικά υψηλά επιτόκια και οι κατασχέσεις προκάλεσαν την διακοπή των αγορών κατοικιών και την σοβαρή μείωση των τιμών των σε επίπεδα που δεν ήταν δυνατή πλέον η εξυπηρέτηση των δανείων ακόμη και με κατασχέσεις.

Έτσι ήλθε η χρεοκοπία των τραπεζών που χορήγησαν επικίνδυνα στεγαστικά δάνεια ή που διέθεταν ομόλογα καλυμμένα με τα εν λόγω δάνεια. Η χρεοκοπία των τραπεζών οδήγησε στη μεγάλη μείωση εμπιστοσύνης στο χρηματοοικονομικό σύστημα της χώρας και στην οικονομική κρίση των Η.Π.Α. όπως και της Μ. Βρετανίας.

5.11 Η Εξέλιξη της Κρίσεως.

Η κατάρρευση της αγοράς ακινήτων συνεπάγεται τον περιορισμό της δραστηριότητας ή και την διακοπή λειτουργίας πολλών κλάδων της οικονομίας που παράγουν ή εμπορεύονται οικοδομικά υλικά ή εξοπλισμούς κατοικιών. Ο περιορισμός της δραστηριότητας ή η διακοπή λειτουργίας πολλών κλάδων της οικονομίας προκαλεί ανεργία και μείωση εισοδήματος. Η μείωση εισοδήματος προκαλεί τη μείωση της ζήτησεως πολλών προϊόντων και υπηρεσιών της αμέσου καταναλώσεως που οδηγεί σ' ένα δεύτερο κύμα ανεργίας και μείωσης του εισοδήματος. Αυτή η διαδικασία συνεχίζεται επηρεάζοντας σταδιακά δυσμενώς σχεδόν όλους τους κλάδους οικονομίας έως ότου η οικονομική ύφεση φθάσει στο τέλος της. Η κρίση μεταδίδεται διαδοχικά και σ' όλες τις χώρες του κόσμου. Αρχικά η ανεργία και η μείωση του εισοδήματος μεταδίδεται στις χώρες από τις οποίες η εν κρίσει χώρα εισάγει πολλά προϊόντα ή και υπηρεσίες. Στη συνέχεια επηρεάζονται όλες οι χώρες του κόσμου διότι όλες αποτελούν μια αγορά και κάθε μια εξαρτάται και επηρεάζεται από τις άλλες στις οποίες εξάγει προϊόντα ή και υπηρεσίες. Εάν η κρίση αφορά μια μικρή σχετικά χώρα δεν δημιουργείται πρόβλημα διότι οι θιγόμενες χώρες βρίσκουν άλλες αγορές. Εάν η κρίση αφορά μεγάλο πληθυσμό και υψηλό εισόδημα, τότε προκαλείται διαδοχικά διεθνής κρίση όπως είναι η σημερινή.

Η κρίση δεν πλήττει όλες τις χώρες με την ίδια ένταση, λόγω διαφόρου δομής της οικονομίας τους. Επί παραδείγματι οι κάτοικοι μιας χώρας της Αφρικής που ζουν σε καλύβες, τις οποίες κτίζουν οι ίδιοι και τρέφονται από τα προϊόντα της γεωργίας, της κτηνοτροφίας και της αλιείας τους και η χειροτεχνία καλύπτει το 20% του συνόλου των αναγκών τους, μια διεθνής οικονομική κρίση δεν θα επηρεάσει σοβαρά την ζωή τους. Το βασικό πρόβλημα έγκειται στο ότι κάποια στιγμή υπήρξε παγκόσμια ανισορροπία στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Κυρίως μάλιστα υπήρξε ανισορροπία ανάμεσα στην αμερικανική οικονομία και στις αναδυόμενες οικονομίες.

Οι επενδυτικές τράπεζες κατέρρευσαν γιατί επένδυναν με αναλογία άνω του 10 προς 1 (έφθανε το 40 και το 60 προς 1) δανεικά προς ίδια κεφάλαια. Για κάθε ένα δολάριο που είχαν στο χρηματοκιβώτιό τους, δηλαδή, είχαν αναλάβει υποχρεώσεις 40-60 δολαρίων. Όταν υποχώρησαν οι αξίες των επενδύσεών τους, βρέθηκαν να χρωστούν περισσότερο από τα δικά τους κεφάλαια. Το πρόβλημα έγινε χιονοστιβάδα γιατί δεν περιορίστηκε στις επενδυτικές τράπεζες (που είναι κατ' εξοχήν η δουλειά τους), αλλά και στις εμπορικές (αυτές δηλαδή που βασικό τους αντικείμενο είναι να παίρνουν κα-

τάθεις και να χορηγούν δάνεια). Αυτό έγινε με ευθύνη της πολιτικής ηγεσίας των ΗΠΑ. Το 1999 καταργήθηκε ο νόμος Glass-Steagall, ο οποίος θεσπίστηκε από το Κογκρέσο το 1933 για να σταματήσει τις κερδοσκοπικές πρακτικές της δεκαετίας του '20 που οδήγησαν στο κραχ του 1929. Με το που έγινε αυτό, οι μεγάλες εμπορικές τράπεζες μπορούσαν πλέον να κάνουν ό,τι και οι επενδυτικές. Να είναι, δηλαδή, ανάδοχοι και να εμπορεύονται τα νέα χρηματοπιστωτικά εργαλεία (βλ. πιστωτικά παράγωγα τύπου MBS, CDO's, CDS) με τα οποία εκτοξεύθηκε στα ύψη η πιστωτική επέκταση και πολλαπλασιάστηκαν τα επισφαλή δάνεια. Πρακτικά συνέβη το εξής απίστευτο: η τράπεζα συμβούλευε τους πελάτες της να αγοράσουν το τάδε επενδυτικό προϊόν που η ίδια κατασκεύαζε και πουλούσε. Μάλιστα εισέπραττε και προμήθεια, ως «πλασιέ» αυτού που η ίδια κατασκεύαζε. Δηλαδή και σύμβουλος και μεσίτης.

Μεγάλη είναι η ευθύνη και των νομισματικών αρχών. Για να αποφύγουν την κρίση του 2000 οι κεντρικές τράπεζες έριξαν τα επιτόκια, (η Fed τα περιόρισε στο 1%). Έτσι, όλοι έσπευσαν να δανειστούν και με φθινό χρήμα να αγοράσουν ακίνητα ή να επενδύσουν σε χρεόγραφα με υψηλότερες αποδόσεις. Η παγκοσμιοποίηση των χρηματαγορών, η μείωση των επιτοκίων σε μηδενικά επίπεδα στις αρχές της δεκαετίας μας και η ανεξέλεγκτη παραγωγή πιστώσεων από τις τράπεζες μέσω της τιτλοποίησης οδήγησαν στις φούσκες των ακινήτων και μετοχών που σήμερα καταρρέουν παρασύροντας σε ύφεση την οικονομία.

Από τον φόβο να μην πληγούν από μαζικές εκροές επενδύσεων. Γιατί η επιβολή εθνικών περιορισμών σε μία παγκοσμιοποιημένη χρηματαγορά ενέχει τον σοβαρό κίνδυνο να φύγουν τα επενδυτικά κεφάλαια προς εκεί όπου δεν υπάρχουν περιορισμοί.

Το πιο ανησυχητικό, σε μεσοπρόθεσμη βάση, είναι η έλλειψη ρευστότητας. Δεν ξέμειναν όλες οι τράπεζες από ρευστό. Μόνον αυτές που είναι εκτεθειμένες σε «τοξικά» δάνεια και τίτλους και πρέπει να καλύψουν ρευστοποιήσεις από ζημιές, υψηλές επισφάλειες και μελλοντικούς κινδύνους. Οι ευρωπαϊκές τράπεζες μείωσαν τα επιτόκια τους, όμως παρά την θετική αντίδραση των κεντρικών τραπεζών η ροή των πιστώσεων δεν έχει ακόμη ομαλοποιηθεί. Το πρόβλημα είναι πως ακόμη και αυτές που έχουν ρευστότητα δεν δανείζουν άλλες γιατί δεν τις εμπιστεύονται. Είναι προφανές ότι υπάρχει πρόβλημα εμπιστοσύνης. Το πρόβλημα της εμπιστοσύνης είναι άμεσο, όμως ακόμη σοβαρότερο τείνει ίσως να αποδειχθεί το πρόβλημα της στασιμότητας και ύφεσης στην εξυπηρέτηση και αποπληρωμή των -κατά τα άλλα- υγιών δανείων.

Η παρέμβαση των κρατών και οι μερικές ή ολικές κρατικοποιήσεις γίνονται για να αποσοβηθεί ένα κύμα αλυσιδωτών χρεοκοπιών και η μετάδοση της κρίσης από ορισμένες μεγάλες τράπεζες σε όλο το τραπεζικό σύστημα. Αυτό που χαρακτηρίζεται σαν «συστημικός κίνδυνος» ή «επίδραση ντόμινο».

Υπάρχει κοινό τραπεζικό ταμείο (το Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων) που εγγυάται. Οτιδήποτε αυτό δεν μπορέσει να καλύψει, αναλαμβάνει το κράτος (σύνολο καταθέσεων μέχρι 100.000 ευρώ για τρία χρόνια).

5.12 Η ανάκαμψη από την Διεθνή Οικονομική Κρίση.

Όταν εκδηλωθεί μια κρίση ακολουθεί η οικονομική ύφεση με αλληλοδιαδόχους κύκλους αυξήσεως της ανεργίας και μειώσεως του εισοδήματος και των τιμών όλων των αγαθών μέχρις ότου η ύφεση φθάσει στο τέρμα της. Αμέσως μετά αρχίζει η ανάκαμψη, έστω και εάν οι κυβερνήσεις του κόσμου δεν λάβουν κανένα μέτρο για να την προκαλέσουν. Η ανάκαμψη ωφείλετο στο γεγονός ότι πολλοί (πρόσωπα ή εταιρείες) προσπαθούν να ωφεληθούν από τις χαμηλές τιμές των αξιών που τους ενδιαφέρουν (οικοπέδων, κτηρίων, μετοχών, ομολόγων, μέσων παραγωγής, εργοστασίων ή εταιρειών που χρεοκόπησαν κ.λπ.).

Έτσι προκαλείται μια ζήτηση των εν λόγω αξιών και αρχίζει η αύξηση της τιμής των. Στην αρχή η ζήτηση είναι χαμηλή, σταδιακά όμως ανέρχεται ίδια εάν υπάρχουν τράπεζες υγιείς που είναι έτοιμες να προσφέρουν δάνεια που καλύπτουν σεβαστό μέρος των αξιών που φερέγγυοι πελάτες τους θέλουν ν' αγοράσουν. Όταν οι μηνιαίες πωλήσεις αξιών (π.χ. κατοικιών, μετοχών κ.λπ.) αναγόμενες σε ετήσιες φθάνουν στο επίπεδο των πωλήσεων προ της κρίσεως, τότε οι οικονομίες των χωρών εισέρχονται στην ανάκαμψη. Ευνόητο βέβαια είναι ότι με την ανάπτυξη των αγορών και την άνοδο των πραγματοποιούμενων πωλήσεων αυξάνουν και οι τιμές των αξιών.

5.13 Πόσο θα διαρκέσει η οικονομική κρίση

Σύμφωνα με μια πρόσφατη έρευνα από 3 οικονομολόγους Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) μελέτησαν 122 οικονομικές υφέσεις που έλαβαν χώρα σε 21 χώρες του ΟΟΣΑ από το 1960 μέχρι σήμερα. Με βάση τα συμπεράσματα που διατύπωσαν μια τυπική ύφεση διαρκεί 4 τρίμηνα.

Μια τυπική ύφεση συνεπάγεται μείωση του ΑΕΠ κατά 2% στις ΗΠΑ θα ισοδυναμούσε με μείωση και αγαθά σε υπηρεσίες αξίας *χχχχχ* δολαρίων. Ταυτόχρονα η ανεργία σε μια τυπική ύφεση αυξάνεται περίπου κατά 0.6%. Μια οξεία ύφεση συνεπάγεται μείωση του ΑΕΠ κατά 5%, ισοδυναμούσε στις ΗΠΑ με απώλειες σε αγαθά και υπηρεσίες ύψους 6 εκατομμυρίων δολαρίων και αύξηση της ανεργίας κατά 1,7%.

5.14 Πως επηρεάζει η κρίση τις επιχειρήσεις αλλά και τους καταναλωτές

Καθιστά ακριβότερο και δυσκολότερο τον νέο δανεισμό, αυξάνει το βάρος εξυπηρέτησης των συσσωρευμένων χρεών, συρρικνώνει την αξία των υφιστάμενων περιουσιακών στοιχείων (ακίνητα, μετοχές), μειώνει τα μελλοντικά εισοδήματα και κέρδη και επιδεινώνει τις ήδη ζοφερές προσδοκίες. Η ψυχολογία αλλάζει δραστικά, αφού το όποιο αίσθημα ευημερίας υπήρχε, εξαλείφεται και τη θέση του καταλαμβάνουν η ανασφάλεια και η αβεβαιότητα. Αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας είναι ο περιορισμός της κατανάλωσης λόγω μείωσης της αγοραστικής δύναμης και η αποχή από τις επενδύσεις με παράλληλη στροφή στην αποταμίευση μέχρις ότου ξεκαθαρίσει το τοπίο. Δεν είναι τυχαίο που στην Ελλάδα τους τελευταίους μήνες παρατηρείται μεγάλη πτώση της οικοδομικής δραστηριότητας, κάμψη της βιομηχανικής παραγωγής, σημαντική επιβράδυνση των εξαγωγών, μείωση του όγκου στο λιανικό εμπόριο.

5.15 Αποτελέσματα της οικονομικής κρίσης στην κοινωνία

Αναφερόμαστε τόσο στην αύξηση της εγκληματικότητας όσο και στην διαφαινόμενη μείωση του αριθμού των διαζυγίων. Διατυπώθηκε η άποψη πως δεν πρόκειται για κρίση αλλά για νέα εποχή που διαμορφώνει μια νέα κοινωνική πραγματικότητα στην οποία η αύξηση της ανεργίας και η αύξηση της φτώχειας με αλυσιδωτή επίπτωση τόσο στην αύξηση της χρήσης ουσιών όσο και στον αριθμό των αυτοκτονιών. Σε έρευνα του πανεπιστημίου της Οξφόρδης και του London School of Hygiene and Tropical Medicine, που δημοσιεύθηκε τον περασμένο Ιούλιο στους «Financial Times» και η οποία κατέγραψε τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στους αριθμούς της θνησιμότητας σε 26 χώρες της Ευρώπης από το 1970 έως και το 2007, προκύπτει ότι μία αύξηση της ανεργίας της τάξης του 3% μπορεί να οδηγήσει σε άνοδο 4% των αυτοκτονιών και 6% των δολοφονιών, ενώ ο αλκοολισμός δύναται να αυξηθεί κατά 28%.

Σχετικά με την αύξηση της αυτοκτονικότητας υπάρχει και σχετική ανακοίνωση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας.

Μεταξύ των συνεπειών της οικονομικής κρίσης καταγράφονται από τη σχετική βιβλιογραφία η αναβολή γάμων, η απώλεια της παραδοσιακής αντρικής ταυτότητας, η αύξηση της παράνομης εργασίας και η αύξηση της ενδοοικογενειακής βίας συμπεριλαμβανομένης της κακοποίησης ανηλίκων. Σε σχέση με την ταυτότητα του άντρα αντιλήψεις που σχετίζονται με την προστασία με την προστασία και την συντήρηση της οικογένειας εξακολουθούν να είναι κυρίαρχες στην ελληνική οικογένεια και η ανεργία πλήττει αυτόν ακριβώς τον κοινωνικό ρόλο. Από την άλλη το κυρίαρχο ελληνικό κοινωνικό πρότυπο για τον άντρα τον αποκλείει τόσο από το να συζητήσει τις ανησυχίες του με κοντινά του πρόσωπα όσο και να προσφύγει σε υπηρεσίες ψυχικής υγείας. Όλα αυτά συντελούν στο να θεωρήσουμε πως οι άντρες που είναι πιστοί σε όλους τους παραπάνω κοινωνικούς ρόλους αναμένεται να αντιμετωπίσουν και τις περισσότερες ψυχοκοινωνικές δυσκολίες.

Με εξαίρεση συγκεκριμένες ομάδες πληθυσμού που έχουν ως πολιτισμικό τους χαρακτηριστικό την γέννηση πολλών παιδιών αναμένεται μείωση του αριθμού των γεννήσεων. Επιπρόσθετα η ανεργία παρουσιάζει υψηλή συσχέτιση με άλλους ψυχολογικούς παράγοντες όπως η κατάθλιψη και το άγχος καθώς και η σωματοποίηση με τους δύο πρώτους παράγοντες να έχουν υψηλή συσχέτιση με την αυτοκτονικότητα και τον τρίτο να έχει πληθώρα σωματικών συμπτωμάτων με κύρια τα καρδιαγγειακά νοσήματα και τον καρκίνο σύμφωνα με το National Institute of Health των Η.Π.Α. Εκτιμάται ότι περίπου το 20% των ανέργων παρουσιάζει κατάθλιψη συνεπώς αν οι άνεργοι αγγίξουν το ενάμισι εκατομμύριο όπως εκτιμάται, μόνο μεταξύ των ανέργων περίπου 3.000.000 άτομα θα εμφανίσουν μέρος των συμπτωμάτων αλλά όχι αρκετών για να γίνει η διάγνωση.

Σύμφωνα με έρευνα του Μαρτίου του 2010 (Uutela, Antti, 2010) η αυτοκτονικότητα αναμένεται αυξημένη κυρίως στις ηλικίες 20-40 ενώ έχει φανεί πως τόσα προγράμματα για την αντιμετώπιση της ανεργίας αλλά και την επανένταξη ατόμων με ψυχικές δυσκολίες ανατρέπουν θετικά τα προγνωστικά.

Για τους γνώστες της συστηματικής θεωρίας η εντροπία του ελληνικού μακροσυστήματος παρουσιάζεται αυξημένη με αποτέλεσμα να μπορούμε να αναμένουμε έντονες κοινωνικές αναταράξεις και από αυτήν την άποψη. Προσωπική εκτίμηση αποτελεί το ενδεχόμενο ύπαρξης στο μέλλον ενός «εθνικού κινδύνου» ο οποίος θα ανεβάσει την συνοχή του κοινωνικού ιστού.

Τα παραπάνω στοιχεία θα πρέπει να ληφθούν υπόψιν πως καταγράφονται στις Η.Π.Α. σαφώς έχουν μεγάλη σαφήνεια με την Ελλάδα όμως θα πρέπει να λάβουμε υπόψιν μας πως πολιτισμικές διαφορές μπορεί να επηρεάζουν ζητήματα κυρίως σε μακροκοινωνικό επίπεδο όπως η αντίδραση ευρύτερων κοινωνικών ομάδων.

Εν κατακλείδι θα πρέπει να ληφθεί υπόψιν πως η οικονομική κρίση μειώνει την πρόσβαση των πολιτών σε ψυχοκοινωνικές υπηρεσίες τόσο με όρους μακροχρόνιας ψυχοθεραπείας όσο και βραχυχρόνιας συμβουλευτικής η οποία προσφέρεται κυρίως ιδιωτικά με αποτέλεσμα την κακή διαχείριση των επιπτώσεων σε ομάδες πληθυσμού που αντιμετωπίζουν και τις μεγαλύτερες δυσκολίες οι οποίες αναμένεται να ενταθούν από το φθινόπωρο και μετά.

Σήμερα οι επιπτώσεις φαίνονται στις τιμές των μετοχών και στο κόστος του χρήματος. Σταδιακά θα περνάει στην οικονομία. Όσες επιχειρήσεις δεν αντέξουν την κρίση, θα κλείσουν ή θα απορροφηθούν. Όμως λίγο-πολύ όλες θα αναγκασθούν να περιορίσουν τα έξοδά τους, θα αναβάλουν επενδύσεις και ίσως να περιορίσουν και το προσωπικό τους. Έτσι, η οικονομία μπαίνει σε φαύλο κύκλο, που οδηγεί... από το κακό στο χειρότερο. Στην καλύτερη περίπτωση, οι επόμενοι 12 έως 18 μήνες θα είναι δύσκολοι. Πρωταρχικός στόχος τώρα δεν θα είναι η αύξηση των εισοδημάτων, όσο η διασφάλιση της απασχόλησης και του πλούτου. Η κουλτούρα της υπερκατανάλωσης και μάλιστα με δανεικά έχει τερματιστεί.

Τα μέτρα που ελήφθησαν για την μείωση των δυσμενών συνεπειών της Κρίσεως και την κατά το δυνατόν μεταβολή της Κρίσεως σε ανάπτυξη. Τα ληφθέντα μέτρα από όλες σχεδόν τις χώρες τις αναπτυσσόμενες και τις αναπτυγμένες δεν έχουν ανάλογο ιστορικό προηγούμενο ως προς την πληρότητα και το μέγεθός τους. Τα ληφθέντα μέτρα σε γενικές γραμμές είναι τα ακόλουθα:

1. Η ενίσχυση του εισοδήματος των οικονομικά αδυνάτων.
2. Η αναστολή κατασχέσεων κατοικιών ή και η παροχή διευκολύνσεων για τη εξυπηρέτηση των δανείων.
3. Η ενίσχυση υπό όρους ή η κρατικοποίηση (μερική ή ολική) τραπεζών λόγω μεγάλης συμβολής των στην οικονομική ανάπτυξη και την παροχή δανείων κατά το στάδιο της κρίσεως.
4. Η κατά το δυνατόν μείωση της φορολογίας για την ενίσχυση του εισοδήματος των πολιτών και της αγοράς.

5. Η μείωση του επιτοκίου των κεντρικών τραπεζών δια της οποίας αφ' ενός μειώνεται το κυμαινόμενο επιτόκιο χορηγηθέντων στεγαστικών δανείων και έτσι διευκολύνεται η εξυπηρέτησή των και αφ' ετέρου οι τράπεζες έχουν την δυνατότητα να πορισθούν κεφάλαια με μικρό κόστος για την βελτίωση της ρευστότητάς των και τη χορήγηση δανείων στην αγορά.

6. Η εκτέλεση αναπτυξιακών έργων υποδομής ίδια για την παραγωγή ενεργείας με ανανεώσιμες πηγές.

7. Οι χώρες που μπορούν να ανατρέψουν την οικονομική κρίση και να οδηγήσουν στην οικονομική ανάπτυξη.

8. Οι χώρες που έχουν την δυνατότητα να ανατρέψουν την διεθνή οικονομική κρίση και να οδηγήσουν στην οικονομική ανάπτυξη είναι αυτές που έχουν μεγάλο πληθυσμό και κατά το δυνατόν μέτριο ή υψηλό κατά κεφαλήν εισόδημα.

Αυτές οι χώρες είναι: Η ενωμένη Ευρώπη (η οποία είναι η μεγαλύτερη αγορά και ο μεγαλύτερος προμηθευτής του κόσμου), Η.Π.Α., Ιαπωνία, Κίνα, Ινδία, Ρωσία, Βραζιλία, Καναδάς, Αυστραλία.

5.16 Ηθική και Οικονομία

Το θέμα «Ηθική και Οικονομία» είναι μεγάλο θέμα. Όμως πρέπει να λεχθεί ότι η τρέχουσα Οικονομική Κρίση είναι καρπός της πλεονεξίας για κέρδη των τραπεζών των Η.Π.Α. και της Μ. Βρετανίας όπως και των αμοιβών των υψηλόβαθμων στελεχών των τών συνδεδεμένων με τα πραγματοποιούμενα κέρδη.

Τα υψηλόβαθμα στελέχη των τραπεζών έχουν μεγάλη ευθύνη έναντι των κατάθετων πελατών των, των μετόχων αλλά και έναντι των ανέργων σε διεθνή κλίμακα, διότι τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα είναι οίκοι μεγάλης πίστεως, εμπιστοσύνης και ασφάλειας και δεν επιτρέπεται να μετατρέπονται σε παίκτες τυχερών παιγνίων με μεγάλους κινδύνους ζημιών.

Ευτυχώς οι κυβερνήσεις των χωρών του κόσμου έλαβαν μέτρα ταχύτατα για την οικονομική εξυγίανση των εν κινδύνω τραπεζών έναντι των μετόχων των, διότι ενδιαφέρονται έντονα για την συντόμευση της διάρκειας της κρίσεως λόγω της μεγάλης συμβολής των τραπεζών στην οικονομική ανάπτυξη. Άλλως η διεθνής κρίση ήτο δυνατόν να σέρνεται και αρκετά χρόνια όπως συνέβη στην κρίση της Ιαπωνίας τη δεκαετία του ενενήντα λόγω αλογίστου παροχής μακροπροθέσμων δανείων στην βιομηχανία.

5.17 Διεθνής Κρίση στην Ελλάδα

Η διεθνής κρίση στη χώρα μας ήλθε με καθυστέρηση το δεύτερο εξάμηνο του 2008 ενώ στις Η.Π.Α. και Μ. Βρετανία η κρίση άρχισε το β' εξάμηνο του 2006. Η κρίση ήλθε στην Ελλάδα μέσω Γερμανίας. Η Γερμανία είναι η μεγαλύτερη αγορά των ελληνικών προϊόντων των Βαλκανίων, πολλών χωρών της Ενωμένης Ευρώπης και της Ελληνικής Ναυτιλίας.

Η διεθνής κρίση δεν ήλθε στη χώρα μας με την ένταση που είχε σε άλλες χώρες της Ευρώπης διότι:

1. Οι ελληνικές τράπεζες δεν είχαν καμιά σχέση με επικίνδυνα στεγαστικά δάνεια και τα τοξικά ομόλογα.
2. οι ελληνικές εξαγωγές μεταξύ άλλων προϊόντων περιλαμβάνουν και σοβαρό μέρος τροφίμων των οποίων η ζήτηση είναι ανελαστική, δηλαδή η ζήτηση μειώνεται λίγο με την κάμψη του εισοδήματος.
3. Συνεχίσθηκε η οικοδομή των περισσότερων υπό έγερση κτηρίων και μετά την άφιξη της κρίσεως και η αξία οικοπέδων κατοικιών δεν μειώνεται στη Ελλάδα σοβαρά όπως σε άλλες χώρες.
4. Οι εξαγωγές της χώρας μας είναι περιορισμένες προς τις χώρες που η κρίση ήταν μεγάλη (Η.Π.Α., Μ. Βρετανία, Ιρλανδία, Ισλανδία κ.λπ.).
5. Μετά την μείωση του επιτοκίου υπό της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σε 1,5% οι Ελληνικές τράπεζες πορίσθηκαν σοβαρά κεφάλαια και προσφέρουν στεγαστικά δάνεια με επιτόκιο 3,5-4%.

Το έλλειμμα και το χρέος των ελληνικών δημοσιονομικών αυξάνεται και προβλέπεται να φτάσει σε ανησυχητικά επίπεδα. Το ΑΕΠ παρουσίασε μείωση κατά το πρώτο τρίμηνο της χρονιάς και αναμένεται να συνεχίσει αυτήν την πορεία, ενώ έντονο προβληματισμό προκαλούν τα άδεια ταμεία του κράτους. Μια από τις σημαντικότερες συνέπειες της κρίσης της οικονομίας είναι η αύξηση της ανεργίας, η οποία έχει φτάσει σε διψήφιο αριθμό ενώ ανάμεσα στους νέου το ποσοστό των ανέργων ανέρχεται στο 25%. Στοιχεία των τελευταίων μηνών δείχνουν την ύπαρξη μιας διαρθρωτικής αδυναμίας της ελληνικής οικονομίας να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας εντείνοντας την ανησυχία για το φαινόμενο. Το μερίδιο της ευθύνης που φέρει για αυτήν την κατάσταση η παγκόσμια οικονομική κρίση και το αντίστοιχο της ελληνικής δημοσιο-

νομικής πολιτικής είναι δύσκολο να εξακριβωθεί, ωστόσο έντονος λόγος γίνεται για την πορεία που ακολούθησαν τα πακέτα στήριξης του κράτους προς τις τράπεζες, τα οποία θεωρήθηκαν περιορισμένα σε αριθμό και σε μέγεθος. Έχει αναφερθεί ότι οι κρατικοί λειτουργοί δε φρόντισαν ώστε αυτά να διοχετευτούν από τις τράπεζες στις επιχειρήσεις και από εκεί στην κοινωνία. ΟΛΗ η αγορά δουλεύει με μεταχρονολογημένες επιταγές, οι οποίες μέσα σε αυτή την ύφεση λειτουργούν ως αντίστροφη πυραμίδα. Δεν απειλούν μόνον εκείνον που τις εξέδωσε και ο οποίος σε περίπτωση μη κάλυψης τους είναι ούτως ή άλλως χαμένος. Απειλούν να τορπιλίσουν ακόμη και υγιείς επιχειρήσεις όταν αυτές σκάσουν στα χέρια τους.

Οι επιχειρηματικοί φορείς ο ένας μετά τον άλλον εκστομίζουν κραυγές αγωνίας, ζητώντας ελαστικότερα κριτήρια χρηματοδότησης από τον τραπεζικό τομέα για να ξεπεραστεί το πρόβλημα. Ενα πρόβλημα που δεν προέκυψε από το πουθενά. Ήταν αναμενόμενο από το φθινόπωρο κιάλας με την εμφάνιση των πρώτων στοιχείων που έδειχναν αύξηση των ακάλυπτων επιταγών με τα πρώιμα σημάδια της οικονομικής κρίσης. Τότε, μάλιστα, που αρμόδιοι κυβερνητικοί παράγοντες διαβεβαίωναν ότι η ελληνική οικονομία είναι ακόμη θωρακισμένη και ετοιμάζαν το περίφημο πακέτο στήριξης της πραγματικής οικονομίας των 28 δισ. ευρώ.

5.18 "Τα μέτρα για την ανάκαμψη"

"Αναμφίβολα, η κρίση αυτή επηρεάζει και επιβαρύνει άμεσα και την ελληνική οικονομία, αναδεικνύοντας, παράλληλα με τις βραχυχρόνιες επιπτώσεις (όπως αυτές ενσωματώνονται στα στοιχεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού), χρόνιες, διαρθρωτικές, και όχι συγκυριακές, αδυναμίες της.

Σ' αυτή τη δυσμενή συγκυρία, η ελληνική κυβέρνηση, εξαντλώντας και αξιοποιώντας τους διαθέσιμους «βαθμούς ελευθερίας», αναλαμβάνει διορθωτικές, στοχευμένες, πρωτοβουλίες.

Πρωτοβουλίες με στόχο την ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας (με την ενίσχυση των πιστωτικών ιδρυμάτων και με την επιτάχυνση της χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων), την εγγύηση των καταθέσεων των αποταμιευτών, την προστασία των δανειοληπτών, τη στήριξη των επιχειρήσεων (με τη χρηματοδοτική εγγύησή τους, τις πρωτοβουλίες για την επιδότηση αντικατάστασης παλαιών και ενεργοβόρων κλιματιστικών μηχανημάτων, τα προγράμματα για την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων), την ενίσχυση κλάδων και τομέων που πλήττονται

περισσότερο από την κρίση (όπως είναι ο αγροτικός τομέας και οι κλάδοι του τουρισμού, της οικοδομής και της εμπορίας αυτοκινήτων), τη διανομή σημαντικού κοινωνικού μερίσματος (με τις αυξημένες δαπάνες και τις πρόσθετες πιστώσεις για την κοινωνική προστασία), την ενίσχυση των εσόδων (με παρεμβάσεις σε τομείς με μικρότερη φορολογική επιβάρυνση και με στόχο τη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών) και την περιστολή των δαπανών (με τη συγκρατημένη εισοδηματική πολιτική και τις περικοπές στις ελαστικές δαπάνες).

Αυτές οι πρωτοβουλίες, οι οποίες και επικροτούνται από τους διεθνείς οργανισμούς, συμβάλλουν στην άμβλυση των συνεπειών της κρίσης και αναμένεται να ενισχύσουν τα δημόσια οικονομικά της χώρας. Ομως, καθώς περιορίζεται η οικονομική δραστηριότητα, τα περιθώρια για δημοσιονομική χαλάρωση είναι σχεδόν ανύπαρκτα ενώ αναδεικνύονται μακροχρόνιες δημοσιονομικές και εξωτερικές ανισορροπίες (υψηλό δημόσιο χρέος και έλλειμμα ανταγωνιστικότητας)

Ενός προγράμματος που θα περιλαμβάνει δράσεις και πρωτοβουλίες, κάποιες από τις οποίες ήδη υλοποιούνται στις αγορές προϊόντων, υπηρεσιών και εργασίας ή αναμένεται να ενσωματωθούν στην κατάρτιση του προσεχούς προϋπολογισμού, και οι οποίες θα κινούνται σε τρεις κατευθύνσεις:

1η κατεύθυνση: Πρωτοβουλίες σταδιακής διεύρυνσης των εσόδων, κυρίως μέσω της απλοποίησης του φορολογικού συστήματος

2η κατεύθυνση: Δράσεις για τη σταδιακή μείωση των δημόσιων δαπανών, κυρίως μέσω της αναδιοργάνωσης στη λειτουργία του κρατικού μηχανισμού

3η κατεύθυνση: Πρωτοβουλίες στην κατεύθυνση των δομικών αλλαγών, όπως είναι το άνοιγμα των κλειστών επαγγελμάτων και υπηρεσιών

Απαιτούν όμως την προσήλωση της κυβέρνησης στην πραγματοποίησή τους. Με την επίδειξη υπευθυνότητας και συνέπειας, διορατικότητας και ρεαλισμού στη λήψη των αποφάσεων με στόχο την οικονομική αποτελεσματικότητα και την κοινωνική δικαιοσύνη. Μακριά από ανέξοδες δόσεις υποσχισιολογίας, αδιέξοδους δογματισμούς, μικροκομματικούς τακτικισμούς και ανεύθυνες προσεγγίσεις."

5.19 "Κίνδυνος εκφυλισμού των μέτρων στήριξης"

"Σήμερα είναι κάτι περισσότερο από βέβαιο ότι η κρίση για την ελληνική οικονομία θα έχει διάρκεια. Παρά τις γενναίες προσπάθειες αισιοδοξίας που καταβάλλονται, με-ρα με την ημέρα γίνεται ακόμα πιο ξεκάθαρο ότι η ελληνική οικονομία εισέρχεται σε μια περίοδο παρατεταμένης ύφεσης με κύριο χαρακτηριστικό την υψηλή ανεργία. Και αυτό συμπεραίνεται από τα στοιχεία των τελευταίων μηνών, που δείχνουν ότι η ελληνική οικονομία έχει μια διαρθρωτική αδυναμία να δημιουργεί θέσεις εργασίας. Οι πιο πρόσφατες θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν στην ελληνική οικονομία σχετίζονταν με τα προγράμματα stage και τους διορισμούς στον δημόσιο τομέα. Ασπίδα σ' αυτή την κατάσταση είναι τα προγράμματα στήριξης της οικονομίας και τα μέτρα παρέμβασης του κράτους, τα λεγόμενα «πακέτα στήριξης».

Οι δράσεις αυτές σχεδιάζονται προκειμένου να τονώσουν την οικονομική δραστηριότητα και να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας. Δυστυχώς για μας, το μέγεθος αυτών των πακέτων και ο αριθμός τους είναι περιορισμένος. Τα δημοσιονομικά προβλήματα που σχετίζονται με το έλλειμμα και το χρέος αλλά και τα ταμειακά προβλήματα της οικονομίας περιορίζουν τη δυνατότητα ευρύτατης στήριξης της οικονομίας. Ως εκ τούτου οι δράσεις πρέπει να είναι καλά σχεδιασμένες και να έχουν τα μέγιστα δυνατά πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα.

Επομένως καλό θα ήταν στη διαμόρφωση των προγραμμάτων στήριξης να λαμβάνονται υπόψη κατ' αρχήν οι τομείς με τα μεγαλύτερα και αμεσότερα αποτελέσματα, έτσι ώστε αυτό που αποκαλείται δημοσιονομικός πολλαπλασιαστής να λειτουργεί αποτελεσματικότερα. Το ένα ευρώ της κρατικής παρέμβασης να πολλαπλασιάζεται στο παραγωγικό κύκλωμα της οικονομίας και να δημιουργεί συνολικές επιδράσεις αρκετά μεγαλύτερες.

Στη συνέχεια είναι σημαντικό να υπάρχει μια διαδικασία απολογισμού αυτών των πακέτων προκειμένου να αποφεύγεται η επανάληψη λαθών αλλά και να εντοπίζονται οι τομείς της παραγωγικής δραστηριότητας που μπορούν να παίξουν τον ρόλο της ατμομηχανής της ανάπτυξης.

Όπως και να έχει όμως, δεδομένης της βραχυχρόνιας διάστασης των μέτρων, τους αμέσους επόμενους μήνες πρέπει να φανούν τα αποτελέσματα της πολιτικής στήριξης της οικονομίας. Και αυτό γιατί με τον έναν ή με τον άλλο τρόπο για όλα τα παραπάνω προγράμματα είχαμε ένα δημοσιονομικό κόστος το οποίο προήλθε είτε από τη διαδικασία της άμεσης εκταμίευσης ή από την απώλεια εσόδων που έχει ο κρατικός

προϋπολογισμός. Για λόγους σχεδιασμού της οικονομικής πολιτικής πρέπει να γίνει μια σύγκριση κόστους-οφέλους αυτών των μέτρων. Διαφορετικά τα πακέτα στήριξης κινδυνεύουν να εκφυλιστούν σε μέτρα στήριξης συγκεκριμένων κλάδων και όχι της οικονομίας."

Θα πρέπει, λοιπόν, να εφαρμόσει άμεσα μια υγιή δημοσιονομική πολιτική και μεσοπρόθεσμα να προωθήσει τις διαρθρωτικές αλλαγές τις οποίες έχει ανάγκη η χώρα για να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητά της. Χρειάζεται φυσικά και η σωστή κοινωνική πολιτική. Ξέρετε, ορθή κοινωνική πολιτική δεν μπορεί να υπάρξει σε μια οικονομία που δεν είναι υγιής. Παράλληλα όμως καμία ορθή οικονομική πολιτική δεν μπορεί να εφαρμοσθεί αν δεν υπάρχει η αναγκαία κοινωνική συνοχή.

Η Ε.Ε. οφείλει να επιδείξει την αναγκαία ενότητα στην κρίση εάν θέλει να αξιώσει αναλόγως μερίδιο στον νέο διεθνή καταμερισμό εργασίας και τον νέο πολυπολικό κόσμο που θα προκύψει από την επερχόμενη δοκιμασία. Τα νέα δεδομένα ήδη της επιβάλλουν την επεξεργασία κοινής ενεργειακής και εξωτερικής πολιτικής. Η κρίση λογικά πρέπει να την ωθήσει στην επίσπευση της οικονομικής και πολιτικής ολοκλήρωσής της. Εάν αυτό δεν συμβεί, τότε ορισμένοι πιστεύουν ότι θα δοκιμαστεί η συνοχή της. Μέχρι στιγμής, πάντως, τα ευρωπαϊκά ανακλαστικά στην κρίση κρίνονται θετικά αν και ανεπαρκή: οι διάφορες χώρες-μέλη αντιμετωπίζουν μεμονωμένα αλλά με παρεμφερή τρόπο τα προβλήματα των τραπεζών τους χωρίς τη δημιουργία κοινού ταμείου παρέμβασης. Η ΕΚΤ προχώρησε σε μία συντονισμένη (με τις άλλες κεντρικές τράπεζες) μείωση επιτοκίου και τη διασφάλιση των καταθέσεων μέχρις ενός ορίου. Καθώς η κρίση αναπόφευκτα θα βαθύνει προσεχώς, πολλά θα εξαρτηθούν από την ερμηνεία και εφαρμογή του Συμφώνου Σταθερότητας που περιορίζει τα δημόσια ελλείμματα στο 3% και από την προσέγγιση μεταξύ ευρωπαϊκού Βορρά και Νότου στο θέμα αυτό. Το πρόβλημα, βέβαια, είναι ότι μέχρι στιγμής η κυκλοφορία του ευρώ στηρίζεται στη δημοσιονομική πειθαρχία και η χαλάρωσή της πιθανότατα θα έχει επιπτώσεις στο νόμισμα.

Το ευρώ υπήρξε απολύτως επιτυχές στα δέκα πρώτα χρόνια της ζωής του. Το ευρώ θα παραμείνει ένα εργαλείο εξαιρετικά χρήσιμο, το οποίο θα μας βοηθήσει να βγούμε από την οικονομική ύφεση και από τη χρηματοοικονομική κρίση. Ωστόσο για να συνεχίσει να είναι το ευρώ επιτυχημένο θα πρέπει να πληρούνται πάντα ορισμένες προϋποθέσεις. Είναι πολύ σημαντικό ότι έχουμε μια αυτόνομη Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Είναι επίσης σημαντικό ότι υπάρχει συντονισμός των εθνικών οικονομικών

πολιτικών, στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας. Το Σύμφωνο αυτό μας βοηθάει να προωθήσουμε τις διαρθρωτικές αλλαγές που είναι αναγκαίες. Θα πρέπει να συνεχίσουμε σε αυτή την οδό, εφαρμόζοντας βιώσιμες οικονομικές πολιτικές. Θα πρέπει να συνεχίσουμε την αμοιβαία επιτήρηση των οικονομιών μας».

Γνωρίζουμε ότι υπάρχουν χώρες, όπως η Ελλάδα και η Ιταλία, οι οποίες κατά το παρελθόν δεν είχαν τη φιλοσοφία των ισχυρών νομισμάτων. Οι χώρες αυτές είχαν τη δυνατότητα, παίζοντας με την ισοτιμία του νομίσματός τους, να υπερβαίνουν τα όποια προβλήματα. Τώρα αυτή η δυνατότητα δεν υπάρχει. Σήμερα οι χώρες αυτές δανείζονται πολύ δυσκολότερα από άλλες χώρες, όπως για παράδειγμα η Γερμανία. Αυτό δεν σημαίνει πως θα δούμε μια μέρα κάποια χώρα να αποχωρεί είτε ακουσίως είτε εκουσίως από τη ζωή του. Αυτό δεν πρόκειται ποτέ να συμβεί στην πραγματικότητα. Αν οι κυβερνήσεις αυτών των χωρών στις οποίες αναφέραστε δουν ποια είναι τα πλεονεκτήματα και ποια τα μειονεκτήματα από την ένταξή τους στο ευρώ, τότε θα διαπιστώσουν ότι τα πλεονεκτήματα είναι πολύ πιο σημαντικά από τις όποιες υποχρεώσεις. Φυσικά το να είναι κάποιος στη ζώνη του ευρώ συνεπάγεται και υπεύθυνη στάση. Χρειάζεται υπευθυνότητα για να μπορέσει κανείς να ωφεληθεί από τα πλεονεκτήματα του ευρώ.

5.20 Το αντίκτυπο της οικονομικής κρίσης απέναντι στην Πανελλήνια Τράπεζα και την ASPIS BANK/T-BANK

Το 2008, και ειδικότερα το δεύτερο εξάμηνό του, ήταν μια εξαιρετικά δύσκολη χρονιά για το διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα το οποίο βίωσε και βιώνει ακόμα, μια πρωτοφανούς έντασης κρίση. Η κρίση είχε αλυσιδωτές επιδράσεις και στον Ελληνικό Τραπεζικό Χώρο και συνεπώς άμεσο αντίκτυπο στις εργασίες της ASPIS BANK/T-BANK. Η επιδείνωση του οικονομικού κλίματος και η αρνητική ψυχολογία, όπως επίσης και η επιβράδυνση της πιστωτικής επέκτασης και η απορρύθμιση της ομαλής λειτουργίας των διατραπεζικών αγορών δημιούργησαν φαινόμενα ασφυξίας και δραματική έλλειψη ρευστότητας στη διεθνή αγορά, αυξάνοντας το κόστος χρήματος και συμπιέζοντας το μέσο περιθώριο επιτοκίου. Ως άμεσο αποτέλεσμα όλων αυτών ήταν η μείωση των βασικών μεγεθών του ισολογισμού και η καταγραφή ζημιών μετά από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας ύψους € 48,1 εκατ. σε επίπεδο Ομίλου. Στα μέσα της χρονιάς και ενώ είχε αρχίσει να διαφαίνεται η πραγματική έκταση της κρίσης, προβήκαμε άμεσα σε ενέργειες με πρωταρχικό στόχο τη δια-

σφάλιση της ρευστότητας αλλά και τη θωράκιση της Τράπεζας έναντι περαιτέρω επιδείνωσης των αγορών.

Το 2009, με την οικονομική κρίση στη Ελλάδα να βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη, ήταν μία ιδιαίτερα κρίσιμη χρονιά για τις ελληνικές Τράπεζες και κατ' επέκταση την ASPIS BANK/T-BANK, η οποία αντιμετώπισε σειρά προκλήσεων και αρνητικών επιδράσεων από εξωγενείς παράγοντες. Πέραν των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης στη λειτουργία της, σημαντικό παράγοντα αποτέλεσε η ανάκληση της άδειας λειτουργίας των βασικών της μετόχων, ήτοι των εταιριών ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α. και ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Α.Ζ με απόφαση της ΕΠΕΙΑ στις 21.09.2009 και της Commercial Value A.A.E. με απόφαση της ΕΠΕΙΑ στις 25.02.2010, κατά τη διάρκεια της υλοποίησης της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου. Οι εξελίξεις αυτές είχαν αρνητική επίδραση σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της Τράπεζας και κυρίως στην χρηματοοικονομική θέση, τα αποτελέσματα, τη φήμη και πελατεία της. Σε όλες αυτές τις αρνητικές εξελίξεις, η Διοίκηση και το προσωπικό της Τράπεζας αντέδρασαν με πλήρη διαφάνεια και τα αποτελέσματα, ενεργητικό και καθαρή θέση της Τράπεζας αναπροσαρμόστηκαν ανάλογα. Ταυτόχρονα, ξεκίνησαν οι διαδικασίες για την αλλαγή της εταιρικής επωνυμίας και ταυτότητας, η οποία θα τεθεί προς έγκριση στην προσεχή Τακτική Γενική Συνέλευση. Επιπλέον, με στόχο την διατήρηση ικανοποιητικής ρευστότητας και επαναφορά της Τράπεζας σε κερδοφορία, συνεχίζεται απρόσκοπτα η υλοποίηση στοχευμένων δράσεων, ήτοι συντηρητική διαχείριση και πιστοδοτική πολιτική με συγκράτηση της ανάπτυξης των χορηγητικών εργασιών της Τράπεζας και συνεχιζόμενη περικοπή δαπανών.

Η Τράπεζα βρίσκεται πλέον σε διαδικασία αύξησης του μετοχικού της κεφαλαίου, η ολοκλήρωση της οποίας θα ενισχύσει ουσιαστικά την κεφαλαιακή της διάρθρωση και θα της επιτρέψει να επανέλθει σε ομαλή τροχιά ανάπτυξης.

Πέρα από τις επιπτώσεις των αρνητικών εξελίξεων, όπως προαναφέρονται, η επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών στη Ελλάδα και η συνεπακόλουθη αύξηση του πιστωτικού κινδύνου στον οποίο είναι εκτεθειμένο το σύνολο του τραπεζικού συστήματος, επέβαλε το σχηματισμό πρόσθετων προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις το 2009, με αποτέλεσμα οι ζημιές του Ομίλου μετά από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας να ανέλθουν σε €61,86 εκατ.

ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ

6.1 Συγχώνευση είναι η συνένωση δύο ή περισσότερων εταιρειών σε μία. Συμβαίνει όταν μια επιχείρηση αγοράζει μια άλλη και την απορροφά σε μια ενιαία επιχειρησιακή δομή, συνήθως διατηρώντας την αρχική εταιρική ταυτότητα της εξαγοράζουσας επιχείρησης.

Υπάρχουν τα εξής είδη συγχωνεύσεων:

- α) Οριζόντια συγχώνευση
- β) Κάθετη συγχώνευση, η οποία διακρίνεται σε:
 - Κάθετη συγχώνευση προς τα πίσω
 - Κάθετη συγχώνευση προς τα εμπρός
- γ) Ομόκεντρη συγχώνευση
- δ) Δραστική συγχώνευση

6.2 Λόγοι που επιβάλλουν τις συγχωνεύσεις

Υπάρχουν πολλοί λόγοι, για τους οποίους μια επιχείρηση επιθυμεί τη συγχώνευση. Οι λόγοι αυτοί, κατά τον Glueck, μπορούν να ομαδοποιηθούν στις παρακάτω δύο βασικές κατηγορίες, οι οποίες ονομάζονται κίνητρα του αγοραστή και κίνητρα του πωλητή.

6.3 Κίνητρα του αγοραστή

Τα κίνητρα του αγοραστή για συγχώνευση είναι τα εξής:

- α) Αύξηση της αξίας της μετοχής της επιχείρησης
- β) Αύξηση του ρυθμού ανάπτυξης της επιχείρησης
- γ) Πραγματοποίηση μιας καλής επένδυσης

Μια επιχείρηση μπορεί να κάνει καλύτερη χρήση των κεφαλαίων της με την εξαγορά μιας άλλης επιχείρησης, αντί να επενδύσει τα ίδια κεφάλαια της για εσωτερική ανάπτυξη.

δ) Βελτίωση της σταθερότητας των πωλήσεων και των κερδών μιας επιχείρησης. Αυτό μπορεί να γίνει με την απόκτηση επιχειρήσεων, των οποίων οι πωλήσεις και τα κέρδη συμπληρώνουν τις αυξομειώσεις στις πωλήσεις και στα κέρδη της επιχείρησης αντίστοιχα.

ε) Ισορροπία ή συμπλήρωση της γραμμής προϊόντος

στ) Διαφοροποίηση της γραμμής προϊόντος όταν τα υπάρχοντα προϊόντα έχουν φτάσει στο τελευταίο στάδιο του κύκλου ζωής τους.

ζ) Μείωση του ανταγωνισμού με την εξαγορά ενός ή περισσότερων ανταγωνιστών (Στην περίπτωση αυτή, πιθανών να δημιουργηθούν μονοπωλιακές ή ολιγοπωλιακές δυνάμεις).

Απόκτηση ενός αναγκαίου πόρου σε σύντομο χρόνο, π.χ. υψηλή ποιότητα τεχνολογίας ή υψηλής βαθμός νεωτεριστικής διοίκησης.

Αύξηση της αποδοτικότητας και της δυνατότητας πραγματοποίησης κερδών, ειδικά όταν με τη συγχώνευση δύο επιχειρήσεων, εμφανίζονται τα αποτελέσματα της συνεργίας.

Συνεργία έχουμε, ως αποτελέσματα μιας συγχώνευσης, όταν η νέα δημιουργηθείσα επιχείρηση μπορεί να λειτουργήσει περισσότερο αποδοτικά (π.χ. με μικρότερο κόστος) ή και περισσότερο αποτελεσματικά (π.χ. με την καλύτερη κατανομή και με αποτελεσματικότερο συνδυασμό των πόρων των συγχωνευθέντων επιχειρήσεων, δεδομένων των περιορισμών του περιβάλλοντος).

Συνεργία, στην περίπτωση συγχωνεύσεων, μπορεί να προκύψει από την πραγματοποίηση οικονομιών κλίμακας στην παραγωγή, λόγω αποτελεσματικότερου συνδυασμού των παραγωγικών εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού.

Επίσης, οικονομίες κλίμακας μπορεί να προκύψουν από τον καλύτερο συνδυασμό:

- Των πόρων των υπηρεσιών του marketing.
- Της τεχνολογίας (τεχνογνωσία και μεταφορά έρευνα και ανάπτυξη),
- Των χρηματοοικονομικών πόρων (επιπρόσθετο και φθηνότερο κεφάλαιο),
- Των ανθρώπινων πόρων (οικονομίες προσωπικού και αύξηση παραγωγικότητας).

6.4 Κίνητρα του πωλητή

Τα κίνητρα του πωλητή για συγχώνευση είναι:

- α) Αύξηση της αξίας των μετοχών των ιδιοκτητών, καθώς και αύξηση των επενδύσεων στην επιχείρηση.
- β) αύξηση του ρυθμού ανάπτυξης της επιχείρησης με τη χρήση περισσότερων πόρων.
- γ) Απόκτηση πόρων για την σταθεροποίηση των λειτουργιών και τη βελτίωση της απόδοτικότητας.
- δ) Φορολογικοί λόγοι. Π.χ. εάν μια επιχείρηση ανήκει σε μια οικογένεια ή ένα άτομο, η συγχώνευση μπορεί να διευκολύνει την επιχείρηση ή το άτομο στο χειρισμό των προβλημάτων που ανακύπτουν από τη φορολογία των περιουσιακών στοιχείων.
- ε) Διαφοροποίηση της οικογενειακής ιδιοκτησίας σε νέες δραστηριότητες.
- στ) Διευκόλυνση στο χειρισμό των προβλημάτων που αφορούν την ανώτατη διοίκηση, όπως π.χ. το πρόβλημα της διαδοχής της διοίκησης, όταν η επιχείρηση ανήκει σε ένα άτομο (επιχειρηματία), ή το πρόβλημα διαφωνίας μεταξύ των ανώτατων διευθυντικών στελεχών.

6.5 Κατευθύνσεις – οδηγίες για επιτυχή συγχώνευση

Για να πραγματοποιηθεί με επιτυχία μια συγχώνευση, πρέπει να γίνει ένας καλός σχεδιασμός.

Διάφοροι συγγραφείς έχουν περιγράψει διάφορες προσεγγίσεις για έναν αποτελεσματικό συνδυασμό συγχωνεύσεων.

Μια από τις πιο χρήσιμες περιλήψεις της βιβλιογραφίας, σχετικά με το θέμα αυτό, είναι του Willard Rockwell, ο οποίος ήταν αντιπρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της αμερικανικής εταιρίας Rockwell international Corporation και έχει προσωπικά εμπλακεί σε ένα σημαντικό αριθμό συγχωνεύσεων επιχειρήσεων.

Ο Willard Rockwell, λοιπόν, δίνει δέκα βασικές οδηγίες-κατευθύνσεις στην αγορά-στρια επιχείρηση προκειμένου να ολοκληρώσει με επιτυχία μια συγχώνευση. Οι τέσσερις πρώτες από αυτές είναι κρίσιμες και ισχύουν για όλα τα είδη συγχωνεύσεων.

Εάν οποιαδήποτε από αυτές τις οδηγίες παραβιαστεί, τότε οι πιθανότητες για επιτυχή συγχώνευση είναι πολύ μικρές.

Οι δέκα οδηγίες του Rockwell είναι οι εξής:

α) Σαφής προσδιορισμός των στόχων της συγχώνευσης και ιδιαίτερα των στόχων των κερδών.

β) Ουσιώδης καθορισμός των κερδών για τους μετόχους και των δύο επιχειρήσεων

γ) Βεβαιότητα ότι τα επιτελικά στελέχη της αγοραζόμενης επιχείρησης είναι – ή τουλάχιστον μπορούν να γίνουν – ικανά στη νέα κατάσταση

δ) Βεβαιότητα ότι οι πόροι της αγοράστριας επιχείρησης ταιριάζουν ή μπορούν να συνδυαστούν με τους πόρους της πωλούμενης επιχείρησης.

Στην περίπτωση αυτή, μπορεί να εμφανιστούν τα θετικά αποτελέσματα της συνεργασίας.

ε) Εμπλοκή των ανωτάτων επιτελών, τόσο της αγοράστριας όσο και της πωλούμενης επιχείρησης, σε ολόκληρο το πρόγραμμα (σχέδιο) της συγχώνευσης

στ) Σαφής προσδιορισμός του αντικειμένου δραστηριότητας της αγοράστριας επιχείρησης

ζ) Καθορισμός των δυνάμεων και των αδυναμιών, καθώς και άλλων βασικών παραγόντων οι οποίοι συμβάλλουν στην αποδοτικότητα και των δύο επιχειρήσεων, της αγοράστριας και της πωλούμενης.

η) Δημιουργία κλίματος αμοιβαίας εμπιστοσύνης, με την πρόβλεψη των προβλημάτων που πιθανόν θα προκύψουν από τη συγχώνευση και συζήτησή τους από νωρίς με την πωλούμενη εταιρία.

θ) Αποφυγή αδέξιων προτάσεων και απερίσκεπτων ενεργειών, οι οποίες πιθανόν να θέσουν σε κίνδυνο τη συγχώνευση.

ι) Διατήρηση, και εάν είναι δυνατόν, βελτίωση της θέσης της διοικητικής ομάδας της αγοραζόμενης επιχείρησης

Κατά την αφομοίωση της νέας αγοραζόμενης επιχείρησης, πρέπει να ασκηθεί έλεγχος στην επιχείρηση αυτή.

Από τους παραπάνω κανόνες τονίζεται η σπουδαιότητα του ανθρώπινου παράγοντα στη διάρθρωση του σχεδίου για την αφομοίωση μιας νέας αγοραζόμενης επιχείρησης.

6.6 Εξαγορές και συγχωνεύσεις ελληνικών τραπεζών

Στην Ελλάδα, τα τελευταία 15 χρόνια, βλέπουμε όλο και πιο έντονα αυτό που από την φύση τους οι τράπεζες ανέκαθεν επεδίωκαν, δηλαδή τη μεγέθυνση τους μέσω συγκριτικών τους πλεονεκτημάτων.

Στις αρχές της δεκαετίας του 90 στο τραπεζικό σύστημα, ελάχιστοι φωτισμένοι και πραγματικοί τραπεζίτες, ήταν εκείνοι που μπορούσαν πραγματικά να προβλέψουν την «κοσμογονία» που θα ακολουθούσε στον κλάδο. Μέχρι τα μέσα λοιπόν της δεκαετίας του 90, παρατηρούμε την κυριαρχία του κράτους στο τραπεζικό τομέα σε ποσοστό περίπου 60%, με αποτέλεσμα οι τράπεζες να λειτουργούν με υψηλά λειτουργικά κόστη και μικρές κερδοφορίες. Ακολούθως οδηγηθήκαμε στην είσοδο νέων τραπεζών ιδιωτικής πρωτοβουλίας, υποβοηθούμενες κυρίως από την απελευθέρωση του τραπεζικού συστήματος, ενόψει της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και σε εξαγορές κρατικών τραπεζών από ιδιώτες επενδυτές, φθάνοντας έτσι στο τέλος της δεκαετίας του 90 που ολοκληρώθηκε η πρώτη φάση συγκέντρωσης, που αφορούσε κυρίως σε ιδιωτικοποιήσεις κρατικών Τραπεζών.

Οι σημαντικότεροι λόγοι που γίνονται οι εξαγορές και οι συγχωνεύσεις είναι οι εξής:

1. Η μεγιστοποίηση της απόδοσης (κέρδος) για τον μέτοχο
2. Δυνατότητα δημιουργίας μεγαλύτερων ομίλων
3. Ανάπτυξη οικονομιών κλίμακας
4. Έλεγχος μεγαλύτερου μεριδίου αγοράς σε Ελλάδα και εξωτερικό
5. Επιτυγχάνεται πιο γρήγορη ανάπτυξη από την οργανική
6. Βελτίωση ποιότητας προϊόντων και παροχής υψηλών υπηρεσιών
7. Απόκτηση κεφαλαιακής επάρκειας

6.7 Συνέπειες στην ελληνική οικονομία

Πρέπει να διαχωρίσουμε τις συγχωνεύσεις και εξαγορές που συντελέστηκαν μέχρι σήμερα και σε αυτές που λογικά θα ακολουθήσουν.

Μέχρι σήμερα η πλειονότητα των περιπτώσεων αυτών, είχαν θετικό πρόσημο για την Ελληνική οικονομία, αφού οι ιδιωτικοποιήσεις των τραπεζών, έφεραν υψηλά έσοδα στα ταμεία του Δημοσίου. Δημιουργήθηκαν πάρα πολλές νέες θέσεις εργασίας με την συνεχή ανάπτυξη και το άνοιγμα νέων καταστημάτων. Ο πολίτης – καταναλωτής γνώρισε νέα προϊόντα, απέκτησε δυνατότητες επιλογών με χαμηλότερα επιτόκια και προμήθειες, απολαμβάνοντας υψηλότερα standards εξυπηρέτησης. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις απέκτησαν ευκολότερη πρόσβαση σε χρηματοδοτικά προϊόντα με χαμηλή τιμολόγηση. Ειδικά για τις Μ.Μ.Ε., που συμβάλλουν στην αύξηση της απασχόλη-

σης και συνδράμουν στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας αυξάνοντας το εθνικό προϊόν και ενισχύοντας την κοινωνική συνοχή κάθε υγιούς κράτους και οικονομίας.

ΞΕΚΙΝΩΝΤΑΣ Ο 2^{ος} ΓΥΡΟΣ ΕΞΑΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΝ

Υπάρχουν δύο προσεγγίσεις:

Η αρνητική, καθώς δεν θα υπάρχει πλέον ανάγκη για οργανική ανάπτυξη και πολλά καταστήματα θα κλείσουν με μεγάλο ποσοστό του προσωπικού να εξαναγκασθεί σε αναζήτηση νέας εργασίας, αφού ως γνωστόν το κόστος του προσωπικού είναι και το μεγαλύτερο λειτουργικό έξοδο για τις τράπεζες.

Ενδέχεται να δημιουργηθούν τραπεζικά μονοπώλια (εάν μείνουν όπως υποστηρίζουν κάποιοι 2-3 τράπεζες), επιφέροντας έτσι αύξηση στο κόστος των δανειακών κεφαλαίων κυρίως για τις Μ.Μ.Ε. και τους ιδιώτες.

Επίσης, δεν ξέρουμε τι θα συμβεί στους κλάδους που οι υπό συγχώνευση τράπεζες θα διαθέτουν σημαντικά υψηλή διείσδυση, καθώς θα θελήσουν να μειώσουν την έκθεσή τους στον επιχειρηματικό κίνδυνο.

Σε αντιστάθμιση των ανωτέρω βέβαια, η θετική προσέγγιση έγκειται στα εξής:

Καταρχήν ισχυρά Ελληνικά τραπεζικά σχήματα θα προσελκύσουν νέες επενδύσεις και θα διασφαλίσουν τη δίκαιη και ισομερή κατανομή των πιστώσεων στους διάφορους τομείς της οικονομίας .

Με την διοχέτευση της κατάλληλης ρευστότητας στην αγορά θα συντηρηθούν υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης στην Ελληνική οικονομία, ενώ με την διατήρηση της ελληνικότητας των τραπεζών στη μετοχική τους βάση, θα αποφευχθεί η διαφυγή κεφαλαίων στο εξωτερικό.

Η δημιουργία 1 ή 2 μεγάλων τραπεζικών ομίλων (γιγάντων για την Ελλάδα) με κεφαλαιοποίηση άνω των 40 δις., αυτόματα θα σήμαινε δημιουργία «εθνικών πρωταθλητών» που θα δώσουν σημαντική βοήθεια στη βελτίωση του οικονομικού και πολιτικού κλίματος.

Τέλος, ως απάντηση στο μεγαλύτερο διαφαινόμενο πρόβλημα της μείωσης των θέσεων εργασίας, θεωρείται ότι πρέπει να υπάρξει νομοθετική μέριμνα για το πλεονάζον προσωπικό, ώστε να γίνει η ομαλή μετάβαση του σε παράλληλους χρηματοοικονομικούς κλάδους, όπου θα μπορέσουν να εκμεταλλευτούν την τραπεζική τους εμπειρία.

Οι λόγοι για τους οποίους καθυστερεί να ξεκινήσει ο 2^{ος} γύρος εξαγορών και συγχωνεύσεων είναι οι εξής:

1. Δεν γνωρίζουν απόλυτα κατά πόσο είναι εξασφαλισμένη η δυνατότητα μεγιστοποίησης του δυνητικού οφέλους κυρίως για τον μέτοχο
2. Λόγω κοινωνικών και εργασιακών προβλημάτων
3. Η επίλυση του ασφαλιστικού
4. Δυσκολία εκτίμησης των ενδεχομένως κρυφών επισφαλειών
5. Αποτυχημένες απόπειρες εξαγορών και συγχωνεύσεων κατά το πρόσφατο παρελθόν
6. Διαφορετικές κουλτούρες διοικήσεων
7. Φόβος απώλειας του top management
8. Επίσης τα τελευταία χρόνια, δόθηκε βαρύτητα στην ανάπτυξη τους εκτός συνόρων. Αυτό προϋπέθετε χρήση υψηλών κεφαλαίων, περνώντας έτσι οι διεργασίες για τις εντός συνόρων συγχωνεύσεις σε δεύτερη μοίρα.

Λίγο ως πολύ όμως, περισσότερα από τα προβλήματα που αναφέραμε θα αρχίσουν να επιλύονται και έτσι ενώ στην προηγούμενη δεκαετία είδαμε εξαγορές που είχαν να κάνουν κυρίως με μία καλή τράπεζα που εξαγόραζε μία μέτρια ή προβληματική, τώρα θα δούμε μία καλή τράπεζα να ενώνεται με μία άλλη καλή τράπεζα, να δημιουργήσουν ένα μεγαλύτερο πιο ανταγωνιστικό όμιλο.

Θα πρέπει λοιπόν να μάθουμε όλοι, να ζούμε με τις εξαγορές και τις συγχωνεύσεις, ακολουθώντας την εξέλιξη της παγκόσμιας οικονομίας και αντιμετωπίζοντας την παγκοσμιοποίηση ως μια πρόκληση για επιτυχίες σε νέες αγορές.

6.8 Το μέλλον των μικρών και των μεσαίων τραπεζών

Οι περισσότερες από αυτές τις τράπεζες σήμερα αντέχουν, αλλά εάν προχωρήσουν σε συγχωνεύσεις και εξαγορές μεταξύ των μεγάλων, τότε ο ανταγωνισμός θα γίνει πιο αδυσώπητος, τα spread θα συμπιεσθούν περαιτέρω και η μείωση της κερδοφορίας θα πιέζει τις διοικήσεις τους για πώληση τους. Τι θα μπορέσει όμως να προσθέσει μία μικρή τράπεζα, σε μία μεγάλη που μπορεί να έχει προκύψει από συγχώνευση μεταξύ των 4 τραπεζών ΕΤΕ-ΑΛΦΑ-EUROBANK-ΠΕΙΡΑΙΩΣ; Μάλλον ελάχιστα.

Άρα οι μικρές τράπεζες που θα επιλέξουν αυτόνομη πορεία και στο μέλλον ενδέχεται να μην είναι ελκυστικές, θα πρέπει με όραμα να πραγματώσουν τις επόμενες κινήσεις τους, ώστε με αποτελεσματικότητα να προσελκύσουν νέους επενδυτές, να αποκτή-

σουν επαρκή κεφάλαια για την ανάπτυξή τους, να είναι ευέλικτες, ανταγωνιστικές, επανδρωμένες με εκπαιδευμένο προσωπικό που θα βλέπει προοπτικά την εξέλιξη του μέσα από τη «δική του» τράπεζα, και οι οποίες θα βρουν και θα καλύψουν market niche που θα τους αποφέρουν ικανοποιητικές διαχρονικά κερδοφορίες, επιτυγχάνοντας να εξελίξουν τα προϊόντα τους, τολμώντας αλλαγές και καθιερώνοντας μικρές καινοτομίες από τα προϊόντα τους μέχρι το service και την ικανοποίηση του πελάτη. Βέβαια, μία άλλη επιλογή για τις μικρές και μεσαίες τράπεζες, είναι και οι μεταξύ τους συγχωνεύσεις, αλλά ίσως είναι καλύτερα πρωτίστως, να αναμένουμε τις εξελίξεις μεταξύ των μεγάλων τραπεζών που θα καθορίσουν μετέπειτα και τις γενικότερες συνθήκες στο κλάδο.

6.9 Ο ρόλος των τραπεζών

Δεν θα πρέπει όμως οι τράπεζες όσο και αν συγχωνευτούν, εξαγοράσουν ή εξαγοραστούν, όσο και αν γιγαντωθούν μερικές εξ αυτών για τα ελληνικά δεδομένα, να ξεχνούν ποιος είναι ο ουσιαστικός ρόλος τους μέσα στην ελληνική κοινωνία και οικονομία.

Στην σύγχρονη τραπεζική, λοιπόν, πιστεύω ότι ο ρόλος τους είναι:

- 1) Εξασφάλιση ρευστότητας στο σύστημα και περαιτέρω αύξηση του βαθμού πρόσβασης των μικρών επιχειρήσεων σε πηγές χρηματοδότησης.
- 2) Τιμολόγηση των υπηρεσιών τους «τίμια» όχι μόνο προς όφελος τους αλλά και προς όφελος των καταναλωτών και των επιχειρήσεων
- 3) Στήριξη σωστών επενδύσεων, χρηματοδότηση νέων πηγών καινοτομίας και δημιουργικότητας, καθώς και ανάπτυξη νέων μορφών επιχειρηματικής δραστηριότητας. Να επηρεάζουν θετικά, δίκαια και καθοριστικά την κατανομή και το κόστος των κεφαλαίων και των πιστώσεων ανάμεσα σε διάφορους τομείς της οικονομίας (Μεταποίηση – Υπηρεσίες – Ιδιώτες – Δημόσιο κ.λ.π.), ασκώντας πραγματικά οικονομική πολιτική.
- 4) Τέλος θα πρέπει να παράγουν συστήματα και προγράμματα εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, ευαισθησίας και προσφοράς στην ελληνική κοινωνία. Όλα αυτά είναι αναγκαία να γίνονται και να φαίνονται σε μια κοινωνία δικαίου, που από πολλές πλευρές ακούγονται κατηγορίες για το ρόλο των τραπεζών και τις μεγάλες ίσως και προκλητικές κατά πολλούς – κερδοφορίες τα τελευταία χρόνια. Κερδοφορίες που εξηγούνται όμως λογικά, εάν αντιληφθούμε ότι το τραπεζικό σύστημα είναι ο βασικός κρίκος

στην οικονομική αλυσίδα, που δέχεται όμως όχι μόνο τις θετικές εξελίξεις στο χώρο της οικονομίας αλλά και τις αρνητικές.

Έτσι σε περιόδους (όπως την τελευταία 10ετία) οικονομικής ευμάρειας απολαμβάνει υψηλά κέρδη, ενώ σε μία αντίθετη περίπτωση τριγμών στην παγκόσμια οικονομία, θα γνωρίσει σημαντική ύφεση. Σε κάθε περίπτωση όμως οι τράπεζες είναι ένας διαμεσο-λαβητικός κλάδος της οικονομίας, που είναι γεγονός ότι ευνοείται τα τελευταία χρόνια από το καλό κλίμα στις παγκόσμιες οικονομίες.

6.10 Φιλική συγχώνευση Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος προς την Alpha Bank

Η πρόταση συγχώνευσης της Εθνικής Τράπεζας είχε υποβληθεί στις 18-01-11 προς την ALPHA BANK. Η πρόταση έγινε σε μια κρίσιμη περίοδο για τη χώρα μας, η οποία αντιμετωπίζει τη γνωστή κρίση χρέους, κρίση που επιδεινώνεται από την νέο-φιλελεύθερη και αναποτελεσματική πολιτική που επιβάλλουν οι δανειστές μας και οι κυβερνήσεις τους.

Οι όποιες επιχειρηματικές κινήσεις κρίνονται από την συμβολή τους στην ανάπτυξη της χώρας, στην καταπολέμηση της ανεργίας και στην προστασία των ελληνικών νοικοκυριών και ανάπτυξη των ελληνικών επιχειρήσεων. Γι' αυτό τέτοιου είδους εγχειρήματα θα πρέπει να σχεδιάζονται και να εφαρμόζονται με όρους που να εγγυώνται τη μακροπρόθεσμη θετική συμβολή στο στόχο της ανάπτυξης, στην προστασία της απασχόλησης των εργαζομένων και στη διασφάλιση δίκαιης ανταλλακτικής σχέσης των μετόχων.

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος επιβεβαιώνει ότι, στις 18-01-2011, υπέβαλε στην Alpha Bank πρόταση σχετικά με την συγχώνευση των δύο τραπεζών, ύστερα από έγκριση που ελήφθη στο πλαίσιο κοινής συνεδρίασης της Επιτροπής Στρατηγικής, των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού της Συμβουλίου και του εκπροσώπου του Ελληνικού Δημοσίου.

Στις 3 Φεβρουαρίου 2011, η Εθνική και η Alpha Bank υπέγραψαν μια συμφωνία εμπιστευτικότητας, αποκλειστικών διαπραγματεύσεων και αποχής από την λήψη εναλλακτικών μέτρων και τα αντίστοιχα στελέχη διοίκησης εισήλθαν σε συζητήσεις με τους όρους της ανωτέρω πρότασης. Η Εθνική είναι πεπεισμένη ως προς τα οικονομικά και στρατηγικά οφέλη της πρότασης και προσδοκά ότι το Διοικητικό συμβούλιο της Alpha θα περιβάλλει την ανωτέρω πρόταση με την δέουσα προσοχή.

Σύμφωνα με την πρόταση, οι μέτοχοι της Alpha θα περιβάλλει την ανωτέρω πρόταση με την δέουσα προσοχή.

Σύμφωνα με την πρόταση, οι μέτοχοι της Alpha θα λάβουν 8 νέες μετοχές της Εθνικής για κάθε 11 υφιστάμενες μετοχές της Alpha, ήτοι σχέση ανταλλαγής 0,727 με τοχές της Εθνικής για κάθε μια μετοχή της Alpha. Η ανωτέρω σχέση ανταλλαγής εμπεριέχει υπερτίμημα ύψους 23,4% επί της τιμής κλεισίματος της Alpha κατά την 17 Ιανουαρίου του 2011, την προηγούμενη δηλαδή της υποβολής της πρότασής μας, υπερτίμημα ύψους 18,5% επί της σχέσης ανταλλαγής Alpha\Εθνική κατά την 17 Φεβρουαρίου 2011, την τελευταία ημέρα διαπραγμάτευσης πριν από την ημερομηνία διαπραγμάτευσης της παρούσας ανακοίνωσης και υπερτίμημα ύψους 23,7% ως προς τη μέση σχέση ανταλλαγής των τελευταίων 12 μηνών προς της 17^{ης} Ιανουαρίου 2011. Η πρόταση δίνει τη δυνατότητα στους μετόχους της Alpha και της Εθνικής να επωφεληθούν από τη σημαντική αξία, η οποία κατά την εκτίμηση της Εθνικής, θα προκύψει κατά την υλοποίηση της προτεινόμενης συγχώνευσης.

Σύμφωνα με την ανωτέρω σχέση ανταλλαγής, η σχετική συμμετοχή των μετόχων της Εθνικής και της Alpha στην ενωμένη οντότητα θα είναι περίπου 71% και 29% αντίστοιχα, ενώ οι άμεσες συμμετοχές του Ελληνικού Δημοσίου και των ανωτέρω φορέων κοινωνικής ασφάλισης θα διαμορφωθούν σε 0,9% και 12% αντίστοιχα. Η προτεινόμενη συγχώνευση θα αποτελέσει ένα πολύ σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση της συγκέντρωσης και ενίσχυσης του τραπεζικού συστήματος λαμβάνοντας υπόψη τις προκλήσεις της παρούσας συγκυρίας. Η προτεινόμενη συγχώνευση θα οδηγήσει στη δημιουργία της μεγαλύτερης και κεφαλαιακά ισχυρότερης τράπεζας στην Ελλάδα με ισχυρή ρευστότητα, καθώς και μια τράπεζα με ηγετική θέση στη περιοχή της Ν.Α. Ευρώπης με διεθνή αναγνωσιμότητα. Θα δημιουργήσει επίσης σημαντική αξία για τους μετόχους των δύο τραπεζών καθώς επίσης πολλαπλά οφέλη για τις Ελληνικές επιχειρήσεις και νοικοκυριά καθώς και για την Ελληνική οικονομία γενικότερα. Η οριστικοποίηση της συναλλαγής εξαρτάται από την επιτυχή πλήρωση σειράς προϋποθέσεων, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται η διενέργεια των απαραίτητων νομικών και οικονομικών ελέγχων, η τελική έγκριση από τα Διοικητικά Συμβούλια και των δύο τραπεζών καθώς και η περιγραφή σύμβασης πλαισίου για την συγχώνευση και από τα δύο μέρη. Η ολοκλήρωση της συγχώνευσης αποτελεί τελεί υπό την αίρεση της λήψης των απαιτούμενων εγκρίσεων από τα αρμόδια εταιρικά όργανα των δύο τραπεζών και τις ρυθμιστικές αρχές, καθώς και την πλήρωση προϋποθέσεων που είναι συνήθεις για παρόμοιες συναλλαγές.

Η προτεινόμενη συγχώνευση δημιουργήσει τη μεγαλύτερη τράπεζα στην Ελλάδα, η οποία πιστεύουμε ότι θα είναι σε θέση να διαδραματίσει κομβικό ρόλο στην προσπάθεια ανασυγκρότησης της Ελληνικής οικονομίας. Η συγχώνευση αναμένεται να δημιουργήσει σημαντική αξία για τους μετόχους των δύο τραπεζών και να αποδώσει πολλαπλά οφέλη για το σύνολο της Ελληνικής οικονομίας.

6.11 Στρατηγικά πλεονεκτήματα της συγχώνευσης

6.11.1 Η μεγαλύτερα τράπεζα στην Ελλάδα: Ο συνδυασμός των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και η συμπληρωματικότητα των δύο τραπεζών, θα καταστήσει την εννοια τράπεζα το κορυφαίο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στη χώρα, επιτρέποντας στον ενοποιημένο όμιλο να αντιμετωπίσει από θέση ισχύος τη σημερινή συγκυρία.

6.11.2 Ηγετική θέση στη ΝΑ Ευρώπη: Η συνένωση των δραστηριοτήτων που ανέπτυξαν την τελευταία δεκαετία οι δύο τράπεζες στη ΝΑ Ευρώπη, αναμένεται να δημιουργήσει έναν από τους κορυφαίους χρηματοπιστωτικούς ομίλους στην περιοχή, με διαφοροποίηση πηγών κερδοφορίας που θα του επιτρέψουν να είναι λιγότερο ευάλωτος στις επιπτώσεις της κρίσης αξιοποιώντας τις αναπτυξιακές προοπτικές και την ήδη διαφαινόμενη ανάκαμψη της περιοχής.

6.11.3 Ισχυρή κεφαλαιακή βάση: Επωφελούμενη από τον ισχυρότερο ισολογισμό στην Ελλάδα, η ενιαία τράπεζα εκτιμάται ότι -μετά και την ολοκλήρωση του τελευταίου σταδίου του προγράμματος κεφαλαιακής ενίσχυσης της Εθνικής που ανακοινώθηκε το Σεπτέμβριο του 2010- θα έχει *pro forma* δείκτη κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων ύψους 10,7% στο τέλος του τρίτου τριμήνου του 2010, επίπεδο που κατατάσσει το ενιαίο σχήμα μεταξύ των κορυφαίων ευρωπαϊκών τραπεζών με την ισχυρότερη κεφαλαιακή επάρκεια. Επίσης, ο νέος όμιλος θα έχει την υψηλότερη κεφαλαιακή επάρκεια και την καλύτερη ποιότητα κεφαλαίων μεταξύ των μεγαλύτερων τραπεζών στην Ελλάδα, γεγονός που θα του επιτρέψει να ανταποκριθεί στις αυξανόμενες κεφαλαιακές απαιτήσεις του νέου εποπτικού πλαισίου νωρίτερα από πολλές Ευρωπαϊκές τράπεζες, ενισχύοντας τη δυνατότητα απορρόφησης συστημικών κινδύνων.

6.11.4 Βελτίωση της ρευστότητας: Ο συνδυασμός των ισχυρών καταθετικών βάσεων των δύο τραπεζών θα διαμορφώσει τη σχέση δανείων προς καταθέσεις της ενιαίας τράπεζας σε 109%, στο τέλος του τρίτου τριμήνου του 2010, μία από τις καλύτερες στην Ευρώπη. Με δεδομένη την ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια και την υψηλή ρευστότητα του, το νέο σχήμα θα έχει καλύτερη πρόσβαση στις διεθνείς αγορές χρήματος, πράγμα που θα του επιτρέψει την ταχύτερη απεμπλοκή από την χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

6.11.5 Διεθνής αναγνωρισιμότητα: Ο ενιαίος όμιλος θα έχει σύνολο ενεργητικού που θα προσεγγίσει 200€ δις, μέγεθος που τον κατατάσσει στην 27^η θέση μεταξύ των Ευρωπαϊκών τραπεζών και την 28^η θέση από πλευράς κεφαλαιοποίησης. Η Εθνική πιστεύει ότι, μετά την αναμενόμενη αναγνώριση από τις αγορές κεφαλαίων της πρόσθετης αξίας που αντιπροσωπεύουν οι συνέργειες του εγχειρήματος, η ενιαία τράπεζα θα κατατάσσεται μεταξύ των 25 μεγαλύτερων τραπεζών στην Ευρώπη.

6.11.6 Ευρύτερα οφέλη: Η ελληνική οικονομία και οι καταναλωτές θα επωφεληθούν από τις νέες δυνατότητες χρηματοδότησης των ελληνικών επιχειρήσεων και νοικοκυριών, τη βελτίωση της εξυπηρέτησης και την αυξημένη αποτελεσματικότητα της ενιαίας τράπεζας.

Η προτεινόμενη συγχώνευση αποτελεί σημαντικό βήμα προς την αναδιάταξη του χρηματοπιστωτικού τομέα στην κατεύθυνση της ενίσχυσης του ελληνικού τραπεζικού συστήματος και κατά συνέπεια αναμένεται να έχει την υποστήριξη των εποπτικών αρχών, των διεθνών οργανισμών και της ευρύτερης επενδυτικής κοινότητας

6.12 Δημιουργία αξίας

Εκτιμούμε ότι η συγχώνευση θα επιτρέψει την επίτευξη συνεργειών της τάξης των €500-700 εκατ. Ετησίως, σε πλήρη ανάπτυξη, που θα προκύψουν από:

1. Σημαντικές οικονομίες κλίμακας στις υποστηρικτικές υποδομές και τις απαιτούμενες επενδύσεις
2. Τη βελτιστοποίηση των διεθνών δραστηριοτήτων
3. Τη μείωση των γενικών και διοικητικών δαπανών τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό

4. Τον εξορθολογισμό του κόστους άντλησης κεφαλαίων καθώς και την ενίσχυση των εσόδων από την ευθυγράμμιση των βέλτιστων πρακτικών των δύο τραπεζών. Η Εθνική εκτιμά ότι με την προτεινόμενη συγχώνευση αναμένεται να αυξηθούν τόσο τα κέρδη ανά μετοχή όσο και η αξία των δύο τραπεζών από τον πρώτο κιάλας χρόνο μετά την ολοκλήρωσή της.

Προσδοκούμε ότι το μεγαλύτερο μέρος των συνεργειών θα προκύψει από τις διεθνείς δραστηριότητες των δύο τραπεζών, την περιστολή των γενικών και διοικητικών δαπανών και την εκλογίκευση του κόστους άντλησης κεφαλαίων.

Επομένως, ο ενιαίος όμιλος αναμένεται ότι θα έχει σημαντική ευελιξία στη διαχείριση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της συγχώνευσης, ώστε να έχει τη δυνατότητα να ελαχιστοποιήσει τυχόν κοινωνικό αντίκτυπο που θα έχει η διαδικασία ενοποίησης ενόψει της παρούσας συγκυρίας.

6.13 Προτεινόμενοι όροι της συγχώνευσης

Σύμφωνα με την πρόταση της Εθνικής Τράπεζας, οι μέτοχοι της Alpha, θα λάβουν 8 νέες μετοχές της Εθνικής για κάθε 11 υφιστάμενες μετοχές της Alpha, αναλογία που αντιστοιχεί σε σχέση ανταλλαγής 0,727 μετοχές της Εθνικής για κάθε μία μετοχή της Alpha. Η συνένωση θα λάβει χώρα με τη μορφή συγχώνευσης με απορρόφηση της Alpha από την Εθνική.

Η προτεινόμενη σχέση ανταλλαγής εμπεριέχει υπερτίμημα:

- 23,4% επί της τιμής κλεισίματος της Alpha και επί της σχέσης ανταλλαγής των μετοχών της Alpha\Εθνικής κατά την 17^η Ιανουαρίου 2011, την προηγούμενη δηλαδή της υποβολής της πρότασής μας, και
- 18,5% επί της σχέσης ανταλλαγής Alpha/Εθνικής κατά την 17 Φεβρουαρίου 2011, την τελευταία ημέρα διαπραγμάτευσης πριν από την ημερομηνία της παρούσας ανακοίνωσης, και
- 23,7% ως προς τη μέση σχέση ανταλλαγής Alpha\ Εθνικής των τελευταίων 12 μηνών προς την 17^η του Ιανουαρίου 2011
- 22,1% ως προς την μέση σχέση ανταλλαγής Alpha\Εθνικής των τελευταίων 12 μηνών προ του χθεσινού κλεισίματος.

Επίσης, συνεπάγεται σχέση συμμετοχής στην ενιαία τράπεζα 71% και 29% για τους μετόχους της Εθνικής και της Alpha, αντίστοιχα. Οι άμεσες συμμετοχές του Ελληνι-

κού Δημοσίου και των ευρύτερων φορέων κοινωνικής ασφάλισης θα διαμορφωθούν σε 0,9% και 12%, αντίστοιχα.

Η προτεινόμενη κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των ανωτάτων στελεχών των δύο τραπεζών προβλέπεται να είναι ισορροπημένη, αναγνωρίζοντας ότι η Alpha διαθέτει ικανή, δοκιμασμένη και υπεύθυνη διοικητική ομάδα, η οποία επί σειρά ετών πέτυχε να δημιουργήσει αξία στους μετόχους, τους εργαζόμενους και τους πελάτες της. Με βάση την αρχή αυτή, η πρόταση της Εθνικής για το διοικητικό σχήμα της νέας τράπεζας έχει ως εξής:

- Διοικητικό Συμβούλιο: Η πρόταση στη Γενική Συνέλευση των μετόχων θα είναι η κατανομή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου να αντανakλά τα σχετικά ποσοστά συμμετοχής των μετόχων των δύο τραπεζών στην ενιαία τράπεζα.
- Πρόεδρος Δ.Σ. (μη εκτελεστικός): Θα προταθεί από την Alpha
- Αντιπρόεδρος Δ.Σ. (μη εκτελεστικός): Θα προταθεί από την Εθνική
- Εκτελεστικά Μέλη Δ.Σ.: Συνολικά οκτώ θέσεις, συμπεριλαμβανομένου του Διευθύνοντος Συμβούλου, που θα μοιραστούν ισομερώς μεταξύ των ανωτάτων στελεχών της Alpha και της Εθνικής.
- Λοιπές διευθυντικές θέσεις: Κατανέμονται με αυστηρά αξιοκρατικά κριτήρια και με βάση την αρχή «το καταλληλότερο πρόσωπο για κάθε θέση».

Σύμφωνα με την πρόταση της Εθνικής, το εμπορικό σήμα της Alpha θα διατηρηθεί και θα χρησιμοποιηθεί ως το νέο σήμα της ενιαίας τράπεζας, η οποία θα συνεχίσει να λειτουργεί υπό την επωνυμία της Εθνικής.

Η επωνυμία της Alpha θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί επιλεκτικά για δραστηριότητες του ομίλου. Η Εθνική προτίθεται να λάβει τις απαραίτητες εγκρίσεις για την αποπληρωμή των Προνομιούχων Μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου της ενιαίας τράπεζας. Η Εθνική δεσμεύεται να ενημερώνει το επενδυτικό κοινό για κάθε σχετική εξέλιξη. Ωστόσο, δεν είναι σε θέση να παράσχει οποιαδήποτε διαβεβαίωση ότι η συναλλαγή θα υλοποιηθεί και επιφυλάσσεται να αναπροσαρμόσει κατά την απόλυτη διακριτική της ευχέρεια τους όρους της πρότασης της ή να προχωρήσει στην υλοποίηση της πρότασης χωρίς να έχουν πληρωθεί οι προϋποθέσεις που αναφέρονται ανωτέρω.

ΜΕΛΕΤΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΗΣ Ε.Τ.Ε. ΜΑΣ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ ΑΡΚΕΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ
ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ:

Γιατί η πρόταση:

Δεν περιλαμβάνει ένα κοινωνικό σχέδιο που να διασφαλίζει τους εργαζόμενους των δύο τραπεζών, τη στιγμή μάλιστα που η πρόταση της Ε.Τ.Ε. αναφέρει ότι θα επιτευχθούν οι συνέργειες των 550-700 εκατ. ετησίως. Άποψη η οποία μας δημιουργεί τεράστια ανησυχία για το μέλλον της απασχόλησης στις δύο τράπεζες.

Δεν αναφέρει πως θα προσφέρει υπερτίμημα 23,70% στους μετόχους της Alpha, όταν μάλιστα στην Ευρώπη αυτό ανέρχεται στο 9% το πολύ.

Δεν περιλαμβάνει ένα επιχειρηματικό σχέδιο που να περιγράφει τα οφέλη που αναμένονται από αυτή την κίνηση.

Περιέχει αναλυτικά τη σύνθεση του νέου Διοικητικού σχήματος ενώ δεν αναφέρει λέξη για την προστασία της απασχόλησης για τους εργαζόμενους των δύο τραπεζών.

Δεν διασφαλίζει το ποσοστό της συμμετοχής των Ασφαλιστικών Ταμείων, στο μετοχικό κεφάλαιο της νέας τράπεζας στο ποσοστό που κατέχουν σήμερα (17%).

6.14 Δημόσια πρόταση Πειραιώς για ΑΤΕ – ΤΤ

Ο Μιχάλης Σάλλας κατάφερε να ταραξεί τα νερά στον τραπεζικό χώρο προκαλώντας ντόμινο εξελίξεων με την επιστολή του στην κυβέρνηση και την πρόταση εξαγοράς της τράπεζας Πειραιώς για το 77% της ΑΤΕ και το 33% του ΤΤ.

Μετά από μήνες φημών για ενδεχόμενες συγχωνεύσεις ήταν αυτός που πήρε την πρωτοβουλία και ήταν εκείνος που με προσεκτικά βήματα σχεδίασε όλη την πρόταση και αιφνιδίασε την αγορά. Όχι όμως και την κυβέρνηση. Η επιστολή ήταν όπως επιβεβαιώθηκε σε κυβερνητικά χέρια. Η πρόταση εξετάζεται από την κυβέρνηση και αναμένονται εξελίξεις, δεδομένου ότι ο ίδιος ο υπουργός οικονομικών έχει δημοσίως ταχθεί υπέρ των συνεργασιών και ευρύτερων συγχωνεύσεων στο χρηματοπιστωτικό τομέα. Είναι πλέον σαφές ότι ο πρόεδρος της Τράπεζας Πειραιώς θέλει να δημιουργήσει την μεγαλύτερη τράπεζα στην Ελλάδα.

Όπως ανακοίνωσε σε συνέντευξη ο πρόεδρος της Τράπεζας Πειραιώς, Μιχάλης Σάλλας, ανταποκρινόμενη στην πρόσκληση της κυβέρνησης για αναδιάρθρωση του

τραπεζικού συστήματος, οι μέτοχοι της τράπεζας προσφέρουν 701 εκατ. ευρώ για την απόκτηση του 33% του ΤΤ και του 77,31% της ΑΤΕ.

Η πρόταση αφορά σε συναλλαγή σε μετρητά και όχι σε ανταλλαγή μετοχών και το τιμήμα προέκυψε από την αποτίμηση της καθαρής θέσης των δύο τραπεζών στις 31 Μαρτίου 2010. Το τίμημα που προσφέρθηκε ανέρχεται σε 0,53 ευρώ ανά μετοχή της ΑΤΕ και σε 3,50 ευρώ ανά μετοχή για τη ΤΤ.

Ο ίδιος αποκάλυψε πως η Τράπεζα Πειραιώς κατέθεσε την πρότασή της στον υπουργό Οικονομικών μετά από ενδελεχή μελέτη και με τη πεποίθηση ότι η σύμπραξη θα αποβεί σε όφελος των μετόχων των τριών ιδρυμάτων.

Η νέα τράπεζα, αν η πρόταση γίνει αποδεκτή, θα έχει ενεργητικό 105 δις. ευρώ, καταθέσεις 64 δις. ευρώ, χορηγήσεις μετά από αποσβέσεις 69 εκ. ευρώ. Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της νέας τράπεζας θα διαμορφωθεί στο 9% και ο δείκτης ρευστότητας στο 98%.

Σε ανακοίνωση που εξέδωσε το υπουργείο Οικονομικών σχετικά με την πρόταση της Τράπεζας Πειραιώς προς το Ελληνικό δημόσιο αναφέρονται τα εξής:

«Το Ελληνικό Δημόσιο έλαβε από τον Πρόεδρο της Τράπεζας Πειραιώς, Μιχάλη Σάλλα, επιστολή με πρόταση εξαγοράς από την Τράπεζα Πειραιώς των πακέτων μετοχών που κατέχει το Ελληνικό Δημόσιο στην Αγροτική Τράπεζα και το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο. Η πρόταση εξετάστηκε στο πλαίσιο των προβλεπόμενων θεσμοθετημένων διαδικασιών με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον και την βιώσιμη πορεία των συγκεκριμένων τραπεζών, στις οποίες συμμετέχει το Ελληνικό Δημόσιο, αλλά και του τραπεζικού συστήματος και της ελληνικής οικονομίας.

6.15 Η αντίδραση της κυβέρνησης

Με ικανοποίηση φαίνεται να υποδέχονται στην κυβέρνηση την πρόταση Σάλλα.

Άλλωστε εδώ και καιρό τόσο ο υπουργός Οικονομικών, Γ. Παπακωνσταντίνου όσο και άλλα κυβερνητικά στελέχη φωτογράφιζαν τις συγχωνεύσεις ως απαραίτητες. Εδώ όμως δεν μιλάμε για συγχώνευση ιδιωτικών τραπεζών αλλά για εξαγορά δύο κρατικών από μία ιδιωτική.

Κυβερνητικοί κύκλοι έλεγαν ότι η κυβέρνηση βλέπει την πρόταση θετικά αλλά δεν παύουν να υπάρχουν επιφυλάξεις. Όπως είπαν, η πρόταση θεωρείται καλή και είναι στο πλαίσιο της ισχυροποίησης του τραπεζικού συστήματος, ωστόσο, τονίζουν το

θέμα δεν είναι τόσο απλό. «Η φόρμουλα που θα βρεθεί θα πρέπει να εγγυάται απόλυτη διαφάνεια», τόνιζαν με έμφαση.

6.16 Τα «αγκάθια» της συγχώνευσης

Οι παράγοντες του τραπεζικού τομέα οι οποίοι ναι μεν θεώρησαν πολύ σημαντική αυτή την εξέλιξη, ωστόσο μίλησαν για τουλάχιστον δύο αγκάθια.

- 1) Τραπεζικοί κύκλοι εκφράζουν την απορία που θα βρεθούν τα 700 εκατ. που προσφέρει ως τίμημα η Τράπεζα Πειραιώς, και αυτό γιατί έτσι όπως έλεγαν «σε τέτοιους δύσκολους καιρούς, η ρευστότητα είναι πολύ μετρημένη».
- 2) Τραπεζικοί κύκλοι δήλωναν ότι για να γίνει πώληση κρατικής τράπεζας πρέπει να γίνει διαγωνισμός.

Σε αυτό στελέχη της Πειραιώς απαντούν με έμφαση ότι δεν υπάρχει καμία Αντίρρηση.

- 3) Ένα άλλο σημείο στο οποίο στέκεται η τραπεζική αγορά είναι η τιμή που
- 4) Προτείνει για την εξαγορά ανά μετοχή η Πειραιώς. Λένε ότι η τιμή των 3,5 ευρώ για το ΤΤ είναι καλή, ωστόσο θεωρείται πολύ χαμηλή η τιμή για την ΑΤΕ που είναι στα 0,53 λεπτά. Μιλούν μάλιστα για έκπτωση 50% στην τιμή της μετοχής.
- 5) Εδώ η Πειραιώς αντιτείνει ότι οι επισφάλειες είναι μεγάλες, η ΑΤΕ έχει αρκετά προβλήματα και κρυφούς σκελετούς κρυμένους καλά στην ντουλάπα...

Όλη η πρόταση Σάλλα

Ο πρόεδρος της Τράπεζας Πειραιώς πρότείνει την εξαγορά του 33% του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου και του 77% της Αγροτικής Τράπεζας, δηλαδή των ποσοστών που διατηρεί υπό τον έλεγχό του το κράτος. Όπως είπε ο κ. Σάλλας το τίμημα για την αγορά των ποσοστών θα ανέλθει στα 701 εκατομμύρια.

Μάλιστα όπως ανακοινώθηκε πιο αναλυτικά το τίμημα που προσφέρθηκε στο Ελληνικό Δημόσιο για την εξαγορά το ποσοστού που κατέχει στην Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος (ΑΤΕ)και στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Ελλάδος (Τ.Τ.) είναι σε μετρητά και ανέρχεται σε 0,53 ευρώ ανά μετοχή της ΑΤΕ και 3,5 ευρώ ανά μετοχή του Τ.Τ., αντιστοίχως.

Εξηγώντας την πρότασή του, ο κ. Σάλλας μίλησε για τη δημιουργία του μεγαλύτερου Τραπεζικού ομίλου-εφόσον συμφωνήσει η κυβέρνηση που θα ωφελήσει τους μετόχους των Τραπεζών, τους πελάτες τους, αλλά και το οικονομικό κλίμα «για να ξεφύγει από τη μίζερια».

Αναφορικά με το προσωπικό των τριών ιδρυμάτων, ο κ. Σάλλας σημείωσε πως είναι γνωστός ο «ιδιαίτερος σεβασμός της Τράπεζας Πειραιώς στη διαφύλαξη των θέσεων εργασίας και των εργασιακών δικαιωμάτων».

Ο κ. Σάλλας αναφέρθηκε ιδιαίτερα στον αναπτυξιακό ρόλο που θα επιδιώξει να διαδραματίσει η Τράπεζα Πειραιώς στην «πράσινη» ανάπτυξη και στον αγροτικό τομέα, καθώς επίσης και στη διεύρυνση των υπηρεσιών του ενιαίου σχήματος στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Αναφέρθηκε εξειδικευμένα και στις συμμετοχές της Αγροτικής Τράπεζας (Δωδώνη, Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης, ΣΕΚΑΠ) λέγοντας ότι στην πρόταση που έχει υποβάλλει, υπάρχει πρόβλεψη να παραχωρηθούν οι εταιρείες αυτές σε συνεταιριστικές οργανώσεις εφόσον το επιθυμούν και να φτιαχτούν μακροχρόνιες συμβάσεις εκμετάλλευσης με μοναδική υποχρέωση των συνεταιρισμών την άριστη διατήρηση των κτιρίων και του εξοπλισμού, προκειμένου να συνεχίσει η λειτουργία των εταιριών αυτών απρόσκοπτα στις τοπικές κοινωνίες.

«Το ελληνικό δημόσιο είναι ενημερωμένο από χθες για την επιστολή Σάλλα. Η πρόταση αυτή εξετάζεται και θα ακολουθηθούν οι θεσμοθετημένες διαδικασίες. Στόχος μας και κριτήριό μας είναι η διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος και η βιωσιμότητα των Τραπεζών», δήλωσε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος.

Το υπουργείο Οικονομικών σε ανακοίνωσή του αναφέρει πως η επιστολή – πρόταση του κ. Σάλλα που εστάλη στον κ. Παπακωνσταντίνου εξετάζεται από την Κυβέρνηση με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον και τη βιώσιμη πορεία της Αγροτικής Τράπεζας και του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου, αλλά και του τραπεζικού συστήματος και της ελληνικής οικονομίας συνολικά.

ΑΠΟΣΥΡΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΓΙΑ ΑΤΕ ΚΑΙ ΤΤ Η ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Απέσυρε την πρότασή της για την εξαγορά της Αγροτικής Τράπεζας και το Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου η Τράπεζα Πειραιώς, όπως έγινε γνωστό «Δυόμιση μήνες μετά την εκδήλωση ενδιαφέροντος για την Αγροτική Τράπεζα και το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, η Τράπεζα Πειραιώς απέσυρε το ενδιαφέρον της, διαπιστώ-

νοντας ότι οι σχέσεις δεν είναι του αμέσως επόμενου χρονικού διαστήματος», δηλώνει ο Διευθύνων Σύμβουλος και Αναπληρωτής CEO της. Υπενθυμίζεται ότι η πρόταση που υπέβαλε προς την κυβέρνηση η Τράπεζα Πειραιώς, στα μέσα Ιουλίου ήταν ύψους 701 εκατ. ευρώ σε μετρητά για την απόκτηση του 33% του Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου και του 77% της ATE Bank. Σύμφωνα με κύκλους της αγοράς, στην απόφαση της απόσυρσης της προσφοράς, βάρυναν και οι αναμενόμενες χρονοβόρες λόγω πολυπλοκότητας, εξελίξεις στην Αγροτική Τράπεζα, η οποία σημειωτέον είναι η μόνη ελληνική Τράπεζα που κόπηκε στο stress Test, για την οποία όπως όλα δείχνουν δρομολογείται σχέδιο ευρύτατης αναδιάρθρωσης από τον κύριο μέτοχο που δεν είναι άλλος από το Ελληνικό Δημόσιο, ώστε να εξυγιανθεί. Το οποιοδήποτε σχέδιο όμως χρειάζεται και την «σύμφωνη» γνώμη της Κομισιόν καθώς είναι επιφυλακτική όσον αφορά την δέσμευση κρατικών πόρων.

6.17 Συγχώνευση ASPIS BANK/T-BANK – ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ

Τον «από μηχανής θεό» αποτελεί το Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο για την ASPIS BANK. Το Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο συμβάλλει στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ASPIS BANK κατά 120 εκατ. ευρώ. Η απόφαση του Δ.Σ. του Τ.Τ. αφορά την συμμετοχή του κατά 32,9% στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της ASPIS BANK ή κατά 40 εκατ. ευρώ από τα συνολικά 120 εκατ. ευρώ της αύξησης. Το Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο θα αποκτήσει το 32,9% της ASPIS BANK, που παρέχεται έτσι το δικαίωμα να προβεί σε δημόσια προσφορά για την αύξηση του ποσοστού του. Το σχέδιο απορρόφησης της ASPIS BANK αποτελεί «σχέδιο διάσωσης» για την τράπεζα. Η αύξηση κεφαλαίου κατά 120 εκατ. ευρώ είχε εξαγγελίσει στις 23 Ιουλίου 2009, χρονική περίοδος κατά την οποία η διοίκηση είχε υψηλές προσδοκίες για την ανένρευση επενδυτών, γεγονός το οποίο κατέρρευσε με την ταυτόχρονη κατάρρευση ασφαλιστικών εταιριών, συμφερόντων Παύλου Ψωμιάδη.

Τα εποπτικά κεφάλαια που ζητά η τράπεζα της Ελλάδος από την ASPIS BANK ανέρχονται σε περίπου 100 εκατ. ευρώ, ενώ παράλληλα ως αδιαπραγμάτευτος όρος που τίθεται είναι ότι οι εταιρείες του κ. Ψωμιάδη δεν πρόκειται να συμμετάσχουν άμεσα στην αύξηση κεφαλαίου.

Συνεκτιμήθηκαν θετικά στοιχεία όπως, μεταξύ άλλων, το δίκτυο της τράπεζας Aspis Bank και το προσωπικό της που διαθέτει πωλησιακές δυνατότητες και το υφιστάμενο

πελατολόγιο που διαφοροποιείται από αυτό του Τ.Τ. Η πρόσμιξη δε, του προσωπικού των δύο τραπεζών αναμένεται να δημιουργήσει οφέλη καθώς οι εργαζόμενοι στην Aspis έχουν χαμηλό μέσο όρο ηλικίας και τεχνογνωσία στις πωλήσεις, στοιχεία που λείπουν από το Ταμιευτήριο. Από τη διοίκηση της Aspis Bank είχαν πραγματοποιηθεί τους τελευταίους μήνες κινήσεις για την αντιμετώπιση των συνεπειών από τις εξελίξεις στον ασφαλιστικό Ομίλο, την ενίσχυση της ρευστότητας και τη μείωση του κόστους. Ο δείκτης της κεφαλαιακής επάρκειας είχε διαμορφωθεί στο εννεάμηνο στο 8,64% και πρόκειται να ενισχυθεί μέσω της αύξησης κεφαλαίου. Η τράπεζα έχει δίκτυο 80 καταστημάτων και χαρτοφυλάκιο εντοπισμένο κυρίως στη στεγαστική πίστη. Το Τ.Τ. έχει πολύ ισχυρή ρευστότητα με το δείκτη χορηγήσεων προς κατάθεσεις να διαμορφώνεται μόλις στο 62% ενώ η κεφαλαιακή επάρκεια φθάνει στο 18%. Η στρατηγική της διοίκησής του περιλαμβάνει ανάπτυξη της δραστηριότητας με έμφαση στην στήριξη της οικονομίας. Το Τ.Τ., υπό τη νέα διοίκησή του, έχει στοχο την αναπτυξιακή πορεία και την αυξημένη δραστηριότητα για τη στήριξη της οικονομίας, με τη δημιουργία υποδομών και συστημάτων που θα επιτρέπουν εργασίες επιχειρηματικής πίστης.

Στους στόχους περιλαμβάνεται η αξιοποίηση του πελατολογίου, που είναι σε μεγάλο βαθμό μόνο καταθέτες, και η αύξηση των προϊόντων ανά πελάτη, όπως και η ενίσχυση των πωλήσεων τραπεζικών προϊόντων μέσα από το δίκτυο των ΕΛΤΑ.

Ενδεχόμενη συγχώνευση Πανελλήνιας Τράπεζας – ASPIS/T-BANK

7.1 Ομοιότητες και διαφορές Πανελλήνιας Τράπεζας – ASPIS BANK/T-BANK

Η Πανελλήνια Τράπεζα Α.Ε. ξεκίνησε την λειτουργία της το 2001, με έδρα το Χολαργό Αττικής ενώ η ASPIS BANK/T-BANK Στεγαστική Τράπεζα Α.Ε. η οποία ήταν η πρώτη ιδιωτική τράπεζα στην Ελλάδα.

Το 2001 που ξεκίνησε την λειτουργία της η Πανελλήνια Τράπεζα η ASPIS BANK/T-BANK μετατράπηκε από στεγαστική σε εμπορική και δραστηριοποιήθηκε σε όλο το φάσμα των τραπεζικών εργασιών. Η Πανελλήνια Τράπεζα δημιουργήθηκε από ένα συνεταιριστικό κίνημα 14 Συνεταιριστικών Τραπεζών και 15 Πιστωτικών Οργανισμών για λόγους εμπορικού ανταγωνισμού και για λόγους επίτευξης οικονομικών κλίμακας, σε αντίθεση με την ASPIS BANK/T-BANK όπου εξαγόρασε την αλλοδαπή Τράπεζα Standard Chartered Grindlays Bank μέσω της οποίας αποκτήθηκε, μεταξύ άλλων, ένα υγιές ναυτιλιακό χαρτοφυλάκιο. Επιπλέον, η ASPIS BANK/T-BANK απαριθμεί 87 καταστήματα πανελλαδικά ενώ η Πανελλήνια Τράπεζα μόλις 29 καταστήματα.

Είναι εμφανές και από τον ισολογισμό αλλά και από τα αποτελέσματα χρήσης των δύο τραπεζών ότι η ASPIS BANK/T-BANK παρουσιάζει καλύτερα οικονομικά αποτελέσματα από την Πανελλήνια Τράπεζα. Πρέπει να λάβουμε υπόψη μας ότι το 2008 με την εμφάνιση της κρίσης στη χώρα μας, και οι δύο τράπεζες παρουσίασαν πτώση. Το 2009 παρατηρείται μια προσπάθεια αύξησης των εσόδων καθώς παρατηρείται μια πτώση από την προηγούμενη χρονιά. Τα οικονομικά αποτελέσματα παρουσιάζουν το 2009 μια μικρή αλλά αισιόδοξη άνοδο λόγω της οικονομικής κρίσης.

Το Ανθρώπινο Δυναμικό των τραπεζών αποτελεί την κινητήρια δύναμη για την σωστή λειτουργία της και πολύ περισσότερο στις μέρες που διανύουμε λόγω της οικονομικής κρίσης. Τόσο η ASPIS BANK/T-BANK όσο και η Πανελλήνια Τράπεζα δίνουν μεγάλο βάρος στην εκπαίδευση του προσωπικού τους προκειμένου να καλυφθούν οι στόχοι της τράπεζας. Μεγάλο πόλο παίζει εξίσου το εργασιακό περιβάλλον

που πρέπει να προάγει την ομαδικότητα, τον επαγγελματισμό, την ατομική προσπάθεια και την αξιοκρατία.

Η Πανελλήνια Τράπεζα καθώς και η ASPIS BANK/T-BANK προσφέρουν πιστωτικές κάρτες στους πελάτες τους για την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση τους διευκολύνοντας έτσι στην καθημερινότητά τους.

Η ASPIS BANK/T-BANK προσφέρει στους πελάτες της την T-One MasterCard Standards η οποία προσαρμόζεται στις απαιτήσεις του πελάτη, με την έννοια ότι ο πελάτης καθορίζει το επιτόκιο και την συνδρομή που επιθυμεί, το λιγότερο ποσό που θέλει να καταβάλλει και την ημερομηνία πληρωμής που τον εξυπηρετεί. Από την άλλη πλευρά η MasterCard-Visa προσφέρει πολλές δυνατότητες στους πελάτες αλλά με την διαφορά πως οι παροχές της συγκεκριμένης κάρτας δεν προσαρμόζονται από τον πελάτη. Παρέχει δυνατότητα εξόφλησης της ελάχιστης καταβολής ποσοστού 2% επί του συνολικού υπολοίπου. Επίσης, δίνει την δυνατότητα εκδόσεως έως και δύο πρόσθετων καρτών σε συγγενείς Α΄ και Β΄ βαθμού με συνδρομή 11€ για κάθε πρόσθετη κάρτα με τον πρώτο χρόνο δωρεάν.

Τόσο η ASPIS BANK/ T-BANK όσο και η Πανελλήνια Τράπεζα παρέχουν στους πελάτες τους χρεωστικές κάρτες. Η ASPIS BANK/T-BANK προσφέρει την T-Gold Visa με τεχνολογία chip η οποία καλύπτει τις επιθυμίες των πελατών της σε Ελλάδα και εξωτερικό για αναλήψεις από τα ATMs με το σήμα Visa καθώς και τα αντίστοιχα ισχύουν και για τις χρεωστικές κάρτες της Πανελληνίας Τράπεζας Maestro-Visa Electron. Οι χρεωστικές κάρτες της Πανελληνίας Τράπεζας έχουν ημερήσιο όριο ανάληψης στην Ελλάδα 1.500€ και στο εξωτερικό 1.000€ ενώ το ημερήσιο όριο αγορών ανέρχεται στις 2.000€.

Τόσο η Πανελλήνια Τράπεζα όσο και η ASPIS BANK/ T-BANK παρέχουν στους πελάτες τους καταναλωτικά και στεγαστικά δάνεια. Το καταναλωτικό δάνειο της ASPIS BANK/T-BANK ξεκινάει από 1500€ έως 30.000€ ενώ η Πανελλήνια Τράπεζα ξεκινάει από 3.000€ και άνω. Και στις δύο τράπεζες το επιτόκιο είναι κυμαινόμενο. Η ASPIS BANK/T-BANK συγκριτικά με την Πανελλήνια Τράπεζα παρουσιάζει το εξής πλεονέκτημα: αναβολή πληρωμής έως και δύο δόσεων (μεμονωμένες ή συνεχόμενες) το χρόνο με δυνατότητα επιμήκυνσης της διάρκειας δανείου.

Όσο αναφορά τα στεγαστικά δάνεια η ASPIS BANK/T-BANK δίνει μεγαλύτερη έμφαση σε σχέση με την Πανελλήνια Τράπεζα στα επιχειρησιακά δάνεια ενώ η

Πανελλήνια Τράπεζα προσφέρει επισκευαστικά ή στεγαστικά δάνεια για αγορά κατοικίας, οικοπέδου, ανέγερση κατοικίας και ανακαίνιση/βελτίωση κατοικίας.

7.2 Πλεονεκτήματα – Μειονεκτήματα συγχώνευσης Πανελληνίας Τράπεζας – ASPIS BANK / T-BANK.

Οι συγχωνεύσεις των Τραπεζών πρέπει να προϋποθέτουν ένα ολοκληρωμένο επιχειρηματικό και κοινωνικό σχέδιο που να δικαιολογεί πλήρως την σκοπιμότητά τους, να περιγράφει αναλυτικά τα οφέλη και να εγγυάται την επιτυχία χωρίς αναταράξεις σε οικονομικό, επιχειρηματικό και κοινωνικό επίπεδο, αξιοποιώντας τους εργαζόμενους, στην προοπτική της ανάπτυξης του τραπεζικού συστήματος και να μην θεωρούνται οι εργαζόμενοι "αναλώσιμο είδος" και "παράπλευρη απώλεια" χάρη της συγκυρίας που επιτρέπει την ισοπέδωση των πάντων.

Θεωρητικά, λοιπόν, οι συγχωνεύσεις στον τραπεζικό κλάδο βελτιώνουν την αποδοτικότητα του κλάδου μέσω της μείωσης των λειτουργικών δαπανών των εμπλεκόμενων τραπεζών που προκύπτει από την καλύτερη χρήση του δικτύου και των υποστηρικτικών υπηρεσιών, από τις οικονομίες κλίμακας -κυρίως από τη χρήση τεχνολογίας- και από την κατάργηση επικαλυπτόμενων υποκαταστημάτων.

Τα πλεονεκτήματα που θα προκύψουν αν γίνει εφικτή η συγχώνευση μεταξύ των δύο πιστωτικών ιδρυμάτων είναι τα εξής:

1. Η μεγιστοποίηση της απόδοσης των μετοχών και της αξίας των μετόχων μέσω της διαδικασίας των Συγχωνεύσεων ο νέος χρηματοοικονομικός όμιλος που θα προκύψει αποκτά μια ισχυρή δυναμική, κερδίζει την εμπιστοσύνη των επενδυτών και εξασφαλίζει την άνοδο της τιμής της μετοχής του λόγω και της δραματικής αύξησης του μεριδίου αγοράς που του αναλογεί πλέον. Η μέσο – μακροπρόθεσμη διεύρυνση των κερδών του στα επόμενα χρόνια θα επιτρέψει τη σταθεροποίηση της τιμής της μετοχής σε υψηλά επίπεδα.
2. Η αντιμετώπιση και η υπερίσχυση έναντι του αμείλικτου ανταγωνισμού από τη στιγμή που ο όμιλος θα προσφέρει νέα και διαφοροποιημένα προϊόντα υψηλής ποιότητας, σε ελκυστικές τιμές και επιπρόσθετα θα έχει πλέον απαλλαγεί από την παρουσία ανταγωνιστριών τραπεζών οι οποίες μελλοντικά θα αποτελούσαν ίσως και κίνδυνο επιθετικής εξαγοράς του. Απαραίτητη βέβαια προϋπόθεση είναι η μείωση

του κόστους λειτουργίας και ιδιαίτερα των δαπανών μισθοδοσίας του προσωπικού καθώς και ανακατάταξη θέσεων με αξιοκρατικά κριτήρια δηλαδή το καταλληλότερο πρόσωπο για κάθε θέση.

3. Η απόκτηση ολιγοπωλιακής δύναμης αυξάνει τα κέρδη των πιστωτικών ιδρυμάτων. Οι τράπεζες έχουν πλέον την ευχέρεια να διατηρούν ή ακόμη και να μειώνουν το περιθώριο των επιτοκίων καταθέσεων και ταυτόχρονα να αυξάνουν το αντίστοιχο των χορηγήσεων στην αγορά λιανικής τραπεζικής.

4. Η εισαγωγή νέας τεχνολογίας είναι στις περισσότερες περιπτώσεις δαπανηρή και συμφέρουσα μόνο σε μεγάλους ομίλους αφού η υφιστάμενη τεχνογνωσία των επιμέρους εταιριών και τα ήδη αναπτυγμένα τους πληροφοριακά συστήματα συμβάλλουν στη εξοικονόμηση δαπανών και πολύτιμου χρόνου.

Παραδείγματα ανάπτυξης τεχνολογίας όπως η τηλεφωνική τραπεζική (phone banking) και η διαδικτυακή τραπεζική (Internet banking), συναντιόνται συχνότερα σε ισχυρούς τραπεζικούς ομίλους και επιτρέπουν τη δημιουργία μεγαλύτερων οικονομικών κλίμακας από το παραδοσιακό δίκτυο των υποκαταστημάτων

5. Νέα εργαλεία χρηματοοικονομικής διαχείρισης κινδύνου, όπως τα παράγωγα προϊόντα, εφαρμόζονται με αποτελεσματικότερο τρόπο από μεγάλου μεγέθους πιστωτικά ιδρύματα

Η Συγχώνευση μεταξύ των δύο τραπεζικών ιδρυμάτων αν γίνει εφικτή παρουσιάζει και **μειονεκτήματα**, τα βασικότερα από τα οποία είναι τα εξής:

1. Οι δυσκολίες στην εξοικείωση του προσωπικού του νέου εταιρικού σχήματος με τους νέους συνεργάτες οι οποίοι πιθανόν να έχουν διαφορετική εταιρική κουλτούρα και συνείδηση, τις νέες πολιτικές και τις νέες διαδικασίες.

2. Ο κακός νοούμενος, μη υγιής ανταγωνισμός μεταξύ του προσωπικού του ομίλου, που έχει σαν αποτέλεσμα την πρόκληση προστριβών και την αδυναμία συνεργασίας.

3. Τα πορίσματα μελετών για τις μεγάλες εξαγορές που έχουν υλοποιηθεί παγκοσμίως, τα οποία έδειξαν ότι οι μεν μέτοχοι της τράπεζας που προέβη στην εξαγορά σε μεγάλο ποσοστό βγήκαν κερδισμένοι οι δε όμως μέτοχοι της εξαγορασθείσας τράπεζας σημείωσαν απώλειες στη μετοχική τους αξία.

4. Το διοικητικό και διαχειριστικό κόστος που συνεπάγονται οι συγχωνεύσεις και το οποίο είναι υψηλό(αφορά ακόμη και δαπάνες όπως η ανακατασκευή των υποκαταστημάτων προκειμένου να είναι συμβατά με τη νέα εταιρική ταυτότητα, η ενοποίηση των πληροφοριακών συστημάτων τα οποία προϋπήρχαν ή ακόμη και η αντικατά-

σταση εντύπων και διαφημιστικού υλικού). Θα μπορούσε, όμως, να υποστηριχθεί ότι πρόκειται για εφάπαξ δαπάνη που συμψηφίζεται με τις περικοπές κόστους λόγω συνεργειών.

5. Το διαπιστωμένο γεγονός ότι μετά την ολοκλήρωση μιας διαδικασίας εξαγοράς ή συγχώνευσης είναι πιθανό να προκύψουν σημαντικές δυσκολίες προσαρμογής όπως ο συγκερασμός της διαφορετικής εταιρικής κουλτούρας των τραπεζών, η προσαρμογή διαφορετικών μισθολογίων, επιδομάτων και παροχών και του διαφορετικού τρόπου υπηρεσιακής ανέλιξης.

6. Το κοινωνικό κόστος, το οποίο είναι υψηλό αφού στο 80% των εξαγορών και συγχωνεύσεων υπήρξε μείωση της απασχόλησης που πραγματοποιήθηκε και απολύσεις προσωπικού συγχώνευση υποκαταστημάτων τραπεζών και γενικότερα περικοπή υφιστάμενων θέσεων εργασίας. Γενικότερα σε περιπτώσεις εξαγορών και συγχωνεύσεων υπάρχει η αβεβαιότητα του κατά πόσο θα διατηρηθεί όλη η υφιστάμενη πριν τη συγχώνευση δραστηριότητα των τραπεζών που συγχωνεύονται και κατά πόσο κάποιο σημαντικό και ουσιώδες κομμάτι επιχειρηματικής δραστηριότητας θα χαθεί σαν παραπροϊόν της ενοποίησης.

7. Η πιθανή αστάθεια η οποία μπορεί να προκληθεί στο σύνολο του χρηματοπιστωτικού και ευρύτερου χρηματοοικονομικού συστήματος της χώρας, λόγω του μεγέθους και της ισχύος των νέων πιστωτικών ιδρυμάτων και της δυσκολίας ελέγχου τους από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές. Εξάλλου εάν η τραπεζική αγορά τείνει να έχει ολιγοπωλιακό χαρακτήρα, είναι φυσιολογικό να παρουσιαστούν προβλήματα που ταλανίζουν όλες τις αγορές αυτής της μορφής. Τέτοια μπορεί για παράδειγμα να είναι η αύξηση των επιτοκίων χορηγήσεων, η μείωση των επιτοκίων καταθέσεων ή και ο περιορισμός του ύψους των χορηγήσεων προς τα νοικοκυριά και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.